

katolički list

ZVONIK

GODINA: V

BROJ: 4 (42)

Subotica, travanj (april) 1998.

Cijena: 5,00 N. din.

BLAŽENI KOJI NE VIDJEŠE A VJERUJU

Guercino, Nevjerni Toma

SRETAN USKRS!

DUH SVETI - NAJVEĆI DAR USKRSLOG GOSPODINA

Čitav je Isusov život protkan Duhom Svetim. Silom Duha Svetoga zaživio je u krilu Djevice Marije; pomazan Duhom Svetim "prošao je ovom zemljom čineći dobro" (usp. Dj 10,38). U tim posljednjim danima Isusovog života, koje ćemo i ove godine proživljavati u svetom trodnevju, Duh je bio posebno aktivan. On uprisutnjuje slavnoga Krista u euharistiji. "Stoga te smjerno molimo, Gospodine, udostoj se tim istim Duhom posvetiti ove darove, koje ti donosimo za žrtveni prinos, da postanu Tijelo i Krv tvoga Sina...", molimo u trećoj euharistijskoj molitvi. Duh Sveti bio je i duša Kristove žrtve na križu. Voda koja je na križu potekla iz njegovog probodenog boka zajedno s krvlju (usp. Iv 19,34), kao simbol Duha Svetoga, označava duhovnu plodnost te žrtve. Štoviše, evanđeoski izričaj "i naklonivši glavu preda duh" (Iv 19,3) označava da je posljednji dah umirućega Isusa bio dah Duha koji daje život (usp. Iv 20,20). Vazmeno bdjenje na Veliku subotu ispunjeno je spominjanjem Duha Svetoga (biblijska čitanja, obred krštenja, potvrde, euharistije).

Mogli bismo reći da je to sveto trodnevje "Isusov čas" o kojem je on često govorio i zbog kojeg je došao na ovaj svijet (usp. Iv 12,27). Taj "čas" je završetak njegovog ovozemaljskog poslanja. Po muci, smrti i uskrsnuću on će spasiti svijet - otkupiti čovjeka. Ali taj "čas" je i "čas" njegove proslave (usp. Iv 17,1).

Taj "čas" je značajan i za sve nas. Taj "čas" bit će početak novoga svijeta! Isus je u svom oproštajnom govoru na posljednjoj večeri govorio svojim učenicima: "Bolje je za vas da ja odem: jer ako ne odem, Branitelj neće doći k vama; ako pak odem, poslat ću ga k vama" (Iv 16,7). Tek kad Isus dovrši svoje djelo i kad nam pošalje svoga Duha, moći ćemo stvarno postati nova stvorenja. "To je on: Duh istine, Paraklet-Branitelj-Tješitelj kojega šalje uskrsli Krist da nas po njemu preobradi u svoj vlastiti uskrsli lik" u zanosu je klioao sv. Ćiril Aleksandrijski.

Pokušajmo tako proživjeti ove godine Kristov pashalni misterij. Pokušajmo slaviti Uskrs u klicanju i zahvaljivanju Presvetom Trojstvu za ljubav koja se očitovala u nama. Kličimo i zahvaljimo Ocu koji nas je tako ljubio "da je dao svoga Sina jedino-rođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne nego da ima život vječni" (usp. Iv 3,16); kličimo i zahvaljujmo Sinu koji nas je ljubio i "sebe samoga predao za nas" (usp. Gal 2,20); kličimo i zahvaljujmo Duhu Svetom koji nam se daruje tako da nas pretvara u nova stvorenja u Kristu, koji će "preobraziti ovo naše bijedno tijelo i suočiti ga tijelu svome slavnome" (usp. Fil 3,21) i koji će, kako veli papa Ivan Pavao II: "završiti novu eru povijesti spasenja i dovesti je k punini" (Gospodina i Životvorca, br. 22).

Dragi čitatelji! Darujemo vam ovaj broj "Zvonika" kao naš skromni dar za Uskrs godine Gospodnje 1998. Vjerujemo da će vam pomoći da dublje doživite i proživite Kristov pashalni misterij i doživite čudesnu NOVOST koja je započela s uskrsnim jutrom.

Volim poželjeti za Uskrs svima kao najveće darove Uskrslog Gospodina: MIR i RADOST! Ove godine to neću učiniti. Svima ću - i vama dragi čitatelji - poželjeti OTVORENOST DUHU. Naime, Uskrsli Gospodin je svojim učenicima, kad im se ukazao, rekao: "PRIMITE DUHA SVETOGA" (Iv 19,22). Duh Sveti je njegov najveći dar! I tko primi Duha, primio je sve što čovjek može primiti od Boga! A mir i radost su tek dva divna ploda Duha.

Dakle, svima SRETAN USKRS i ŽELIM VAM DUHA SVE TOGA - NAJVEĆI DAR USKRSLOG GOSPODINA!

Vaš urednik

USKRS

Nema Uskrsa bez smrti... Samo mrtav čovjek može uskrnuti... A ti se bojiš smrti. Jer smrt ti oduzima sve: tijelo, zdravlje, sposobnosti, prijatelje, novac, moć, ŽIVOT. Smrt je gubitak svakog oslonca, svake sigurnosti. Smrt je put u nepoznato, u novo. Tebe privlači novo, ali više voliš staru sigurnost. Kad bi ti netko rekao da skočiš u dubok i mračan bunar kojem ne vidiš dna a u kojem te čeka divno iznenadnje, bi li imao hrabrosti to učiniti?

To je Uskrs: skočiti u smrt, u nepoznato, jer znaš tko te čeka tamo na drugoj strani. Čeka te Isus da ti da život.

Ali Uskrs se neće dogoditi tek na koncu tvoga života ili ovoga svijeta. Uskrs se događa ovdje i sada. Tebi i meni. Ako dopustiš da ti smrt sve oduzme kako bi ti Isus mogao dati novi život. Jer Uskrs je novi oblik postojanja, novi način života.

Kaže pjesnik:

"Ja pjevam sebe koji umrem na dan bezbroj puta
i bezbroj puta uskrsnem."

(A.B. Šimić)

Smrt ti svednevice prilazi prerušena u bolest, u bol, u rastanak, u neuspjeh, u šutnju, u gubitak. Ako to prihvatiš kao šansu, tvoj će se život rascvjetati neslućenim mogućnostima.

Ti si slab u bolesti, u boli, u ljubavi, u neuspjehu. Želiš svojim silama još nešto spasiti. Ali ne ide...

Kad pustiš da sve na tebi, u tebi, oko tebe umre; kad više nema spaša niotkuda i tada zavapiš Bogu - bit ćeš spašen. Jer samo te Bog može spasiti iz smrti. Ako prihvatiš svakodnevno umiranje, tvoj će se život iz dana u dan preoblikovati u novo postojanje.

RADOST i BOL, ŽIVOT i SMRT obale su istog mora; lice su i naličje iste stvarnosti: za onoga koji vjeruje ISUSU nema gubitka, nema smrti, jer Isus sve okreće na dobro.

Pogledaj:

**U prirodi koja je bila mrtva
a sada se sva rascvjetala;
u ljubavi tvojih bližnjih
koja se nanovo obnovila;
u čistoći tvoga srca
koju si zadobio po sakramantu pomirenja;
čeka te USKRSLI ISUS
POBJEDNIK NAD SMRĆU!**

s. Blaženka Rudić

**SVIM ČITATELJIMA, SURADNICIMA,
PRIJATELJIMA I DOBROČINITELJIMA**

SRETAN USKRS

ŽELI UREĐNIŠTVO "ZVONIKA"

Našim biskupima, svećenicima, redovnicima i redovnicama, redovnim, dopisnim i počasnim članovima, dobročiniteljima i svim ljudima dobre volje želimo

**SRETAN USKRS
i obilje milosti od Uskrslog Gospodina.**

**Katolički Institut za kulturu, povijest i
duhovnost "Ivan Antunović", Subotica**

Uređuje: Andrija Kopilović
CVJETNICA
NEDJELJA MUKE GOSPODNE
05. 04. 1998.

Iz 50,4-7
Fil 2,6-11
Lk 22,14-23,56

OĆE, OPROSTI IM, JER NE ZNAJU ŠTO ČINE

Nedjelja Muke uvodi nas u najdublje otajstvo naše vjere - u proživljavanje Kristovog puta od smrti do slave uskrsnuća. Ova nedjelja označava ulazak kralja Mironosca, skromnog a dostojanstvenog potomka Davidova koji će zakraljevati, za koji dan, sa drveta. Masa koja mu kliče "Hosana" i ne sluti da će podleći napasti iste mase i da će za koji čas vikati: "Raspni ga, raspni." Ne možemo ne podsjetiti da je ovo jedina misa u crkvenoj godini u kojoj se navještaj riječi, tj. Kristova muka i smrt - riječju navješćuje i u otajstvu događa. Pred nama je ove godine izvještaj Muke i smrti Gospodnje kako je to zapisao Luka. Iz cijelog opisa izbjiga osnovna misao Lukina evanđelja: milosrđe i dobrota Božja. Od Getsemanijske gdje se anđeo javlja da tješi tjeskobnoga Isusa, do opisa križnoga puta u kojem Luka ima najviše opisanih detalja, kao što je susret sa ženama i razgovor sa križem. Njegov križni dijalog je do kraja spasenjski jer i za svoje razapinjatelje moli i odmah ih ispričava: "Ne znaju što čine!" A razbojniku, koji se obraća, još istoga dana obećava raj, a on sam potpuno prepušten volji Očevog predaje duh svoj i baca satnika na koljena koji isповijeda: "Ovaj čovjek bijaše pravednik". Ono što nas u ovom razmatranju osobito nosi jest nježna Božja ljubav prema Isusu i Isusova prema nama te njegova sjajna poruka završetka križnoga puta koji je pun božanske brižljivosti, nježnosti i ljubavi.

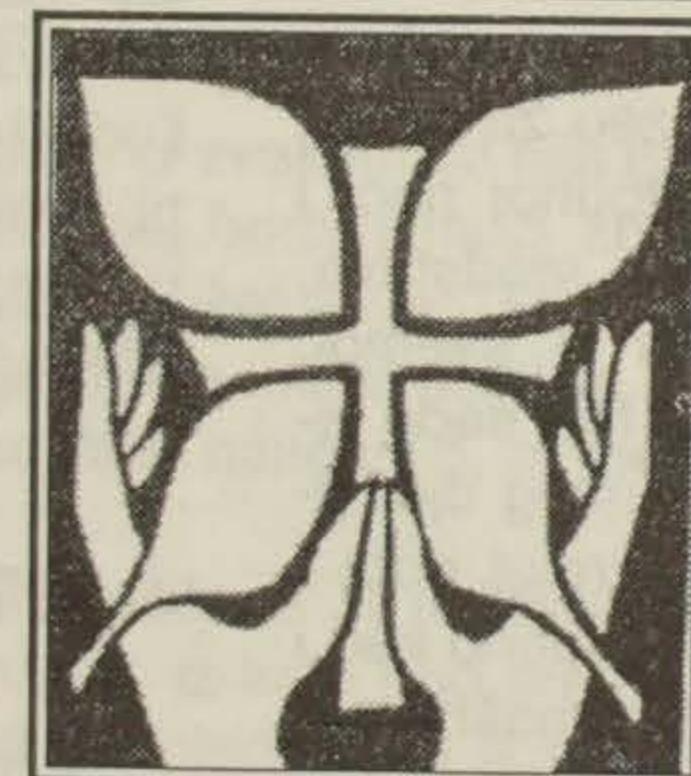

NEDJELJA USKRSNUĆA GOSPODNE 12. 04. 1998.

Dj 10,34a.37-43
Kol 3,1-4 ili
1 Kor 5,6b-8
Iv 20,1-9

VJERA U ŽIVOGA KRISTA

Cinjenica Kristovog uskrsnuća je događaj koji nadmašuje i samu povijest, makar se dogodio u povijesti. Da mrtvac ustane na novi život je nevjerojatno, ali u redu čuda ipak moguće. Ali da ubijen i mrtav čovjek započne posve novi i drugačiji život, koji je iskorak iz naše povijesti, stvarno je početak jednoga novog i drugačijeg svijeta. Stoga je posve razumljivo da su učenici u susretu s Uskrslim obradovani, ali zbumjeni jer takvo iskustvo još nikad nitko nije imao. Isus nas uvodi u to iskustvo u čijem temelju ipak počiva vjera, ali iskustvena vjera. U času kada ta vjera postane snagom života i stvarnom spoznajom: **moj Gospodin živi**, čovjek vjernik isto tako čini iskorak iz ovoga vremena u vječnost. Stoga nikakvo čudo da je Uskrs uzvišena svetkovina konačnog Božjeg dovršenja svijeta na koji smo pozvani i mi sakramentima inicijacije: krsta, potvrde i euharistije i da se već sada i on u nama započne taj uskrsli život. Zato nikada ne treba zaboraviti da je Uskrs svetkovina novoga početka, da je milosna ponuda novoga života i da je za nas svaki Uskrs obnova vjerskoga života u otajstvima triju uskrsnih sakramenata te da se iz godine u godinu upriličujemo njemu raspetome i uskrslome da bi naš izlazak iz ovog života bio jednostavni prelazak u onaj novi koji je već započeo u nama.

II. VAZMENA NEDJELJA

19. 04. 1998.

Dj 5,12-16
Otk 1,9-11a.12-13.17-19
Iv 20,19-31

GOSPODIN MOJ I BOG MOJ

U Crkvi su novokrštenici u znak radosti, milosti krštenja, zahvalno kroz osam dana nosili bijela krsna odijela kao vanjski znak novoga čovjeka koga su obukli u uskrsnoj noći i kao znak besmrtnosti koju su po krštenju primili. Bijela boja je znak vječnoga. Stoga još i danas ova nedjelja nosi naslov "Bijela nedjelja". Dobro se podsjetiti da smo i mi na krštenju primili bijelu haljinu - vanjski znak nutarnje promjene koja je u nama nastala sakramentom krštenja. Ta bijela haljina možda je davno nestala, ali je ostalo milosno posvećenje koje ta haljina označava. Bijela nedjelja je prilika da tu svoju krsnu milost koju smo o Usksu obnavljali i danas obnovimo u susretu s uskrslim Gospodinom koji nam se objavljuje s neobičnom porukom. Naime, njegova riječ direktno kazana apostolu Tomi: "Blaženi koji ne vidješ a vjeruju", upućena je kao poruka i nama. Sakrament krštenja je otvorio naše oči, osposobio našu dušu i prosvijetlio naš razum da možemo "vidjeti Gospodina". Vrlo je žalosno što se kršćani tako rijetko služe tim velikim darom gledanja Boga. Naime, čim se krsna milost ne pothranjuje dnevnom molitvom, razmatranjem, osvješćivanjem u kršćanskom dostojaanstvu, postoji opasnost da nas vanjske brige do te mjere satru te u srdžbi odbacimo Gospodina uz ispriku: "Dok ne vidim, neću vjerovati." A treba se samo sabrati. Ući u sebe u dubokoj molitvi ili u zajednici vjernika u liturgiji, otvoriti oči svoje duše pa čemo čuti blagi pozdrav Učiteljev: "Mir tebi" i poziv: "Prinesi ruku svoju i ne budi nevjeren nego vjeran."

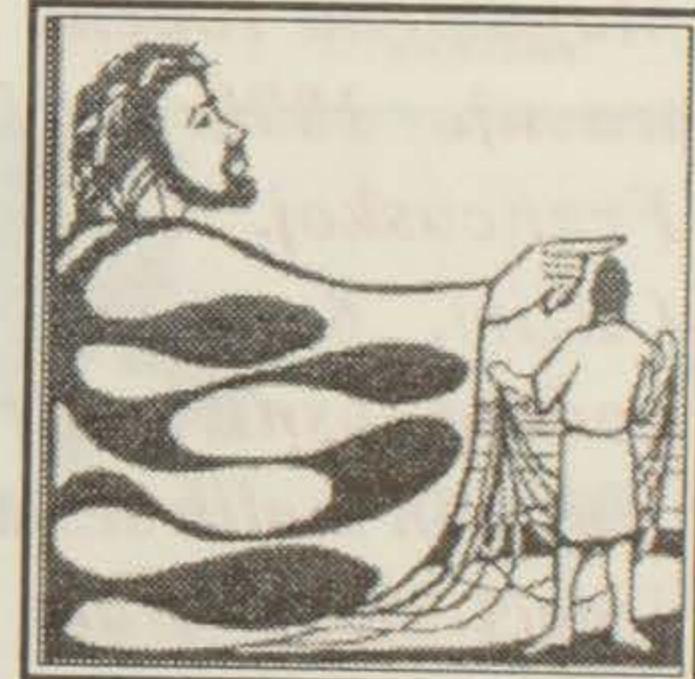

III. VAZMENA NEDJELJA

26. 04. 1998.

Dj 5,27b-32.40b-41
Otk 5,11-14
Iv 21,1-19

POPRAVNI ISPIT LJUBAVI

Isusova duša je nakon uskrsnuća osobito pažljiva i nježna u komunikaciji s učenicima. On im se očituje uvijek kao blizak, a ipak tajnovit, kao onaj koji se na otajstven način približava da ih pomogne, utješi, ohrabri i učvrsti u vjeri. Ovaj odlomak evanđelja je možda najdiličniji opis jednoga susreta u rano jutro na obali Genezaretskog mora gdje se susretoše onostranost i ova zemlja. Isus je iz svijeta "s druge strane", a oni su, unatoč slabe vjere, na ovoj strani. Ljubav prepoznaje prva Gospodina, ali je njihova vjera toliko krhka da se ne usuđuju to iskazati Gospodinu, a on je pak toliko nježan s njihovom malom vjerom da im ništa ne predbacuje nego im naprsto nudi prostri stol - doručak koji je on spremio. U tom znakovitom činu možemo prepoznati i ovaj naš oltar koji nije ljudska ruka spremila, već ga uvijek prostire on. Nakon što nahrani svojom prisutnošću nas, svoje učenike, izdvaja tebe i mene i svakog pojedinog i daje životnu šansu da pred zajednicom i pred njim uvijek i uvijek polažemo popravni ispit iz ljubavi. To se dogodilo ovog puta Petru kojega je Gospodin pred svima odvojeno pitao da li ga ljubi iznad svega i da li ga ljubi više od ostalih. I tebe i mene to isto pita Gospodin i to ne samo jedanput, nego čak tri puta da bismo se sjetili svih svojih zatajenja i izdaja i na koncu ponizno s Petrom isповjedili: Gospodine, ti sve znaš, pa i to znaš da te ljubim.

ISUSOVE MALE SESTRE

UZ STOTU OBLJETNICU ROĐENJA MALE SESTRE MAGDALENE

Isusova mala sestra Magdalena rođena je 26. travnja 1898. godine u Francuskoj. U Tugurtu (Alžir), 8. rujna 1939. godine osniva Bratstvo Isusovih malih sestara slijedeći stope brata Karla (o. Charles de Foucauld) koji je umro 1. prosinca 1916. godine među Tuarizma, za koje je prinosio svoj život, i koji je bio zadržan otajstvom Isusa u Nazaretu.

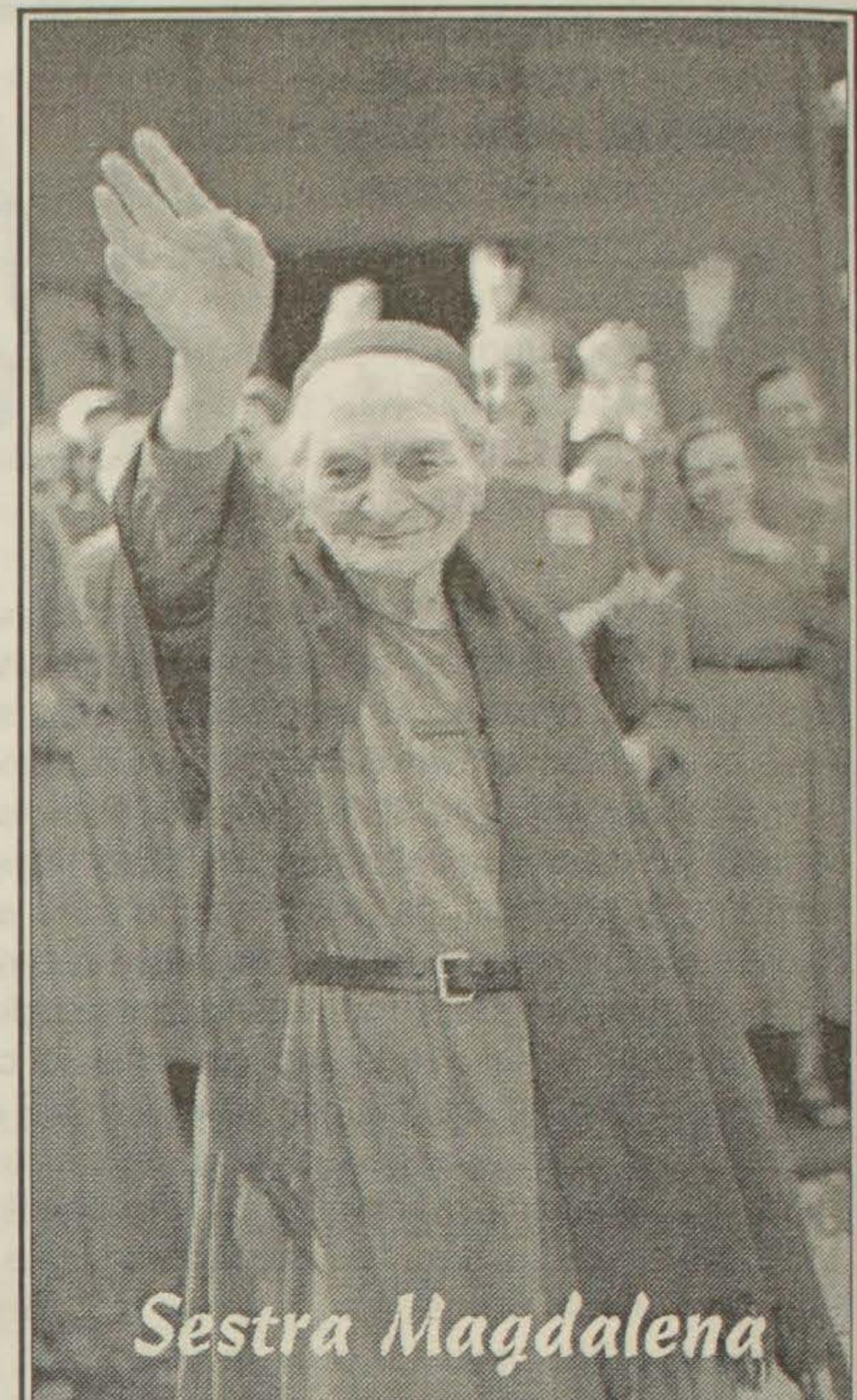
Ove godine, navršava se stota obljetnica rođenja male sestre Magdalene. U svim našim Regijama, po cijelom svijetu, nastojimo podijeliti sve što nam je ona povjerila i što nije samo za nas, njezine male sestre, već za sve. Blago koje pripada Crkvi i svijetu. Uvjereni smo u aktualnost njezine poruke i njoj povjerene karizme, kao što nam je jednom prilikom potvrdio i papa Ivan Pavao II: "Sve više razumijem da je to ispravno, da treba u tom velikom bogatstvu, u toj velikoj raznolikosti zvanja u Crkvi imati također to sasvim specifično zvanje PRISUTNOSTI, apostolat prisutnosti koji svjedoči o istini, o Bogu kojeg ne može izraziti niti jedna ljudska riječ... Ovim riječima htio bih potvrditi vaše zvanje u Crkvi i reći vam da je ono autentično i potrebno."

Mala sestra Magdalena bila je ispunjena gorućom ljubavlju, ljubavlju koja ju je neu-morno tjerala da se posvuda po svijetu pridruži najsromičnjima, najnapuštenijima, da im prijateljski priopći Božju nježnost.

NJOJ PREPUŠTAMO RIJEĆ

Ovdje slijede rečenice koje je ona napisala najčešće putujući da osnuje neko novo bratstvo i koje izražavaju nepokolebljivo uvjerenje koje je nikada nije ostavljalo na miru: BOG JE LJUBAV (prema knjižici "Isus je Gospodar nemogućega" - "Jesus est le Maître de l'impossible").

"Sva povijest osnutka ukratko se sabire u ovih nekoliko riječi: Bog me uzeo za ruku i slijepo sam ga slijedila, u potpunoj noći i zamršenom nedostatku ljudskih sredstava, ali s beskrajnim povjerenjem u svemoć Isusa, Gospodara nemogućeg. No, sada vidim da me pripremao još od samog djetinjstva, pozivajući me k sebi u zreloj dobi i ulivši mi ljubav prema Africi, istodobno kad i ljubav prema najmanjima, najsromičnjima, najnapuštenijima... Kušnje su slijedile jedna za drugom i usporile, čak zaustavile sve planove za budućnost. I tek je nakon dvadeset godina čekanja kucnuo Božji čas... iščekivanje toliko bolno: četiri godine zbog rata 1914. koji je pogodio veliki dio moje obitelji, deset godina zbog tuberkulozne upale porebrice, sljedećih šest godina zbog moje stare majke koja je nakon očeve smrti ostala sama i kojoj sam bila jedina podrška. Dvadeset godina čekanja! ... Trebalo ih je zaista proživjeti da bi se razumjelo kojim su povjerenjem i kojom tjeskobom naizmjence bile ispunjene... Jedno malo svjetlo obasjalo je ovo nejasno razdoblje: čitanje knjige "Charles de Foucauld, Istraživač Maroka, pustinjak Sahare" u kojoj sam pronašla sav ideal o kojem sam sanjala: življeno Evanđelje, potpuno siromaštvo, povučenost među napuštenima... i iznad svega ljubav u svoj svoj punini: JESUS-CARITAS (ISUS-LJUBAV). Napokon kucnu Božji čas! U svibnju 1936. godine, nakon teškog deformira-

Sestra Magdalena

jućeg artritisa, jedan mi liječnik reče da bi jedini način da se zaustavi napredovanje bolesti bio otici živjeti u zemlju u kojoj ne padne niti kap vode... u Saharu na primjer. Nakon što je to saznao svećenik koji me pratia i koji je kroz sedam godina snažno pobijao moje zvanje, reče mi da idem što prije, dodavši: 'Pamtite uvijek da sam stoga što, ljudski govoreći, više ni za što niste sposobni, uvjeren da trebate otici, jer ako ikada išta učinite, bit će to dragi Bog koji bude sve učinio.'

BITNO U NAŠEM ZVANJU

Slijede riječi upravljene nama, malim sestrama, o onom bitnom u našem zvanju: kontemplativni život u srcu svijeta, bratska i univerzalna ljubav, otajstvo Isusa u Nazaretu, duh djetinjstva:

"Trudit ćeš se živjeti pogleda i srca uprta u Isusa u nutarnjem stavu koji će te malo po malo voditi većoj intimnosti s Njim. I On će postajati sve više središte tvoga života i žarka želja tvoga srca. Izvor života Crkve - Euharistija će biti u središtu tvoga života. Budite duše Evanđelja, prije svake druge knjige... Udobrite se u Evanđelje i vidjet ćete kakvo nutarnje svjetlo će vam Isus dati, Njegove riječi bit će vaš život! ... Ljubit ćeš Isusa neizmjernom ljubavlju, beskrajnom ljubavlju, koju nije moguće razumjeti bez neodoljive potrebe suobličenosti, vjernosti. Trudit ćeš se uskladiti svoje korake s Njegovim, slijedeći ga duž cijelog njegovog zemaljskog puta.

Kao Isus, za svog zemaljskog života postani svima sve... No, prije svega, budi

čovjekoljubiva među ljudima... Ne izdvajaj se u stranu od mnoštva... Stvorene smo da se prijateljski izmiješamo s mnoštvom kao Isus na putevima Galileje... Budite kontemplativke, ostajući veoma bliske svojoj braći, živeći s njima, dijeleći njihove radosti i patnje, postajući svima sve. Neka te ne plaše riječi o kontemplativnom zvanju. U svjetlu Isusovog brata Karla, neka ove riječi pobude u tibi jednostavan stav duše pune povjerenja i ljubavi, stav duše koja je u intimnom razgovoru s Isusom. Voljela bih da vjerujete da je moguće istinsko prijateljstvo, duboka privrženost među bićima koja nisu iste vjere, niti su od istog naroda, niti iz iste sredine... Potrebno je da vaša ljubav raste, malo po malo postaje sve profinjenija. Velikodušnu ljubav lako nađemo, ali ne

Male sestre u Ruskom Krsturu

i profinjenu ljubav koja poštuje svako biće. U svakom od njih lice je Gospodinovo. Kako li je trpio u smrtnoj borbi i muci zbog nedostatka nježnosti i poštovanja u ljubavi. Rekao je: "Što god učiniste jednom od ove moje najmanje braće, meni učiniste... i u mjeri u kojoj ne učiniste jednomu od ovih najmanjih, ni meni ne učiniste..."

Budi mala sestra i prijateljica svih, kršćana ili nekršćana, sretnih ili nesretnih, bogatih ili siromašnih, iz koje god sredine dolazili. Povjeravam te Blaženoj Djevici, moleći te da iz njenih ruku primiš malenog Isusa. Čuvaj ga kraj sebe. Nosi ga širom svijeta s njegovom porukom ponizna i povjerljiva predanja, jednostavnosti i siromaštva, blagosti i mira, radosti i ljubavi... Betlehemska štalica nosi u sebi nešto izvanredno lijepo i veliko, a to je Krist, ujedno Bog i čovjek. U produžetku te kolijevke nazire se nazaretska radionica, Muka, Križ i sva slava Uskrsnuća i Neba."

I NA NAŠIM PROSTORIMA

Prvi put u naše krajeve mala sestra Magdalena dolazi 1956. godine, najprije u Rijeku, Zagreb, Križevce. Za Malu Gospu je u Sarajevu, a u studenom u Beogradu. U Pančevu tada ostavlja dvije male sestre. Pri odlasku hodočasti u Tekije. Poslije tog prvog pohoda, gotovo svake godine dolazi ponovno obilazeći zemlje srednje i istočne Europe. Voljela je doći k nama, susresti male sestre i brojne prijatelje.

U sadašnjoj kućici u Beogradu smo od kolovoza 1969. godine, u župi sv. Ante koju vode franjevci "Bosne Srebrenе". Nakon dužeg traganja i poslije devetnice sv. Anti kućica je "nađena"! Iste godine za Veliku Gospu prisutne smo u Aljmašu,

svetištu Gospe od utočišta, gdje očekujemo skri povratak. U Bačkoj, u Ruskom Krsturu smo od početka 1968. godine, a od 1975. u Zagrebu. Sa izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine bile su prisutne dvije male sestre u Izbjegličkom centru Gašinci, pored Đakova. Već dugo nam je želja da budemo prisutne i u Bosni i Hercegovini.

U Ruskom Krsturu, među Rusinima, katolicima istočnog obreda, su male sestre Marija-Melanija, Kristina, Denise i Martina. A u Beogradu male sestre Nada, Bernadeta, Kristina i Blaženka. Nastojimo njegovati apostolat prisutnosti, molitvom i prijateljstvom sa svima koje susrećemo, u susjedstvu, na poslu. Poput Isusa u Nazaretu obično prihvaćamo jednostavne poslove. A posao je uvjetovan i prilikama i mogućnostima sredine. Ovdje u Krsturu i Beogradu to su rad na njivi i u nadnici, u domu za starije i nemoćne, u bolnici, laboratoriju, u slastičarnici... Tu je i izazov ekumenizma, koji nastojimo živjeti u međusobnom poštovanju, u svakodnevici, u prijateljstvu...

Mala sestra Magdalena je preminula 6. studenog 1989. godine. Za nju je to bio tako iščekivan susret s ljubljenim Bratom i Gospodinom. O. Voillaume, osnivač Male braće, na njezinu ispraćaju u Tre Fontane u Rimu podsjetio je "do koje je mjere mala sestra Magdalena bila nastanjena izvanrednom milošću ekumenizma. Bila je to zbog poniznosti srca i dara da prepozna i poštue u svakoj osobi najbolji dio, dio istine koji je prisutan u svakom čovjeku..."

Male sestre, Beograd

Zahvaljujemo Malim sestrama što su nam ovim člankom pomogle da pobliže upoznamo naše čitatelje s njihovom zajednicom.

Uredništvo

Mala sestra Magdalena 1981. s malim sestrama u Beogradu

Piše: Stjepan Beretić

29. travnja

SVETA KATARINA SIJENSKA

(*25. III. 1347. + 29. IV. 1380.)

* 25. dijete svojih roditelja * branili joj da se Bogu moli * 16-godišnja dominikanka *

* dvorila okužene dok se sama nije razboljela * služila bolesnima * gledala viđenja * radovala se ekstazi *

* oklevetana i optužena * njoj ni inkvizicija ništa ne može * ranama Isusovim odlikovana * papa je slušao *

* gradove mirila * jedinstvo gradila * reformirala svoj red * Isus joj prsten dao * naučiteljica Crkve *

U velikoj obitelji nikla

Na Blagovijest 1347. godine rodilo se ocu Iacopu Benincasi i majci Lapi u Sijeni 25. dijete. Djevojčica je dobila ime Katarina. Dvadeset i petero djece je rodila majka Lapa, pa posvojila još maloga Tommasa. U crkvu se svaki dan išlo. Mama je uz svoju djecu hranila i Tommasa. Na noge ga postavila. Tommas poštade dominikancem. Kao svećenik isповједao je Katarinu. Čudna je djevojčica bila Katarina. Imala je viđenje u svojoj 6. godini. U 12. godini je zbog Katarine sjevalo u kući. Katarina bi u samostan, a mama, ni da čuje. Nagovarala je mama da krene u društvo. Dečka joj našla. Onda se Katarina ošišala - do gole kože. Tako je pokazala svoju odlučnost. Katarini je mama prigovarala i to što se previše moli Bogu.

Kad mama ne da u samostan...

Kako nije mogla u samostan, Katarina je stupila u svjetovni red svetoga Dominika. Bilo joj je 15 godina. Svoju je sobu uredila kao samostansku ćeliju. Žarko se molila i činila veliku pokoru. Život mlade dominikanke u svijetu je bio život molitve i adoracije. Njezina molitva ni njezina adoracija nije bila isprazna. U molitvi se nadahnjivala da dvori okužene, da služi u bolnici. Izuzetno je malo jela. Vrlo malo spavala. Dvorbi okuženih i služenju bolesnima dodala je strogu pokoru. I bičevala se. Ljubav je zanosila. Božanski je zaručnik utjehu slao. Imala je viđenja. Radovala se ekstazi. I odlikovao ju Zaručnik križem njezinih bolesnika. I sama od kuge bolovala. Volio ju je njezin Zaručnik.

Pred inkvizitorima svjedočila

Sestre je i redovnici klevetali. Govorili su da nije više prave vjere. Godine 1374. je klevetama otjeraše pred inkviziciju. Ne jedanput. Pred tim je sudom ostala nedužna kakva je bila. Samo godinu dana kasnije dobila je novu utjehu od svoga Zaručnika. Rane je njegove nosila na svome tijelu sve do smrti. U jednom je viđenju dobila prsten od Gospodina Isusa. Uvijek ga je vidjela na svojoj ruci. Radovala mu se.

U službi jedinstva i mira

Bilo je ljudi koji su častili svetu Katarinu. Firentinci se jednom protiv Pape pobuniše. Papa je u sužanjstvu, u Avignonu živio. A papa Grgur XI kazni pobunjenike. Prokleo ih i izopćio. Zabolilo ih prokletstvo i izopćenje. Tražili su zagovornicu. Zamolili su Katarinu, dominikanku. Neka ona zamoli Papu za oproštenje. Donijela im je Papin odgovor. Katarina je nagovorila Papu da se vrati u Rim. Dopisivala se s velikašima svoga vremena. U pisaju je bila hrabra. Papi Urbanu VI je smjela napisati:

"Pravednost bez milosti je prije nepravedna nego pravedna." 375 Katarininih pisama svjedoči o dubini njezine vjere i ljepoti jezika. Njezino je glavno djelo knjiga "Dijalog". Uz Dantea mogla se ljepotom riječi i stila samih vrhunaca talijanske književnosti.

Krv i mir

Katarina je doživjela dvije velike boli. Kad joj je bilo 15 godina umrla joj je najdraža sestra. Ta ju je bol ohrabrilu da se dublje posveti dominikanskoj duhovnosti. Druga je Katarinina bol bila 40-godišnji raskol u Katoličkoj crkvi. Ponavljala je "Pace! Pace!" Vođena željom za mirom mirila je građane Pise, Rima, Napulja i Firence. Od boli i želje za ponovnim jedinstvom je umrla 29. travnja 1380. godine. Posljednje su joj riječi bile: "Sangue, Sangue..." Častila je presvetu Krv Isusovu kao cijenu našega otkupljenja. U svojoj je duši nosila veliko poštovanje prema papi

kao nasljedniku Petrovu. Papu je zvala SLATKI KRIST NA ZEMLJI. Svećenici su za Katarinu bili dječitelji i službenici Kristove Krvi. Katarina je uz svetoga Franju Asiškoga prvotna zaštitnica Italije. Blage uspomene papa Pavao VI ju je 27. rujna 1970. godine proglašio naučiteljicom Crkve.

Prema: **, Svetoj Katarini Sijenskoj, Crkva na Kamenu, travanj 1997, Mostar, str. 1; Augustin Blažović, Sveci u crikvenom ljetu, II. dio, Beč, 1970, str. 240-243; Josip Antolović, S duhovnim velikanima kroz mjesec travanj, Zagreb 1977, str. 233-238

U mjesecu travnju slave imendan:

1. Božica, 2. Franjo, Dragoljub, 3. Rikard, Cvijeta, Radojko, Ratko, 4. Izidor, 5. Vinko, Berislav, 6. Vilim, Rajko, Celestin, 7. Ivan, 8. Dionizije, 9. Marija, 11. Stanislav, 12. Julije, Đula, 13. Ida, Martin, 14. Tiburcije, Valerijan, Maksim, 15. Krescencije, Rastislav, 16. Josip, Bernardica, 17. Rudolf, 19. Ema, 20. Bogoljub, 21. Anzelm, 23. Juraj, Đuro, Đurdica, Adalbert, Bela, 24. Fidelis, Vjera, 25. Marko, Ervin, 27. Ozana, Jakov, 28. Petar, 29. Katarina, Kata, 30. Josip.

Duh Sveti u mislima sluge Božjega Oca Gerarda Stantića

U somborskem je Karmelu 24. lipnja 1956. godine umro sluga Božji o. Gerard Tomo Stantić. Taj, 16. rujna 1876. godine rođeni Đurđinčanin je, nakon u Subotici završene gimnazije, stupio 9. rujna 1896. godine u karmelski Red u austrijskom gradu Grazu. Godine 1902. zaređen je za svećenika. Kad je 1904. godine došao u Sombor, bio je jedini karmeličanin Hrvat u tada još nedovršenom karmeličanskom samostanu. Živio je uzornim karmeličanskim životom. Budući da se izvrsno služio i mađarskim i njemačkim jezikom mogao je biti svima na usluzi. Svoju svećeničku i redovničku djelatnost usmjerio je prema lijepom cilju - da sve ljude privuče Malom Isusu. Tako je, poput svete Terezije od Djeteta Isusa, i on bio zanesen Isusovim djetinjstvom. Sve je učinio da postane malen kao dijete. Na to je cijelim svojim životom pozivao svoje suvremenike. Biti malen. Po cijeloj Bačkoj je proširio štovanje Djeteta Isusa. Gotovo da nema crkve gdje se ne štuje kip Malog Isusa poznat pod imenom Praški Isus. Bio je veliki isповједnik, pa su njegovu isповјedaonicu tražili ne samo Somborci, već i vjernici iz cijele Bačke. Otac Gerard je bio ponizni pokornik i molitelj, a puno je i pisao. Evo naslova nekih njegovih rukopisa kao i njihovog opsega: *Theologia pastoralis* (Pastirsko bogoslovje) na više od 900 stranica, *Biser mišljenja* na 224, *Razgovor s Isusom* na 120, i *Blago duše* na oko 400 stranica. Gerardove misli iz spomenutih rukopisa će u ovom tekstu navoditi primjenjujući skraćenice: Tp, Bm, RI, Bd. Kako se Crkva u svojoj pripravi za jubilarnu 2000. godinu, ove, 1998. godine zaustavila pred trećom Božanskom osobom, to je razlog da se na osnovu tekstova sluge Božjega oca Gerarda pokušamo približiti Duhu Svetome. Misli sluge Božjega o Duhu Svetom je iz njegovih rukopisa skupio o. Ante Stantić, karmeličanin iz Zagreba. Na osnovu tih misli nastalo je ovo razmatranje. Poznato je da je Gerard Stantić svoju školsku izobrazbu stekao na mađarskom i latinskom jeziku. Redovničku formaciju je proživio slušajući mađarski i njemački jezik. Stoga su njegovi hrvatski tekstovi pisani ikavicom - jednim hrvatskim govorom kojim se on služio. Dubinu misli znao je izraziti posve jednostavnim i vrlo slikovitim riječima.

Duh Sveti - konkretno

"Što je u Bogu, nitko ne zna osim Duha Božjega" (1 Kor 2,11). Sluga Božji Gerard se toliko približio Bogu, da je naprsto u njemu živio. Za njega Bog nije neko biće iz prošlosti. Za njega ni Duh Sveti nije samo prošlost. Duh Sveti je u Gerardovu životu doživljena božanska osoba, pa ovako piše: "Za Duhom Svetim trčimo kad milost želimo. Njega uhvatimo kad dobro činimo. Njega i Malog Isusa milujemo kad dobro činimo" (Tp 228. b str.). Ta je misao pravi izraz Gerardovog djetinjeg stava pred Bogom. Pred Bogom je Gerard dijete koje trči, koje ima velike želje. Tako se on igra pred Bogom. Kad ište milost u Boga - to je on potrčao za Duhom Svetim. Učini li dobro djelo - već je u društvu Božjega Duha. Naslijedovati Isusa - to je već pravi, fizički kontakt s Duhom. Duhovni život gledan Gerardovim očima izgleda tako jednostavno. U nedoumici on će samo pitati Isusa. A kad bude trebalo ostvariti Isusov savjet, Gerard će se dati Duhu Svetome da ga on vodi. "Što da učinim? - Isusa pitat. Što (kako) da činim? - Od Duhu Svetoga se dati voditi" (RI 41. str.). Isti Duh Sveti vodi vojnika, isti apostola u Svetom pismu, ali i svakog Isusovog učenika danas: "Gideon je vojnicima dao goruće lampe, pa svladao Midjance. Duh Sveti je dao goruću ljubav apostolima, pa su svladali svijet. Lončar vatrom otvrđne lonce, a Duh Sveti vatrom ljubavi jači slabe apostole" (Tp 925. str.). Ni Isusov redovnik, ni njegov svećenik, ali isto tako niti jedan vjernik nije kadar ispuniti svoga poslanja bez vatre odozgor. Bez toga nebeskog dara oni su mrtvi. "Živjeti bez Duha Svetoga je isto što i umrijeti i dušu upropastiti. Tijelo bez duše je strvina, a duša bez Duha Svetoga grdoba za cijelo nebo" (Tp 229. str. a).

(Ovu svoju studiju autor je pročitao na svećeničkom sastanku u Somboru 24. 03. 1998. godine, a u Zvoniku ćemo je objavljivati u nekoliko narednih brojeva.)
/nastavit će se/

Stjepan Beretić

ISUSU KRISTU

Kriste! Tko može shvatiti sve tajne Tvojega kraljevstva?! Poput sitnog zrna gorušice razvija se ono do punine u dušama, ne pripadajući ovom svijetu... Približava nam se dok smo daleko i dok počivamo u sjeni smrti, udaljuje kad mu dolazimo bliže, željni proniknuti ga posve. Tvoje kraljevstvo, a ono je Tvoja prisutnost u svijetu, isto je tako nedohvatljivo kao Ti sam: Ono je siromašno i bogato, moćno i bez snage, tajanstveno i bez milosti, nedohvatljivo.

Očekuješ od nas da živimo bratoljublje imajući smisla i razumijevanja za nevoljnike i siromahe, otvorenih ruku za davanje bez očekivanja hvale. Jednostavnom strpljivošću zrna u zemlji uzradovati se dok pridonosimo sazrijevanju Tvojega kraljevstva u nama, kao žetva pomiješana s korovom i žarom munje oduševljavati se uvijek za to isto kraljevstvo.

Isuse Kriste, rekao si nam da si Put, a ipak ne sličiš na naše ljudske puteve. Nijedna od Tvojih riječi nije siguran putokaz do sljedećeg puta da bi poput kilometarske oznake ukazala jasno i pravac. Put koji si Ti morao izvući ispod naših nogu, svaki drugi put, pa bio on i čvrst, da pokleknuvši u poniznosti, prije Tebe, Kralju slave pustimo proći...

Potrebno nam je ostvarivati djela slaveći Tebe i rasti po njima, ali postajati uz to maleni, i zaboraviti na sva svoja djela, zagledani u Tebe Kriste! Moramo skupljati blago na nebu, gdje rđa i moljac ne uništavaju, ali biti siromašniji od svih ostalih. Težiti za onim što je ispred nas, a ipak odmarati se puni ozbiljnosti, poput ptice na Tvojem dlanu. Naša djela neka svijetle pred ljudima, premda ih treba izvršavati u tajnosti. Pozvani smo biti savršeni kao Otac nebeski i skrušeni poput carinika u hramu.

Kriste, Tvoja nam se ljubav pruža opipljivo u vodi i kruhu, vinu i ulju, ali onom koji bi tražio da je svu obuzme izmiče među prstima kao vjetar kad prostruji šikarjem zelenila. Tko može kratkom vrpcem svoje ograničenosti svezati beskrajnu kitu Tvoje mudrosti! Sve umire pod ruševinama našeg krhkog znanja, jer je samo tkaninom savršene moći protkano kraljevsko odijelo Pobjednika svijeta. U Tebi, Mističnom Tijelu Crkve, u tom oceanu ljubavi i milosrđa, zaplovimo nošeni valovima Tvoje krvi, potrebni praštanja, uočavajući povezanost svih bića jedni s drugima...

Zahvaljujem Ti, Isuse Kriste, što mogu ploviti na blagom ustalasanom moru Tvoje božanske pućine, zbljžena sa svima, i zoriti zagledana u Tebe u okrilju Tvojih otajstava, jer sve je šapat, ali Tvoje je ime što stvari i bića šapuću i sve je simbol što Tebe označava. Što je stvoreno sve je u Tebi, a bez Tebe ništa nije stvoreno, plodna je zemlja za sjeme Tvojih riječi i čista usta za Tvoj božanski cjelov.

Hans Urs von Balthasar

"Le Coeur du Monde", izabrala i prevela s francuskog jezika s. M. Fides Vidaković

Strasbourg

EUROPI PRIJETI SIROMAŠTUO

U Europskom parlamentu je sredinom mjeseca veljače ove godine uz mnoga protivljenja ipak prihvачen dokumenat u kome se skreće pozornost na sve veće siromaštvu mnogih stanovnika Europe. U dokumentu se govori o kršenju ljudskih prava u mnogim zemljama. Također je riječ u novom dokumentu o ponašanju pojedinih članica Europske unije koje zanemaruju socijalna prava zbog namjere da se postigne što brži ekonomski "sklad" među državama. Među ostalim, u dokumentu se govori o rasističkoj mržnji koja je sve zamjetnija na teritoriju Europe. Zato je predloženo da 21. ožujak bude proglašen "Europskim danom borbe protiv rasizma". /IKA/

Vatikan

POTVRĐEN I POTPISAN KONKORDAT IZMEĐU SVETE STOLICE I REPUBLIKE POLJSKE

Krajem mjeseca veljače ove godine obostrano je potvrđen konkordat između Svetе Stolice i Republike Poljske. Poslije mjesec dana, krajem mjeseca ožujka ove godine, svečano su razmijenjeni potpisani dokumenti. Tako su Republika Poljska i Sveti Stolica, nakon mnogo naporu, uspostavili najviši stupanj diplomatskih odnosa. Potpisani dokumenti svečano su razmijenjeni, a pri tom je Sveti Otac naglasio značenje ovog događaja za Republiku Poljsku i Crkvu u njoj.

Novi konkordat sastoji se od uvida i 29 članova. Navedene su osnove za uzajamnu suradnju između Crkve i države te da se pri tom mora poštovati samostalnost i nezavisnost. Konkordat jamči Katoličkoj Crkvi i svim njezinim ustanovama javnu osobnost. Tako se, među ostalim, spominje i to kako brak sklopljen u Crkvi ima i građanske učinke. Država se obavezala da će se prema svojim mogućnostima brinuti i oko održavanja važnijih crkvenih dobara. "Tako je putem konkordata i službeno sklopljen odnos između Svetе Stolice i Republike Poljske, između Crkve i države, u skladu s učenjem II. vatikanskog sabora i novoga Zakonika kanonskog prava." /GK/

Vatikan

OBJELODANJEN DOKUMENAT O ISTREBLJENJU ŽIDOVUZA U RIJEME II. SUJETSKOG RATA

Novi dokumenat, koji je objelodanjen prošlog mjeseca, u svijetu je izazvao veliku pozornost. Mnogi su očekivali da će se u dokumentu osuditi Pio XII i njegovo ponašanje za vrijeme II. svjetskog rata. Dokumenat je pripremilo Povjerenstvo za religijske odnose sa židovstvom koje djeluje kao zasebna ustanova u sklopu Papinskog vijeća za promicanje jedinstva kršćana. Dokumenat je pisan engleskim jezikom kako bi postao što aktualniji u cijelom svijetu i gdje god žive Židovi. Naslov dokumenta je "Sjećamo se: razmišljanje o shoahu".

Zagreb

OTVOREN CENTAR ZA PROMICANJE SOCIJALNOG NAUKA CRKVE

Na svom zasjedanju u listopadu 1996. godine Hrvatska biskupska konferencija osnovala je Centar za promicanje socijalnog nauka Crkve. To je bio i razlog da je u četvrtak 5. ožujka u Zagrebu na Šalati svečano otvoren Centar i ujedno je izvršen i svečani blagoslov novih prostorija u kojima će isti Centar djelovati. Ovoj svečanosti bilo je nazočno mnoštvo zainteresiranih, posebno novinara, a blagoslov novih prostorija obavio je zagrebački nadbiskup mons. Josip Bozanić. Zadaća novog Centra je da prvenstveno upoznaje vjernike sa svim važnijim stajalištima Crkve glede socijalnog nauka.

Pet dana kasnije, u utorak 10. ožujka, biskup Bozanić svečano je otvorio prvu tribinu koju je organizirao Centar za promicanje nauka Crkve u hrvatskom društvu. Biskup Bozanić je u svom obraćanju okupljenima naglasio da je potrebno socijalni nauk Crkve bolje upoznavati i proučavati. Prvo predavanje u novim prostorijama Centra održao je prof. dr. Stjepan Balovan, koji je ujedno i pročelnik navedenog Centra. /GK/

Vatikan

NOVI CRKVENI DOKUMENTI

Papinsko vijeće za promicanje jedinstva kršćana predstavilo je javnosti sredinom prošlog mjeseca novi dokument pod naslovom: "Jedinstvo Crkvi. Ekumenski pokret u obrazovanju onih koji se posvećuju pastoralnoj službi". Tekst novog dokumenta preuzima sadržaj Ekumeniskog direktorija iz 1993. godine te ga dalje produbljuje. Na promociji novog dokumenta je naglašeno kako se u ekumenском nastojanju ne smije žrtvovati istina jer se svaki dijalog i zajedništvo mora graditi na "stijeni istine". Dokument se zauzima za stvaranje pokreta unutar same Crkve gdje će svi biti zauzeti u traženju puta do prave istine. Želja priređivača novog dokumenta je da se unutar Katoličke crkve stvari duh ekumeniskog nastojanja i zauzimanja oko ostvarivanja i življena jedinstva među vjernicima različitih vjeroispovijesti.

Tiskovni ured Svetе Stolice prošloga mjeseca objelodanio je još dva nova crkvena dokumenta. U novim dokumentima, koji su objelodanjeni kao jedna knjiga, "sadržane su osnovne smjernice za obrazovanje stalnih đakona". Dokumente su izdali Kongregacija za katolički odgoj i Kongregacija za kler. Naslov prvog dokumenta je "Temeljne odredbe za obrazovanje trajnih đakona" i upućen je biskupskim konferencijama i biskupima cijelog svijeta. Drugi dokument nosi naslov "Direktorij za život i službu trajnih đakona".

U Katoličkoj crkvi danas ima oko 22.000 stalnih đakona. Najveći broj stalnih đakona je u Sjevernoj Americi, više od 12.000, a zatim slijede: Europa, Južna Amerika, Afrika, Oceanija i Azija. /IKA/

Rim

UMRO ISTAKNUTI ALBANSKI SVEĆENIK-MUČENIK

U Rimu je polovicom mjeseca ožujka preminuo jedan od najvećih mučenika ovoga stoljeća isusovac o. Antun Lulij. Pokojni o. Antun rođen je u Albaniji davne 1910. godine u tradicionalnoj kršćanskoj obitelji. Stupio je u isusovački red u Gorici i kao mladog i aktivnog svećenika zatekao ga je Drugi svjetski rat. Ratno vrijeme za pokojnog Antuna bilo je neusporedivo "ljepše" ako promatramo sve neugodnosti i muke koje je podnio od komunističkih vlasti. Pokojnog o. Antuna današnji Albanci smatraju pravim svećem jer je neustrašivo podnio najteža mučenja i robiju od 42. godine. Antun Lulij jedan je od rijetkih katoličkih svećenika koji je preživio teško razdoblje komunističke vladavine u Albaniji.

Posljednje godine svog života o. Antun proveo je, na nagovor svojih poglavara, u Rimu radi liječenja. Poslije pada komunizma u Albaniji o. Antun se u više navrata susreo sa Svetim Ocem i nastupio je na nekoliko zapaženih skupova svećenika iz cijelog svijeta. Njegovo svjedočanstvo bilo je uvijek potresno slušati, a sam je ponavljao da mu je jedino Krist davao snage da sve muke može nadvladati. Njegov život bila je prava krvna žrtva.

Zemni ostaci pokojnika prenešeni su u Tirani na blagdan sv. Josipa. Katedrala u Tirani bila je premala da bi u nju i oko nje mogli stati svi štovatelji pokojnika. Još za života o. Antuna su njegovi sunarodnjaci nazivali "svecem", i to s pravom. Samo jedan primjer dovoljno pokazuje kakvim je životom živio o. Antun: Nakon pada komunizma o. Antun je na ulici susreo jednog svog bivšeg mučitelja iz zatovra. Čim ga je ugledao, o. Antun mu je potrcao u susret i zagrljio ga. Tijelo pokojnika iz Tiranе je prevezeno u njegovo rodno mjesto Lohija kraj Skadra gdje će čekati slavno uskrsnuće. /GK/

Krk

REĐENJE I USTOLIČENJE NOVOG BISKUPA

Imenovanjem krčkog biskupa mons. Josipa Bozanića zagrebačkim nadbiskupom, Krčka biskupija je ostala bez svog pastira. Novim krčkim biskupom imenovan je mons. Valter Župan, dosadašnji biskupijski upravitelj.

U starodrevnoj krčkoj prvostolnici Marijina uznesenja, u nedjelju 15. ožujka, bila je svečanost ređenja i ustoličenja novog ordinarija. Mons. Valter Župan imenovan je krčkim biskupom 31. siječnja ove godine. Mons. Župan prvi je krčki biskup rodom s otoka Lošinja. Obred ređenja predvodio je predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zagrebački nadbiskup mons. Josip Bozanić. Suzareditelji novog krčkog biskupa su bili: nadbiskup riječko-senjski dr. Anton Tamarut i porečko-pulski biskup mons. Ivan Milovan.

Dan uoči samog ređenja u Krk su stigli gotovo svi biskupi Hrvatske biskupske konferencije koji su prethodnih dana imali svoje redovito zasjedanje u Lovranu. Istoga dana, u subotu 14. ožujka, u krčkoj katedrali svečano je otpjevana večernja i priređena prigodna akademija u povodu biskupskog ređenja. Akademiju su priredili mladi Krčke biskupije. U svom obraćanju okupljenima novi je biskup najavio nastavak i sretan završetak biskupijske sinode koju je još započeo njegov prethodnik biskup Bozanić. Biskup Župan rekao je da su vrata njegova srca i biskupije uvijek otvorena svima dobromanjernima i posebno pozvao djelatnike sredstava društvenog priopćavanja da doprinose kulturnoj povjerenju i istine. Na kraju svoga govora biskup Župan pozdravio je na talijanskom jeziku sve vjernike Talijane koji žive na području njegove biskupije.

Na svečanosti ređenja i ustoličenja novoga biskupa bilo je mnoštvo naroda, više od stotinu svećenika, veliki broj biskupa, predstavnika svih važnijih državnih i crkvenih institucija. Poslije ulaska procesije u katedralu pročitan je nalog kojim Sveti Otac imenuje mons. Valtera Župana krčkim biskupom. U svom govoru biskup Bozanić podsjetio je kako je Papa rekao da Krčka biskupija uživa značajan ugled u Crkvi u Hrvatskoj. U nastavku obraćanja biskup Bozanić podsjetio je i protumačio geslo novog biskupa koje glasi: "Moliti i služiti". Na kraju misnog slavlja okupljenima se obratio nuncij Einaudi i prenio pozdrave Svetoga Oca. Ujedno je nuncij zahvalio biskupu Bozaniću na dosadašnjem radu u ovoj biskupiji, a novom ordinariju zaželio obilje Božjeg blagoslova.

U svom prvom obraćanju, kao pastir krčke Crkve, biskup Župan zahvalio je svima okupljenima i posebno podsjetio da mu je želja da biskupije u Hrvatskoj budu mesta rasta i punog života. Biskup Župan molio je Gospodina da mu dade snage kako bi svoje svećenike, đakone, redovnike, redovnice i sve vjernike uvijek susretao s puno ljubavi i razumijevanja. Nakon završene večernje u katedrali, o povijesti Krčke biskupije govorio je dr. Franjo Velčić. /GK/

Vatikan

BUGARSKI BISKUP EUGENIJ BOSILJKOV PROGLAŠEN BLAŽENIM

U nedjelju 15. ožujka papa Ivan Pavao II svečano je proglašio blaženim bugarskog biskupa Eugenija Bosiljkova blaženim. Novi blaženik, biskup Bosiljkov, prvi je od žrtava bivšeg komunističkog režima proglašen blaženim. Danas su u tijeku mnogi postupci da bi se i drugi slični stradalnici proglašili blaženima i svetima.

Biskup Bosiljkov bio je strijeljan od strane komunističkih vlasti još 1952. godine, ali za to je Sveta Stolica saznala tek poslije više od dvadeset godina. Kada je biskup Bosiljkov bio uhićen, 1952. godine, predočeno mu je da je razlog tog postupka njegovo "organiziranje katoličke špijunske mreže". Zajedno s biskupom uhićeno je još nekoliko desetina svećenika, redovnika, redovnice, novinara i vjernika katolika i pravoslavaca koji su također optuženi zbog istog "razloga". Biskupu je izrečena smrtna kazna koja je iste godine i izvršena.

Za vrijeme nacističke vladavine u Bugarskoj biskup Bosiljkov spasio je mnogim Židovima život, a kada su došli na vlast komunisti koji su bili najtješnje povezani s Moskvom, za Crkvu je nastupilo teško vrijeme. Biskup Bosiljkov imenovan je naslovnim biskupom Nikopol-Ruse 1947. godine. Naredne, 1948. godine biskup Bosiljkov je bio u Rimu na obrani doktorata i tom prilikom izvjestio papu Pia XII i svoje redovničke poglavare pasioniste o teškom stanju za Crkvu u Bugarskoj. /GK/

Vijesti iz opće crkve priredio: Franjo Ivanković

Vukovar

SUSRET KATOLIČKIH I PRAVOSLAVNICH SVEĆENIKA

U utorak, 17. ožujka u Vukovaru je održan već ranije najavljeni susret katoličkih i pravoslavnih svećenika. Susret su predvodili biskupi mons. Marin Srakić i mons. Đuro Gašparović, te episkopi Lukijan i Vasilije. Na susretu je bilo sedamdesetak sudionika. Glavni razlog je bio bolje upoznavanje svećenika i svih onih koji djeluju na području Podunavlja u Hrvatskoj. Susret je bio zatvoren za javnost, a posljedje završetka biskupi i episkopi dali su kratke izjave za javnost u kojima su izrazili zadovoljstvo da je realizirana zamisao o ovome susretu.

Ovaj prijateljski i molitveni susret pastoralnih djelatnika u Podunavlju trebao bi doprinijeti dubljem povjerenju i iskrenjem zajedništvu onih koji propovijedaju Evanđelje. /GK/

PAPA U PASTIRSKOM POHODU NIGERIJI

Od subote 21. ožujka do ponedjeljka 23. ožujka papa Ivan Pavao II boravio je u svom 82. međunarodnom pastirskom pohodu. Sva četiri dana svoga apostolskog putovanja Sveti je Otac proveo u Nigeriji. Ova mlada afrička zemlja ima skoro polovicu svoga pučanstva katolika, a isto toliko i muslimana. Glavni razlog Papina putovanja u Nigeriju bilo je proglašenje blaženim prvog Nigerijca u povijesti Crkve o. Cypriana Michaela Iwenea Tansiјa.

U zračnoj luci glavnog nigerijskog grada Abuje Papu je dočekalo najviše državno izaslanstvo i diplomatski zbor. Tijekom svog boravka u Nigeriji Papa se susreo s biskupima ove zemlje, kao i s mnogim muslimanskim poglavarima. Nigerija se danas nalazi na putu traženja pravednog demokratskog uređenja i silno su joj potrebne podrške i poticaji kako bi njezina budućnost bila ljestvica. Tako je Papin boravak u Nigeriji bio prožet nadom i podrškom svima onima koji se trude ostvariti sretniju surašnjicu tom narodu. U svom obraćanju "Papa je jasno upućivao na potrebu nacionalnoga jedinstva, jamstvo i zaštitu života i ljudskih prava te osiguranje pravednosti i razvoja, koje će napredovati ako će političari i vlast u poštenju vladati, tj. služiti svojoj zemlji".

Kardinal Sodano uputio je poziv službenoj vlasti da oslobođi političke zatočenike i novinare.

U svojoj propovijedi prilikom proglašenja blaženim o. Tansiјa Papa je podsjetio na snažnu poruku koju pruža novi blaženik: "I njemu, i svima koji su svoje živote potpuno posvetili služenju drugima, objavljen je put kojim Nigeriji trebaju putovati prema sretnijoj budućnosti za svoju zemlju."

Novi blaženik, trapist o. Tansi model je suvremenog čovjeka koji je nepodijeljena srca volio i poštovao sve ljudе i za svakoga se nesebično žrtvovao.

U svim svojim govorima i propovijedima Sveti Otac je podsjećao na vrijednost uzajamnog poštovanja i iskrenog zajedništva. Papa je također podsjetio na nužnost poštivanja općih ljudskih vrijednosti kao što su: život svake osobe, pravednost, ljubav, jedinstvo, sklad... /GK/

Subotički biskup u Lovranu

XV. PLENARNO ZASJEDANJE HBK

(12-14. ožujka 1998)

Pod predsjedanjem nadbiskupa zagrebačkog msgr. Josipa Bozanića, a u nazočnosti apostolskog nuncija msgr. Giulia Einaudia, članovi Hrvatske biskupske konferencije započeli su u četvrtak 12. ožujka ujutro u Lovranu - u Domu pastoralnih susreta - svoje petnaesto plenarno zasjedanje. Uzvanici ovog zasjedanja bili su mostarski biskup msgr. Ratko Perić, kao izaslanik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine te subotički biskup msgr. János Pénzes, a kasnije im se pridružio i kotorski biskup msgr. Ilija Janjić.

Središnja tema ovog zasjedanja bila su neka pitanja iz pastoralne sakramenta svete potvrde. Ova tema svojevrsni je uvod u problematiku mladih koja će biti razmatrana tijekom narednih zasjedanja HBK, te su biskupi željeli ponajprije u Godini Duha Svetoga raspraviti određene vidove sakramenta sv. potvrde. Teološku i pastoralnu utemeljenost ovoga sakramenta izložili su riječko-senjski nadbiskup msgr. Anton Tamarut i đakovačko-srijemski biskup msgr. Marin Srakić. U bogatoj diskusiji biskupi su upozorili na praktične poteškoće u pastoralu. Sakrament potvrde u praksi često znači rastanak mladih s Crkvom. Biskupi su istaknuli potrebu da u svim župama u sklopu priprave za sakrament potvrde, uz školski vjeroučitelje treba postojati i priprava u župnoj zajednici. Naglašeno je da treba izraditi katekizme koji će služiti za pripravu na svetu potvrdu.

Dosta vremena posvećeno je pitanju neuključivanja mladih u župsku zajednicu nakon svete potvrde i njihovoj zauzetosti u evangelizaciji. Crkva je svjesna da vjernici laici svojim djelovanjem trebaju biti kvasac u našem društvu. /IKA/

Vatikan

BISKUP SOPI O RJEŠENJU KOSOVSKIE KRIZE

Još je uvijek moguće mirno rješenje problema na Kosovu, no Katolička crkva ne može mnogo pridonijeti njegovu iznalaženju, smatra tamošnji katolički biskup. Naime, pomoćni skopsko-prizrenski biskup Marko Soçi ustvrdio je to u razgovoru koji je 17. 03. 1998. objavila novinska agencija Fides. Prema njegovim riječima, oko 60.000 tamošnjih katolika "nalazi se u središtu sukoba". Najmanje jednom policija je pretukla i zlostavljala katolike koji su se vraćali s nedjeljne mise. "Ukoliko vlasti pozovemo na poštivanje ljudskih prava, one nas odmah optužuju za urotu s teroristima. Ukoliko pokušamo izravno razgovarati sa srpskom i muslimanskim braćom, s kojima inače dobro surađujemo, oni bi nas mogli smatrati suradnicima terorista", rekao je biskup Soçi. Biskup je također istaknuo kako su jugoslavenske vlasti u Beogradu krivotvorile izvješća o albanskim terorističkim separatističkim skupinama kako bi imale ispriku za zlostavljanje tamošnjeg pučanstva. Pritom je pohvalio odluku tamošnjih albanskih vođa da nastave s nenasilnim otporom. Jedina nuda u mir na tom području jest da predsjednik Slobodan Milošević počne poštivati dogovor o nezavisnim albanskim školama i sveučilištima na Kosovu koji je potpisao s tamošnjim vlastima. Nakon toga treba prihvati i ugovor o zdravstvenoj skrbi. Biskup Marko Soçi smatra da jedino putem postizanja dogovora o konkretnim problemima može doći do uspostave mira na Kosovu. "To je jedini način na koji u mladima možemo stvoriti nadu u bolje sutra. Nada postoji ukoliko Srbi prihvate takav način rješavanja problema, u protivnom, nažalost, preostaje daljnje proljevanje krvi", zaključio je biskup Soçi.

Inače, Svjetsko vijeće Crkava, Konferencija europskih Crkava i Luteranska svjetska federacija pozvali su vjerske vođe na području nekadašnje Jugoslavije da učine sve što mogu kako bi se poštivali "identitet i povijesno nasljeđe" svih vjerskih i etničkih skupina na Kosovu. Također su međunarodnu ekumensku zajednicu pozvali da žrtvama s Kosova pruže dobrovornu ili neku drugu pomoć. Trenutno u Prištini djeluje američki Caritas koji surađuje s više ustanova te pruža pomoć za 8.000 izbjeglih s područja Drenice. (IKA / CNS)

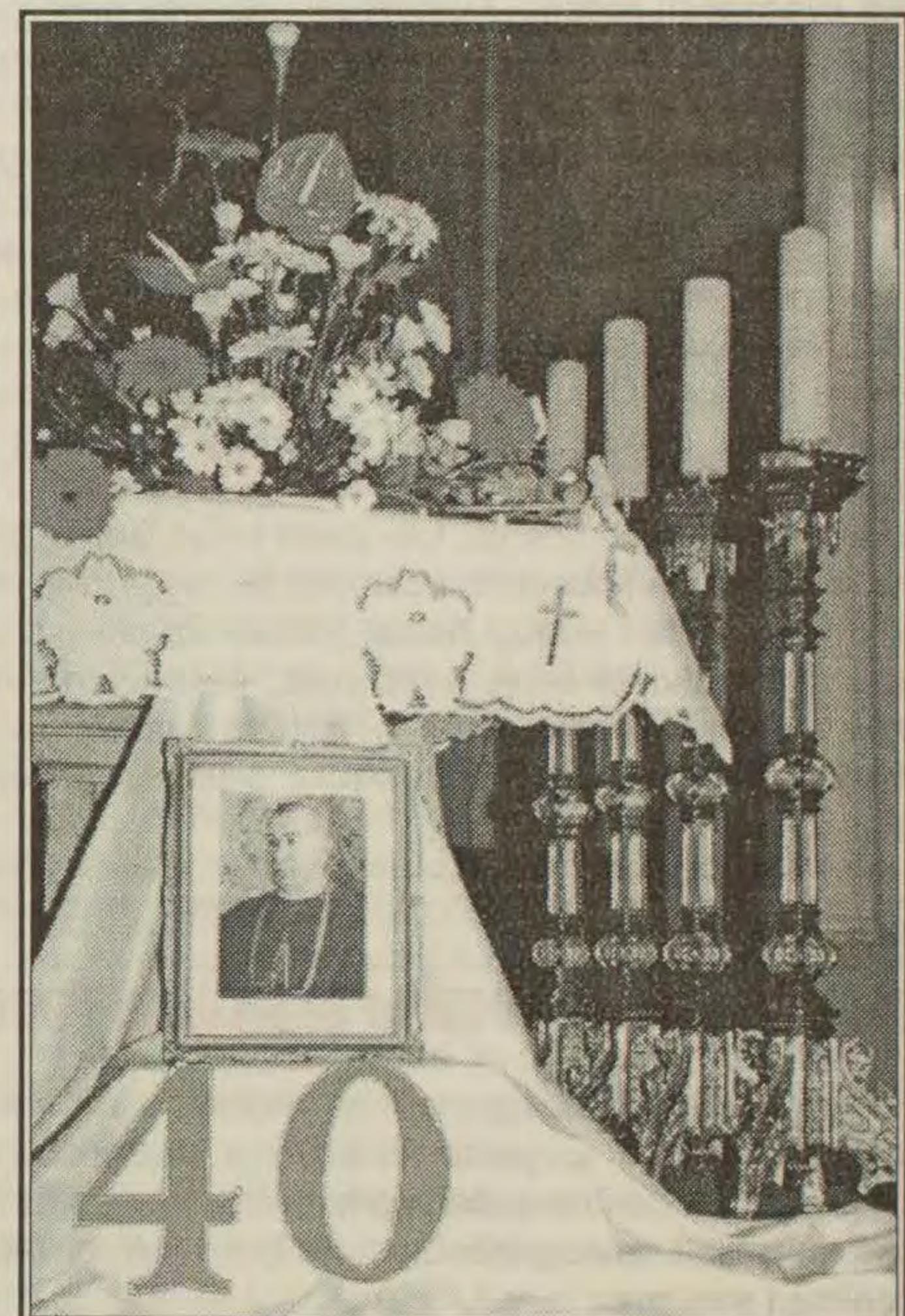
Subotica

**40. OBLJETNICA SMRTI
BISKUPA LAJČE BUDANOVIĆA**

U pondjeljak, 16. ožujka 1998. godine navršilo se 40 godina od smrti velikog subotičkog biskupa i rodoljuba mons. Lajče Budanovića. Toga dana, u odsutnosti biskupa, sv. misu zadušnicu u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije služio je katedralni župnik i biskupski vikar za pastoral Stjepan Beretić, a u organizaciji Instituta "Ivan Antunović" u subotičkoj župi sv. Roka, u okviru devetnice sv. Josipu, u nazočnosti oko 500 vjernika, sv. misu predvodio je Andrija Kopilović, predsjedavajući Instituta. Sv. misu su suslavili svećenici Hrvati koji su se toga dana okupili na svoj redoviti mjesecni susret, a prigodnu homiliju održao je Josip Pekanović, somborski župnik. U svom pozdravu okupljenim vjernicima i svećenicima, Andrija Kopilović je naglasio kako je biskup Lajča Budanović udario temelje budućoj Subotičkoj biskupiji.

Bio je veliki štovatelj sv. Josipa, a posljednje riječi bile su mu: "Sv. Josip je učinio svoje."

Na kraju mise Đula Miladanović pročitala je svoju pjesmu "Siećanje na biskupa Budanovića" koju je napisala za ovu prigodu.

SIĆANJE NA BISKUPA BUDANOVIĆA

Četrdeset godina kako je biskup Lajča Budanović Suboticu bilu u crno zavio.
Šesnaestog ožujka, pedeset i osme,
Dušu je svoju, tiho isputio.

Na sprovod svog oca silan svit se slio,
Sve okolne župe, a i varoš cila.
Za toliki, velik broj virnika,
Katedrala naša, primala je bila.

Ostala je Subotica bez dobrog pastira.
Bunjevačkog oca puk je izgubio.
Posljedne riči njegove su bile:
Sveti Josip je svoj poso završio.

Ulivo je u nas ljubav i viru,
Da za svoje bližnje Bogu se molimo,
Ali da naš lipi, bunjevački jezik
Nikad u životu ne zaboravimo.

Pričo je u crkvi svojom ikavicom.
Strogo, ali blago svoj puk je korio.
Žrtvovo je sebe za svoj dragi narod
Kojeg je cinio i silno volio.

Ostat ćeš vično u našem sićanju.
I sada pamtim Tvoje mile riči:
Da svaki od nas tuđe poštuje,
A svojom virom nek se svuda dići.

I Ti nas nemoj, oče, zaboravit.
Kod dragog Boga sve nas zagovaraj.
Moli Tvoga milog Svetoga Josipa
Da kroz mala vrata, pusti nas u raj.

Hvala Ti za nauk Božji, sveti,
Što si nam čuvaо našu svetu viru.
Naš dragi biskupe, Budanović Lajčo,
Uživaj na nebu, u blaženom miru.

Đula Milovanović

Mala Bosna

HODOČASNIK U ISUSOVU DOMOVINU

Nalazimo se u korizmenom vremenu i stoga smo odlučili tribinu u mjesecu ožujku posvetiti Isusovoj domovini. Tema ove tribine bila je "Hodočasnik u Isusovu domovinu" a gosti tribine bili su vlč. Andrija Kopilović i vlč. Andrija Anišić.

Kao uvod u tribinu čuli smo Psalm 122, a zatim je vlč. Kopilović govorio o mjestima gdje su se odvijali veliki i značajni događaji naše vjere. Upoznali smo religijske, geografske, demografske i povijesne okvire Svetе Zemlje. On je na veoma živopisan i zanimljiv način govorio o znamenitostima i problemima ove Zemlje. Nažalost, iz predavanja smo shvatili kako je ondje izražena velika vjernička razdvojenost. Tako je, između ostalog, čak i sam Isusov grob podijeljen na tri dijela: katolički, pravoslavni i koptski.

O svojim doživljajima sa hodočašća u Svetu Zemlju govorio nam je zatim vlč. Andrija Anišić koji nam je uz tumačenje vlč. Kopilovića prikazao četrdesetak slajdova iz Jeruzalema i Svetе Zemlje.

Poslije završne riječi vlč. Kopilovića razvila se živa diskusija.

Na našu veliku radost, i ovog puta tribini su prisustvovali gosti iz Bajmoka.

Jadranka Kujundžić

Subotica - Sv. Rok

ZAHVALNOST SV. JOSIPU

U župi sv. Roka u Subotici 19. ožujka svečano je završena devetnica u čast sv. Josipu. Kroz devet dana vjernici župe sv. Roka, kao i iz drugih župa grada, okupljali su se u 17 sati na zajedničko moljenje Križnog puta, u 17,30 sati je bila sv. misa i prigodna propovijed. Okvirna

tema ovogodišnjih propovijedi bila je: DUH SVETI U JOSIPOVU POZIVU I POSLNU. Propovjednici su bili svećenici subotičke biskupije. Poslije sv. mise kod oltara sv. Josipa pjevane su litanije u čast sv. Josipu.

Na sam blagdan sv. Josipa svečanu sv. misu predvodio je subotički biskup mons. János Pénzes a s njim su suslavili, uz domaćina župnika Andriju Anišića, svećenici i redovnici grada Subotice. U prigodnoj homiliji biskup je istakao Josipovu vjeru i povjerenje u Božje planove, naglasivši kako Bog sa svakim od nas ima plan koji u svjetlu Duha Svetoga trebamo otkriti i onda ga vjerno, poput sv. Josipa, slijediti.

Ova tradicionalna devetnica koju su u čast zaštitnika hrvatskog naroda započeli davno biskup Lajčo Budanović i mons. Blaško Rajić, i ove godine je okupila lijepi broj vjernika. Svaku večer u pobožnosti je sudjelovalo oko 400 vjernika, a na sam blagdan crkva je bila prepuna.

Na inicijativu župnika, još prošle godine je jedna obitelj stavila na oltar svoju zahvalnu ploču, a ove se godine još šest obitelji odnosno pojedinaca pridružilo u tome. Tako je na oltaru već sedam ploča koje svjedoče o onima koji su od Gospodina, po zagovoru sv. Josipa primili milosti. Tako je na jednoj ploči istaknuto: "Sv. Josipe, hvala za primjer i hrabrost", na drugoj: "Sv. Josipe, hvala za vraćeni vid" ili "Hvala za ozdravljenje"...

Tako je sada i vidljivo istaknuto da je lik sv. Josipa u ovoj crkvi milosni i čudotvoran. /Zv/

Subotica

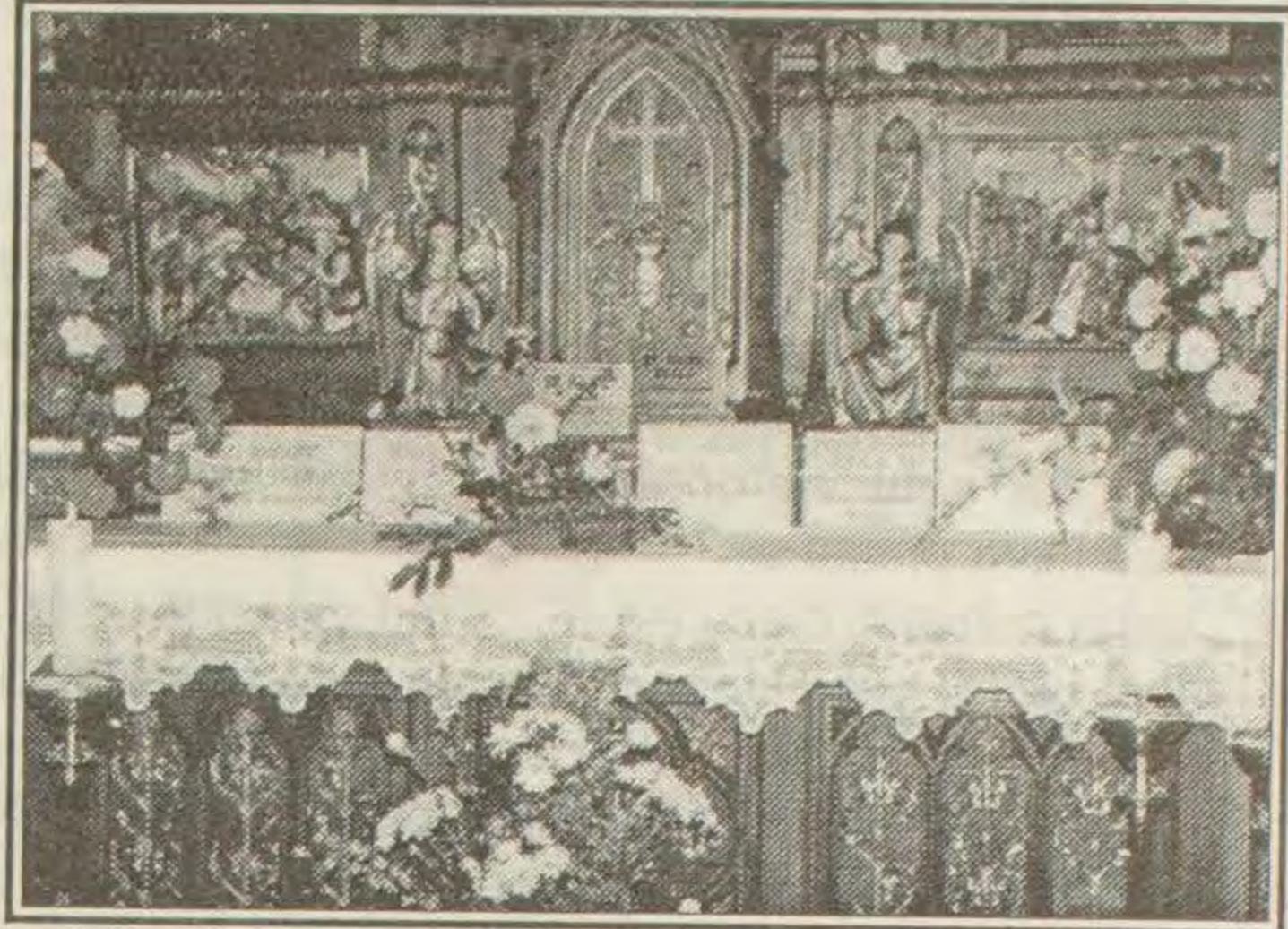
SUSRET ČLANOVA PASTORALNIH VIJEĆA

U prostorijama župe sv. Terezije u Subotici održan je u nedjelju, 15. ožujka, godišnji susret članova Pastoralnih vijeća triju subotičkih dekanata.

Prigodno predavanje na temu "DUH SVETI I MISIJSKO POSLANJE CRKVE" održao je Andrija Anišić, župnik župe sv. Roka. On je u svom predavanju naglasio kako je i Subotička biskupija veliko misijsko područje te su svi vjernici, a ne samo svećenici, redovnici i redovnice snagom krštenja odnosno potvrde, pozvani i poslani navješčivati evanđelje "rječju i djelom ne okljevajući u odlučnom prokazivanju zla", kako to ističe Papa u svojoj enciklici "Kristovi vjernici laici" (Christifedel es laici", br. 14).

Predavač je također potaknuo prisutne članove Pastoralnih vijeća da preko Obiteljskih odjela u svojim župama nastope oživjeti svijest o djelovanju Duha Svetoga u obitelji, te u obiteljima razmišljati o darovima Duha Svetoga - kako to predlaže "Pastoralno-misionarska komisija Velikog jubileja 2000. godine".

U razgovoru poslije predavanja okupljeni članovi, a i sam predavač, govorili su o pokušajima misionarskog djelovanja u svojim župama. Utvrđeno je da je povećan broj odraslih koji se žele krstiti, kao i onih samo krštenih, koji sada žele primiti i ostale sakramente, no još uvek je veoma mali postotak (deset posto) katolika koji nedjeljom sudjeluju u sv. misi i zato je potrebna nova evangelizacija. Bila su zanimljiva iskustva onih članova Pastoralnih vijeća koji su u svojim župama dobili zaduženje da svatko u svojoj ulici posjeti katolike koji ne idu na misu i potakne ih na to. Ukazana je i velika opasnost od medija koji svojom propagandom protiv Katoličke crkve, osobito u ovim krajevima, negativno utječu i na same katolike. /Zv/

Ploče zahvale na oltaru sv. Josipa

JOSIPOVO NA PALIĆU

Ljudi se okupljaju u različitim zgodama, vole biti zajedno. Djeca župe Kraljice svijeta su se okupila na prvi dan proljeća i skromno proslavila blagdan sv. Josipa, zaštitnika obitelji, i ujedno čestitala imendan svom župniku. Igrakazom "Na satu vjeronauka" nasmijali su i razveselili roditelje i sve prisutne.

Treba pohvaliti djecu jer su, pored svakodnevnih đačkih briga, uložili trud i slobodno vrijeme da bi pripremili ovu predstavu. Inače, djeca Palića redovito dolaze na vjeronauk, sv. misu, ministiraju, čitaju i pjevaju u zboru. Nakon ove svečanosti župnik je djeci podijelio spomen sličice sv. oca Pape, koje je donio sa svog nedavnog hodočašća u Rim.

Svim čitateljima "Zvonika" i djeci u župama Subotičke biskupije želimo radostan i veselo Uskrs./G.K./

DANI SUBOTIČKE KALVARIJE

Mladi na putu križa

Križni put za mlade bio je u nedjelju 22. ožujka. Postaje križnog puta predmolili su mladi subotičkih župa kao i iz župa i okolice Subotice. Prigodnu homiliju mladima poslije križnog puta održao je preč. Andrija Kopilović, predsjedavajući Instituta "Ivan Antunović". Preko stotinu mlađih i još oko 300 drugih vjernika sabrano i proživljeno je sudjelovalo u ovoj pobožnosti kojom su započeli tzv. "Dani subotičke kalvarije".

Pustite k meni malene

Oni najmanji, predvođeni svojim katehetama i župnicima, obavili su pobožnost križnog puta u nedjelju 29. ožujka. Mnogi su organizirano došli pješice do Kalvarije s križevima u rukama. Križni put su predvodila također djeca, a na kraju je preč. Beretić progovorio o važnosti uskrsnuća.

Na Cvjetnicu i Veliki petak također će se na Kalvariji okupiti svi pobožni štovatelji Isusove muke. Ova pobožnost obavlja se istoga dana i na hrvatskom i na mađarskom jeziku.

Župnik župe Isusovog uskrsnuća mons. Bela Stantić i ove godine se pobrinuo sa svojim župljanima da lijepo uredi Kalvariju kako bi se svi, koji se ondje rado okupljaju u velikom broju, mogli osjećati što ljepše i ugodnije. /Zv/

KATEKIZAM KATOLIČKE CRKVE U OBITELJIMA

I ove godine je u župi Marije Majke Crkve Korizma organizirana na više razina i sa više inicijativa.

Svaki dan je u crkvi prije sv. mise zajednički križni put, a pod misom propovijed vezana uz prvo liturgijsko čitanje. Križni put svaki dan ima svoju posebnu nakanu: za opću i mjesnu Crkvu, te razne potrebe. Srijedom je prava duhovna obnova koja traje dva sata u razmatranju, molitvi i sv. misi. Srijedom se obrađuje tema: "DUH SVETI U OTAJSTVU KRISTOVA ŽIVOTA, SMRTI I USKRSNUĆA". Djeca imaju svoj posebni križni put i pobožnost svake subote. U sve dane kroz tjedan (osim srijede) u pojedinom dijelu župe organizirano se okupljaju obitelji tako da je u pojedinoj grupi u prosjeku 40-50 osoba. Susret je svaki dan u drugoj kući, a počinje navečer u 20 sati. Moli se Križni put, a predavanje je iz Katekizma Katoličke Crkve. Ove godine obrađene su prve tri Božje zapovijedi prema istom katekizmu. Nakon toga je razgovor. Tako župnik svako veče ima prilike u drugoj kući susresti veći broj svojih vjernika u razgovoru i pouci i vršiti intenzivnu katehizaciju kao pripremu na Veliki jubilej. Tako će svaka grupa imati šest susreta sa svojim župnikom i među sobom, što je oko tri stotine osoba tjedno. Ti susreti su popraćeni odricanjem i dogовором o konkretnim načinima pomaganja siromašnima i potrebnima, a svojevršna je priprava za što sadržajnije proživljavanje svetoga trodnevnja. Valja još spomenuti da je posebno okupljanje katekumena koji se svaki tjedan okupljaju na pouku, molitvu i pripravu za veliki događaj Uskrsnoga bdjenja u svom životu. /Zv/

Sombor

DUHOVNA OBNOVA SVEĆENIKA

U karmeličanskom samostanu u Somboru, 24. 03. održana je DUHOVNA OBNOVA SVEĆENIKA Subotičke biskupije nadahnuta mislima sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića. Na duhovnu obnovu okupilo se tridesetak svećenika kao i subotički biskup mons. János Pénzes. Svrha je ove duhovne obnove, na mjestu gdje je živio, umro i pokopan SB o. Gerard, obnoviti se i nadahnuti mislima o. Gerarda, ali i oživjeti zauzimanje za nastavak kauze koja je zbog ratnih prilika u Republici Hrvatskoj bila ometena te biskupijsko Povjerenstvo u kauzi o. Gerarda nije moglo redovito obavljati svoje zadaće.

Razmatranje na temu "DUH SVETI U MISLIMA SLUGE BOŽJE GA O. GERARDA STANTIĆA" imao je biskupski vikar za pastoral i član Povjerenstva Stjepan Beretić. Poslije toga je bila prilika za svetu ispovijed te koncelebrirana sv. misa koju je predvodio biskup Pénzes.

Članovi Povjerenstva (o. Mato Miloš, Andrija Kopilović, Stjepan Beretić i Jakob Pfeifer) izvjestili su prisutne svećenike o tijeku kauze za proglašenje blaženim i svetim o. Gerarda Tome Stantića.

Prisutni svećenici su se dogovorili o dalnjem aktivnom promicanju ove kauze u svojim župama, a složili su se da se svake godine na istom mjestu sastanu početkom Korizme.

U somborskem karmeličanskom samostanu na tu nakanu se svakog 24. dana u mjesecu služi sv. misa s prigodnom homilijom i molitvom na njegovom grobu. /Zv/

Sombor

KRŠĆANSKA TRIBINA ZA ODRASLE

U prostorijama župnog ureda sv. Križa u Somboru, u nedjelju 22. ožujka održana je kršćanska tribina za odrasle. Tema tribine je bila: "SPASONOSNO TRPLJENJE", a predavač je bio o. Marijan Kovačević, franjevac iz Subotice.

U svom sistematskom izlaganju predavač je prisutnima posvijestio stvarnost i smisao bolesti, patnje i smrti. Uz navođenja mnoštva biblijskih tekstova, gdje se govori o ovim nezaobilaznim činjenicama ljudskog postojanja, o. Marijan Kovačević je približio smisao bolesti, patnje i smrti svim okupljenima koji su ga iznimno pozorno slušali.

U drugom dijelu bila je plodna diskusija. Predavač je naglasio kako ove važne činjenice našeg postojanja o kojima je govorio za nas vjernike nisu besmislene i nepremostive. I bolest i patnja i smrt dobine su svoj puni smisao u Isusovoj dragovoljnoj muci i smrti. Isus Krist nam je pokazao da se i u tim životnim stvarnostima, koje je teško prihvati, može ostati vjeran. Predavač je u svojem zaključnom razmišljanju naglasio vrijednost molitve. Kroz molitvu osoba se otvara djelovanju Božje milosti i lakše se prihvata težina životnog križa.

Poslije završetka tribine o. Marijan ostao je još dugo vremena u razgovoru s manjim brojem sudionika.

Franjo I.

Nova kulturna udruga Hrvata iz Srijema

OSNOVAN HRVATSKI KULTURNI CENTAR "SRIJEM"

U nazočnosti oko 100 osnivača iz više mjesta Srijema (Srijemska Mitrovica, Srijemski Karlovci, Srijemska Kamenica, Ruma, Sot, Irig, Golubinci, Slankamen, Zemun, Petrovaradin) u nedjelju 15. ožujka je, u prostorijama župe svetog Dimitrija u Srijemskoj Mitrovici na Osnivačkoj skupštini utemeljen Hrvatski kulturni centar pod nazivom "Srijem". Osnovni cilj ove kulturne udruge, kako je naglašeno u osnivačkim dokumentima pročitanim ovom prigodom, jest očuvanje, promicanje i razvijanje kulturnog nasljeđa srijemskih Hrvata, te rad na očuvanju njihovog nacionalnog identiteta. Ovaj će Centar, kako se planira, biti organiziran po principu teritorijalnoga ustroja, što znači da će imati podružnice u svim navedenim mjestima u kojima (još) živi značajnija skupina Hrvata. Na Osnivačkoj je skupštini izabrano i trinaestočlano Predsjedništvo iz pet srijemskih mjesta (Srijemska Mitrovica, Ruma, Golubinci, Slankamen i Petrovaradin), koji će, nakon završenog procesa registracije, između sebe izabrati predsjednika i dopredsjednike.

Kao gosti Osnivačku skupštinu su pozdravili u ime Veleposlanstva Republike Hrvatske u Beogradu Davor Vidiš i Krešimir Hibšer, ispred Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" predsjednik Bela Ivković, Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva "Matija Gubec" iz Tavankuta Ivan Dulić, dopredsjednik, dok su brzovaje sa željama za uspješni rad poslali mr. Bela Tonković, predsjednik Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini, i preč. Andrija Kopilović, predsjedavajući Predsjedništva Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović", te urednik katalističkog lista "Zvonik" preč. Andrija Anišić.

Ivica Dulić

/ŽIG, br. 87, str. 4/

Subotica

STARI - NOVI PREDSJEDNIK DSHV-a

U Subotici je u nedjelju, 29. 03. 1998. godine održana IV. redovna skupština Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini. Skupština je održana u nazočnosti oko 200 izaslanika iz svih podružnica ove stranke kao i u nazočnosti mnogih gostiju. Među gostima su zapaženi József Kasza, gradonačelnik Subotice, Davor Vidiš i Krešimir Hibšer ispred Veleposlanstva Republike Hrvatske, te predstavnici drugih kulturnih, društvenih i političkih ustanova. Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost predstavlja je Andrija Anišić, pročelnik Izdavačkog odjela tog Instituta.

Ova skupština bila je izborna. Za predsjednika je ponovo izabran mr. Bela Tonković, koji je bio i jedini kandidat. Uz njega izabrano je i pet novih dopredsjednika.

/Zv/

Uskrs je najveći blagdan kršćana. On govori o čovjekovoj budućnosti i smislu življenja. Događaj Isusova uskrsnuća inspirirao je mnoge pjesnike. Za ovu prigodu izabrali smo pjesmu Ivana Gorana Kovačića.

Pjesnik Kovačić rođen je 21. ožujka 1913. godine u Lukovdolu, u Gorskom Kotaru. U Zagrebu je završio gimnaziju i studirao slavistiku. Kao novinar je radio u "Hrvatskom dnevniku" i "Novostima". S Vladimirom Nazorom 1942. godine odlazi u partizane. U srpnju 1943. godine ubijaju ga četnici. Objavio je nekoliko zbirki pjesama.

USKRSNUĆE

U zanosu kličem:

Čežno, čutiš kako mlado srce lupa,
a mirišu polja i pjevaju ljudi,
polomljeno drvo diže se i pupa,
a zemljine cvijećem posute su grudi.

I mirišu noći, večeri i dani,
a sunašće mlado drhti ko od sreće;
i ljubica šapće: Kani, suzo, kani,
u slavi te Bogu vjetar odnijet će...

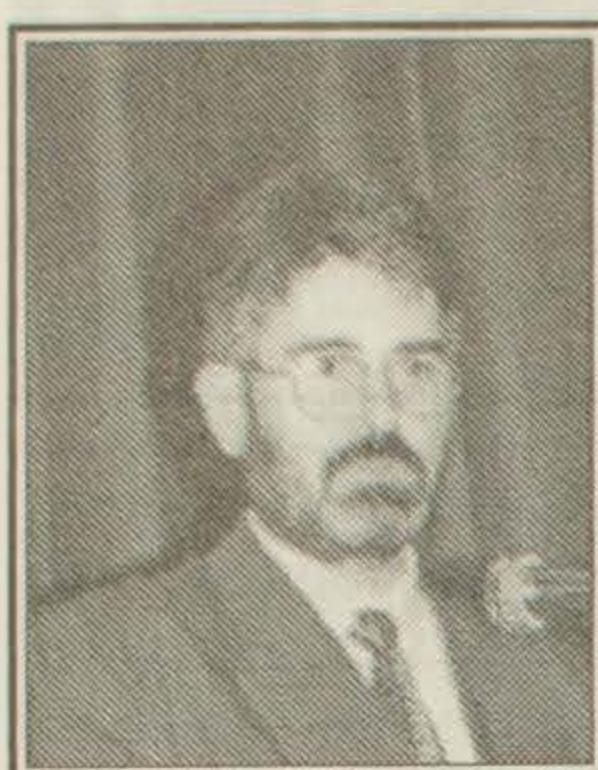
Smiju se jezera pod drhtanjem sunca,
svečano je nebo, od sreće se plavi;
jer danas će s jednog najljepšeg vrhunca
u nebesa plava On Bog da se javi.

Cuti će se pjesma ševe, cvrkut laste,
i svilu će plavu nebo da navuče,
ushit će u času svud da ponaraste
slaveći u raju sveto Uskrsnuće...

Predati će zemlja nabujale grudi
u koje će ratar plugom da zareže,
uz poklik pastira, miris trave svježe,
uz majčinu brigu, blagi bit će ljudi.

Ivan Goran Kovačić

BOG OSTAO JEDINI SUGOVORNIK

Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" i njegov književni odjel "Miroslav" priredili su u ponedjeljak 23. ožujka u prostorijama HKC "Bunjevačko kolo" književnu večer u povodu "TRI DESENIJA STVARALAŠTVA MILOVANA MIKOVIĆA", direktora i urednika "Subotičkih novina".

O Mikovićevom plodnom književnom radu govorili su Andrija Kopilović, predsjedavajući Instituta, Radomir Babin, kritičar i glavni i odgovorni urednik srpskog časopisa "Luča", prof. Josip Buljovčić, magistar lingvističkih znanosti, prof. Boško Krstić, književnik, urednik časopisa za književnost, umjetnost i kulturu "RUKOVET", prof. Matija Molcer, magistar glazbe, skladatelj, pjesnik, književni prevoditelj i slikar, te prof. Tomislav Žigmanov, glavni i odgovorni urednik dvotjednika "ŽIG". O slikama Matije Molcera, čiji je nastanak inspiriran Mikovićevom poezijom, a koje su ovom zgodom bile izložene u dvorani, govorio je povjesničar umjetnosti Bela Duranci. Stihove Milovana Mikovića kao i ulomke iz njegovih romana i eseja govorila je Dušica Jurić. Jednu glazbenu točku na početku književne večeri izveo je na violinu Gábor Kiss.

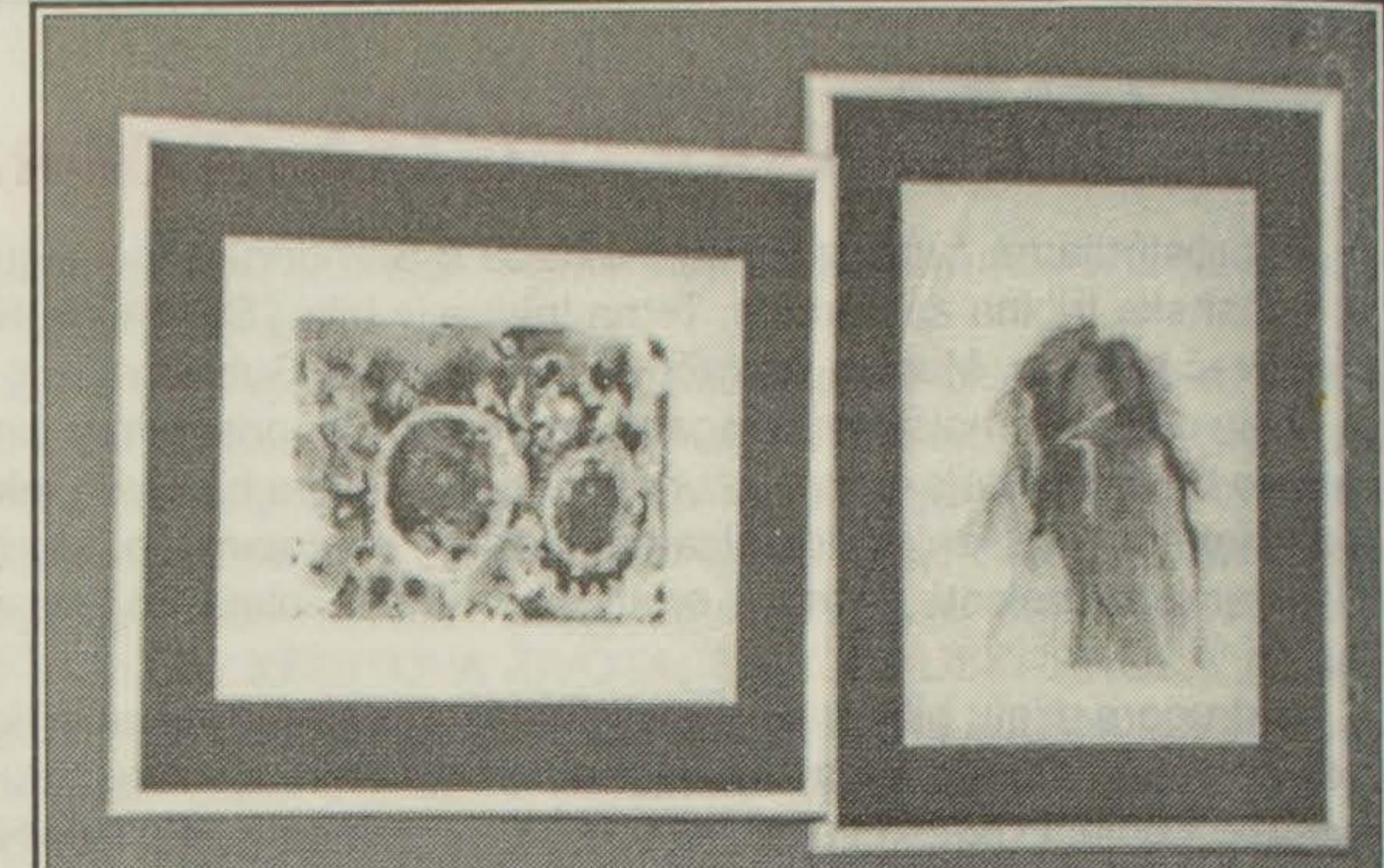
S lijeva na desno: B. Krstić, R. Babin, M. Miković, J. Buljovčić, M. Molcer, B. Duranci i T. Žigmanov

"Motivski luk Milovana Mikovića", o kojem je govorio prof. Radomir Babin, sadrži raznovrsne teme i motive: izdaja, Panonska nizina i Subotica, rat i njegove posljedice, traganje za vlastitim korijenima, doseljenje Bunjevaca prije 300 godina u Bačku, motiv praznine, putokaz. Ne bez razloga, ovaj luk završava putokazom u kojem se vidi da je pjesniku jedini sugovornik ostao Bog kojeg moli da mu da svijet bez granica, a gaji ozbiljan i dostojanstven odnos prema Bogorodici. Kao najveću vrijednost Milovan Miković imenuje LJUBAV.

Postoji li kontinuitet stvaranja u bunjevačkoj književnosti? Po prof. Josipu Buljovčiću, kontinuitet nikada nije prekinut, a mlađa generacija pisaca upravo to svjedoči (I. Pančić, V. Sekelj i M. Miković). Dijalekt nije prepreka za razumijevanje na širokom prostoru, a bunjevačka književnost pretežito je pisana dijalektom. Upravo "Avaške godine" predstavljaju kontinuitet u stvaranju na bunjevačkoj ikavici, a Milovan Miković je prokrčio put ikavštini u novoštokavski govor, zaključio je prof. Buljovčić.

Bela Duranci je govorio o prožimanju različitih umjetnosti, o čemu svjedoči upravo postavka likovnih radova Matije Molcera.

Inspiriran Mikovićevim "Avaškim godinama", Matija Molcer je stvorio slike jer su pjesme na ikavici neprevodive, kako kaže slikar i prevoditelj.

"Avaške godine" na slikama Matije Molcera

Ova, po svemu uspjela, književna večer bila je po nečemu jedinstvena. Naime, na ovoj književnoj večeri nastupili su zajedno, i to u okrilju jedne crkvene ustanove, uvaženi književnici Hrvati, Srbi i Mađari. To se nije dogodilo u posljednjih osamdeset godina, kako zapažaju stariji poznavatelji kulturnog života u Subotici.

Na koncu večeri sve prisutne štovatelje Mikovićevog djela kao i predavače pozdravio je i sam slavljenik.

Milovan Miković rođen je u Subotici 1947. godine. Književnim radom bavi se punih 30 godina. Do sada je objelodano desetak knjiga poezije i eseja. Najznačajnija mu je zbirka pjesama "Avaške godine", pisana bunjevačkom ikavicom koja je doživjela tri izdanja.

K. Č.

AVAŠKE GODINE

(odlomak)

već otkad tražim niku rič
pravu lipu čistu bilu
da nije ni snig ni mliko
ni lice matere ni dičji smij
ni konjski galop pod lepetom barjaca
ni oštarje pod zlotvorskem jabučicom
ni razgovor glave u travi s vitrom
ni munja ni oblak ni kiša ni ampa
ni salaš umiven suncom i gornjakom
ni voda iz bunara u litnje dobo
ni miris zrilog žita ni trava pod punim misecom
ni bogata litina ni pun ambar ni redovi drača
ni parasnički kruv ni paradička ni slanina ni brica
ni nabreklo vime pod prstima
ni pinuška u vrv pune kravljače
ni nediljna užna u ladu pod dudom
ni bigenisanje do avlijski vrata
ni najslađa berba u kasnu jesen
ni ardalast divan očuvan u akovu najfinijeg vina
ni drimanje pod ambetušom
ni berbernica di svašta mož čut
a mož bit da nema više take riči kaku tražim
u bunjevačkom divanu

UPOZNAJMO BIBLIJU

Uređuje: Andrija Kopilović

PROROK MIHEJ

Prorok Mihej, kojega ne smijemo poistovjetiti s Mihejem sinom Jimlinim a koji je živio za kraljevanja Ahaba, bio je Judejac podrijetlom iz Morešeta zapadno od Hebrona. Djelovao je pod kraljevima Ahazom i Ezekijom, tj. prije i poslije zauzeća Samarije, godine 721. i možda sve do Sanheribove najezde 701. godine. Djelomično je dakle bio Hošein suvremenik i nešto dulje Izajin. Po svojem seoskom podrijetlu blizak je Amosu: kao i on pokazuje odvratnost prema velikim gradovima, govori konkretnim, katkada i grubim jezikom te ima smisao za iznenadne slike i igre riječi.

Knjiga se dijeli na četiri dijela u kojima se izmjenjuju prijetnja i obećanje: suđenje Izraelu, obećanje Sionu, novo suđenje Izraelu i nade. Obećanja Sionu odviše su oštra suprotnost prijetnjama koje ih uokviruju; ta je naizmjencičnost (obećanja, prijetnje) tvorevina kasnijih izdavača knjige. Teško je odrediti opseg preinaka koje su nastale u duhovnom okružju u kojem su čuvali spomen na proroka. Stručnjaci priznaju da pojedini odlomci jasno spadaju u razdoblje prije povratka iz progonstva. U ovo bismo razdoblje mogli smjestiti proročanstva iz 2,12-13 koje je zalutalo među prijetnje, a i neke navještaje iz 4. i 5. poglavlja. Neki odlomci se skoro doslovno nalaze i kod Izajije, te nije, čini se, izvoran ni u jednom od ta dva konteksta. Ali ti nas mogući dodaci ne ovlašćuju da iz prve Mihejeve poruke izacimo obećanja budućnosti. Zbirka proroštava u 4. i 5. poglavljiju nastala je u vrijeme ili nakon progonstva, ali sadrži autentične odlomke; osobito nema odsudna razloga da odrekнемo Miheju mesijansko obećanje izneseno u 5,1-5 koje se slaže s onim u što je istovremeno Izajija budio nade (Iz 9,1s; 11,1s).

Iz Mihejeva života ne znamo ništa, pa ni kako ga je Bog pozvao. Ali imao je izoštrenu svijest o svojem proročkom pozivu i stoga, za razliku od lažnih proroka, sa sigurnošću naviješta nesreću (2,6-11; 3,5-8). Iznosi Božju riječ, a ona je prije svega osuda. Jahve sudi svom narodu (1,2; 6,1s) i proglašuje ga grešnim: posrijedi su zaci-jelo religiozna, ali nadasve moralna nedjela. Mihej šiba bogate zakupnike, nemilosrdne vjerovnike, trgovce, varalice, podijeljene obitelji, pohlepne svećenike i prroke, okrutne knezove i podmitljive suce. Sve je to suprotno onome što je Jahve zahtjevao: "Samо činiti pravlicu, milosrđe ljubiti i smjemo sa svojim Bogom hoditi" (6,8), divan obrazac koji u sebi sadrži duhovne zahtjeve proroka i nadasve podsjeća na Hošeu. Kazna je odlučena: svijet će se rastopiti kad Jahve dođe suditi i kazniti svoj narod (1,3-4); naviješteno je uništenje Samarije (1,6-7) te gradova Šefelete, gdje živi Mihej (1,8-15), pa i samog Jeruzalema, koji će postati gomila ruševina (3,12).

Ipak prorok gaji nadu (7,7), preuzima nauk o ostatku, koji je razvio Amos, te naviješta rođenje mironosnog Kralja u Efrati koji će pasti stado Jahvino (5,1-5).

Mihejev je utjecaj dugo trajao: Jeremijini suvremenici poznavali su i navodili jedno njegovo proročstvo protiv Jeruzalema (Jr 26,18). Novi zavjet je posebno sačuvao tekst o Mesijinu podrijetlu iz Efrate-Betlehema (Mt 2,6; Iv 7,42).

PROROK NAHUM

Nahumova knjiga počinje psalmom o Jahvinoj srdžbi protiv zlikovaca i kratkim proročkim izrekama koje kaznenu propast Asirije stavljaju nasuprot spasa Judeje (1,2-2,3) ali glavni joj je predmet, naznačen naslovom, propast Ninive, naviještena i opisana oživljajnom snagom koja Nahuma smješta među najveće izraelske pjesnike (2,4-3,19). Nema razloga da mu odrekнемo psalam i proročstva na početku jer dobro uvode u ovu strašnu sliku.

Smatralo se, ali bez dovoljno dokaza, da je taj uvod (ili cijela knjiga) nastao u bogoštovljvu ili barem da su ga upotrebljavali u hramskoj liturgiji.

Proročstvo je nešto starije od zauzeća Ninive (612. god.). U njemu se osjeća jačina svekolike Izraelove strasti protiv zakletog neprijatelja, asirskog naroda, čuje se pjesma nade probuđena njegovim padom. Ali kroz taj siloviti nacionalizam, koji još i ne naslućuje ni evanđelja ni deuterioizajjina univerzalizma, probija se ideal pravednosti i vjere: propast je Ninive Božji sud koji kažnjava neprijatelja Božjega nauma (1,11; 2,1), tlačitelja Izraela (1,12-13) i svih naroda (3,1-7).

Nahumova knjižica zacijelo je pothranjivala ljudske nade Izraela oko 612. godine ali radost je bila kratka dah jer je uskoro nakon razorenja Ninive razoren i Jeruzalem. Smisao se poruke tada proširuje i produbljuje te Izajia (52,7) preuzima Nahumovu sliku (2,1) da bi opisao dolazak spasenja. U Kumranu su pronađeni fragmenti jednog komentara Nahumove knjige koji je na svoju ruku prorokove izreke primjenjivao na neprijatelje esenske zajednice.

/Preuzeto iz Jeruzalemske Biblike, KS, Zagreb, 1994/

ON JE MIR

A ti, Betleheme Efrato,
najmanji među kneževstvima Judinim,
iz tebe će mi izaći
onaj koji će vladati Izraelom;
njegov je iskon od davnina,
od vječnih vremena.
Zato će ih Jahve ostaviti,
dok ne rodi ona koja ima roditi.
Tada će se Ostatak njegove braće vratiti
djeci Izraelovoj.
On će se uspraviti,
na pašu izvodit svoje stado
silom Jahvinom,
veličanstvom imena Boga svojega.
Oni će u miru živjeti,
jer će on rasprostrijeti svoju vlast
sve do krajeva zemaljskih.
On - on je mir!

(Mih 5,1-5)

**PROTIV VARALICA
U GRADU**

Jahvin glas viče gradu:
"Slušajte, vi plemenjaci,
i sabore gradske!
Zar mogu podnositi krivo stečeno blago
i patvorenu efu prokletu?
Mogu li opravdati onoga
koji se služi mjerom krivom,
vrećom krivotvorenih utega?
Bogataši vaši puni su okrutnosti,
stanovnici vaši laž govore,
varljiv je jezik u njihovim ustima!
Zato sam te i ja počeo udarati,
tamaniti zbog grijeha tvojih.
Jest ćeš a nećeš se nasiliti,
gladan ćeš ostati;
stavlјat ćeš na stranu,
a ništa nećeš sačuvati;
ako što i sačuvaš,
ja ćeš maču predati.
Sijat ćeš, ali nećeš žeti;
tijestit ćeš maslinu, a ulja neće biti;
gazit ćeš mošt, a vina nećeš piti.
Držiš se zakona Omrijevih
i svih djela doma Ahabova,
živiš po osnovama njihovim:
učiniti ćeš od tebe pustinju,
od žitelja tvojih porugu,
da nosite sramotu mnogih naroda."

(Mih 6,9-16)

UČINCI DUHA SVETOGLA U CRKVİ

C) DUH SVETI STANUJE U NAMA, MOLI I SVJEDOČI DA SMO DJECA BOŽJA

"Duh stanuje u Crkvi i u srcima vjernika kao u hramu (usp. 1 Kor 3,16; 6,19) i u njima moli i daje svjedočanstvo o njihovu posinjenju" (usp. Gal 4,6; Rim 8,15-16).

Odlomak koncilske konstitucije (LG 4), govori nam da dolaskom Duha Svetoga na Duhove započinje vrijeme Crkve, koje traje već gotovo dvije tisuće godina. Sada kada se čovječanstvo priprema na završetak drugog tisućljeća nakon Krista, ovo se vrijeme na osobit način izražava naukom II. vatikanskog koncila koji obilježava kraj drugog tisućljeća. Drugi vatikanski sabor je izrazito "eklesioološki" zaokupljen temom o Crkvi. U isto vrijeme nauka II. vatikanskog sabora izrazito je "pneumatološka", tj. prožeta učenjem istine o Duhu Svetom koji je DUŠA CRKVE. Zapravo II. vatikanski sabor sadrži na neki način u svome nauku "sve što Duh govori Crkvama" (Otkr 2,29; 3,6; 13,22).

Misao i učenje o stanovanju Duha Svetoga u Crkvi i u srcima vjernika kao u hramu nalazimo kod Ivana evanđeliste i apostola Pavla, gdje se ta misao neprestano isprepliće. Upravo to je temeljna stvarnost kršćanstva koju vjernik ne smije zaboraviti jer bi onda zaboravio i samoga sebe. To je korijen našeg kršćanskog bitka i kršćanskog nadahnuka. Koji su to tekstovi Pavlovi i Ivanovi? Evo ih: "A da ste zbilja sinovi, dokaz je što Bog u vaša srca posla Duh svoga Sina, koji viče: Abba-Oče!" (Gal 4,6); "A Branitelj Duh Sveti, kojega će Otac poslati zbog mene, naučit će vas sve i sjetiti vas svega što vam rekoh" (Iv 14, 26). "Duh Sveti koga obilno izli na nas po našem Spasitelju Isusu Kristu" (Tit 3,6). "Ja ču moliti Oca i dat će vam drugog Branitelja koji će ostati s vama zauvjek" (Iv 14,16). "Ali vi niste u tijelu, već u Duhu, ako zbilja Duh Božji prebiva u vama. Ako tko nema Duh Kristova, nije Kristov" (Rim 8,9). Biti kršćanin prema Pavlu znači: "Biti u Duhu Svetome" (Rim 8,15), i "biti živi hram Duhu Svetog" (1 Kor 3,16).

Duh Sveti stanuje u cijeloj Crkvi koja je živi hram. Božji narod je taj živi hram, jer u njemu prebiva Duh. Svaki kršćanin je živo svetište jer u njemu boravi Duh Sveti. Trebamo biti uvijek svjesni toga dostojanstva. Duh Sveti je živi gost naše duše. On ne dolazi bučno. On u nama boravi tiho, u laganom šapatu lahrena. Svojom prisutnošću Duh stvara u duši mir, skrovište sreće, jer je on ljubav i ne može boraviti u duši a da joj ne donese nebesku sreću. Možemo mi biti i izloženi kušnjama i nevoljama i progostvima, ali Duh Sveti u nama i tada djeluje donoseći nam mir duše. To je ono što uči naša nova naučiteljica Crkve, sv. Mala Terezija, kada je bila u kušnji vjere: "U dubini moje duše i tada je bio mir!"

Duh Sveti je u nama životvoran, on je duša u čovjeku. Duša

u čovjeku nije nepokretna. Ona čini i djeluje, stvara i izgrađuje. Ponad ogromnog gradilišta kugle zemaljske gdje radi i gradi čovjek, lebdi Duh Sveti nad tim radom i izgradnjom da sve bude prožeto Božjim životom.

Duh Sveti "moli u nama". U poslanici Rimljanim sv. Pavao piše da Duh priteče našoj slabosti u molitvi, jer mi ne znamo što da molimo, kako treba, ali Duh se sam zauzima za nas neizrecivim uzdasima (Rim 8,26). Molitva je duša našeg kršćanskog života, ona se poistovjećuje s vjerom u Krista. Vjera je dar i u isto vrijeme sudjelovanje u vjeri Isusa prema Ocu. Kršćanska molitva je dar i u isto vrijeme sudjelovanje u molitvi Isusovoj koju on upravlja Ocu. Isus je Molitelj i on nas poziva da uđemo u njegovu molitvu preko Duha Svetoga koji u nama moli i čini nas sposobnima za molitvu. Mi često puta kažemo da ne znamo moliti. Po krštenju postali smo molitelji. Trebamo biti svjesni da je Duh Sveti u nama koji govori "Abba-Oče". Molitva je prekrasna avantura, put koji započinje još od našeg djetinjstva. Dijete koje stoji pred križem Isusovim moli, a Duh Sveti je taj koji čini da dijete moli. Intuitivna sposobnost djeteta pred Božjim stvarima pokret je Duha Svetoga prisutnoga u nama s Ocem i Sinom.

Svaki kršćanin ima svoju osobnu i neponovljivu molitvu. Svaki je pozvan da bude molitelj u Kristu na svoj osobni način. Danas se nesvesno zaboravlja ta stvarnost. Postkonciljska svijest liturgijske i zajedničarske molitve zaboravlja često na dimenziju osobne molitve pojedinca. Zajednička molitva ne može iscrpiti molitvu pojedinca kršćanina, jer još prije riječi, prije izrečene misli, molitva je osjetilno opažanje stvarnosti koja se neposredno izražava u pohvalama, klanjanju, zahvaljivanju, poštovnosti koja je izvor našeg postojanja.

Pred Ocem, koji je izvor našega života i našega postojanja, pred dramom sudbine koja me je zadesila, pred onim što određuje moje vječno određenje, stojim ja, pojedinac molitelj, ne grupa, ne klasa, zajednica. Ali ja nisam sam, jer Duh moli u meni ono što ja ne znam moliti i moj Spasitelj stoji pored mene, on me privlači k sebi i pruža mi

svoje sinovske osjećaje. Nitko me ne može zamijeniti u tom iznenađenju. Isus - i sam Molitelj - u sebi sadrži sve starozavjetne molitve i one novozavjetne. Molitva je misterij utjelovljenja, misterij koji se želi radikalizirati u nama i ispuniti nas otajstvom preobraženja. Ne možemo stići do svijesti da smo u Kristu kao molitelji ako ne pođemo od Riječi Božje. Pred Božjom Riječi mi smo nijemi, imamo oči a ne vidimo, imamo uši a ne čujemo. Recitirati, na primjer, *Psalam* ili Marijin *Magnificat* nije još molitva ako ne postane slušanje i odgovor Bogu koji prvi govori u nama. Duh Sveti nam pomaže da molimo djetinjnim pouzdanjem i čini da bude u nama prisutan Sin koji moli i posreduje za nas. On je sam Sinovljev Duh u nama prisutan. Molitva koju on nadahnjuje i upravlja Ocu u kršćanskim dušama praćena je žarkim željama za nebeskim stvarima. Naša molitva je djelotvorna jer ju pokreće Otac šaljući nam svoga Sina.

(nastavit će se)

O. Mato Miloš, OCD

CRKVA

U nicejsko-carigradskom Simbolu vjere, koji su nam stavili sveti Oci, isповједамо vjeru u "jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu". U ovome i nekoliko narednih napisa bit će riječi o velikoj istini naše vjere: CRKVI.

Govor i razmišljanje o Crkvi nerastavljivo se nadovezuje na Duha Svetoga. Pošto je u nekoliko prethodnih članaka bilo govora o Duhu Svetom koji je izvor i darovatelj svetosti, u ovom razmišljanju zamjetit ćemo da taj isti Duh Crkvu obdaruje svetošću.

Vjera u Crkvu, koja je "jedna, sveta, katolička i apostolska", nerazdvojivo je vezana uz vjeru u Boga Oca, Sina i Duha Svetoga. Svi darovi kojima Bog obdaruje čovjeka, a dostupni su nam u Crkvi, pripisuju se njegovoj dobroti.

Crkvom se naziva "saziv" ili zbor naroda. Grčki pojam "ekklesia" redovito označava "saziv" koji ima vjerski sadržaj. Tako na grčkom jeziku u Starom zavjetu na mnogim mjestima susrećemo ovaj izraz, a on označava "skupštinu izabranog naroda pred Bogom". Prva zajednica Kristovih vjernika sebi pridaje naziv "ekklesia" i tako se ujedno smatraju baštinicima starozavjetne skupštine. Naša, slavenska, riječ "Crkva" dolazi od grčkog pojma "Kyriake" što znači "Gospodnja", ili "ona koja pripada Gospodinu".

U kršćanskom govoru "Crkvom" smatramo "liturgijsku skupštinu", ali i mjesnu i sveopću zajednicu vjernika. "Ta su tri značenja zapravo nerazdvojiva. 'Crkva' je narod koji Bog okuplja u cijelom svijetu. Ona postoji po mjesnim općinama, a ostvaruje se u liturgijskom skupu, posebice euharistijskom."

Simboli Crkve

U Svetom pismu nalazimo mnoštvo slikovitih naziva koji se pridaju Crkvi. U Starom zavjetu prevladava temeljna ideja "Božjega naroda", a u Novom zavjetu temelj Crkve je Krist Gospodin koji je "Glava" svoga naroda.

U Svetom pismu se za bit i poslanje CRKVE rabe pojmovi iz svakidašnjeg života. Tako je CRKVA:

- **OVČINJAK** kojemu je Krist jedini ulaz. Crkva je stado na čijem se čelu nalazi Krist, Dobri Pastir koji život svoj daje za ovce (Iv 10,11-15).

- **NJIVA ILI NASAD** Božji. "Na toj njivi raste starodrevna maslina kojoj su patrijarsi sveti korijen i u kojoj se događa i događat će se pomirenje između Židova i pogana."

- **BOŽJA GRAĐEVINA** koja je sazidana na kamenu koji su odbacili graditelji. Na tom Kamenu (Kristu) apostoli su sazidali Crkvu. "Zaglavni kamen" daje Crkvi čvrstoću i sigurnost. Tako se "Božja građevina" još naziva: "Božja kuća", "Božja obitelj", "Šator Božji", "Sveti hram" itd.

- **NEBESKI JERUZALEM** u koji se mi zemljari ugrađujemo "kao živo kamenje u duhovni hram".

- **ZARUČNICA** neokaljanog Jaganjca, "koju je Krist ljubio i sam sebe predao za nju da je posveti" (Ef 5,25-26).

Nastanak Crkve i njezino poslanje

U svom božanskom naumu dobri nebeski Otac stvara sve ljudi sebi sličima. Čovjek je stvoren da bi bio baštinik božanskog života. Svi ljudi su u Isusu Kristu pozvani na puni-

nu zajedništva s Bogom Ocem. Svi koji vjeruju u Krista sazvani su u svetu Crkvu. Već od početka svete Crkve je naznačena u različitim slikama i njezino ustanovljenje pripravljano je u povijesti izraelskoga naroda. Tako se Božji narod počinje prvi put okupljati od onog časa kada je grijeh raskinuo zajedništvo između Boga i ljudi i ljudi među sobom. Kasnije Bog izabire Abrahama i njega poziva da postane ocem svih koji će povjerovati. U kasnijoj povijesti Izrael postaje izabran između mnoštva naroda kao "predraga svojina" samog Boga. Izraelski narod svojim izabranjem "mora biti znak budućeg okupljanja svih naroda". Na više mjeseta Staroga zavjeta susrećemo opomene upućene Izraelu zato što je raskinuo Savez. U tom kontekstu najavljuje se Novi i vječan Savez koji će ustanoviti sam Božji Sin.

Crkvu je utemeljio Isus. On proglašava da je po njemu na zemlji već prisutno Kraljevstvo nebesko. Crkva je zajednica gdje se ostvaruje i uprisutnjuje to Kraljevstvo u otajstvu. Stvarnost novog Kraljevstva očituju Isusove riječi i djela. Tako Isus oko sebe okuplja "malo stado" kojemu je On sam pastir. To "malo stado" Isusovih učenika tvori prvu crkvenu zajednicu. Isus je prve članove Crkve učio novom načinu življenja i molitvi. Sav Isusov život odvija se u pripremi i izgradnji svoje Crkve. Prema nauci II. vatikanskog sabora "početak i rast Crkve označeni su krvlju i vodom što su provrli iz otvorena boka raspetog Isusa" (LG 3).

Na dan Pedesetnice, dolaskom Duha Svetoga Crkva se javno očitovala svijetu. Poslije dovršenja Sinovljeva poslanja Bog Otac šalje Duha Svetoga kako bi Crkvu trajno posvećivao i upućivao je u istini kojoj ju je Isus učio.

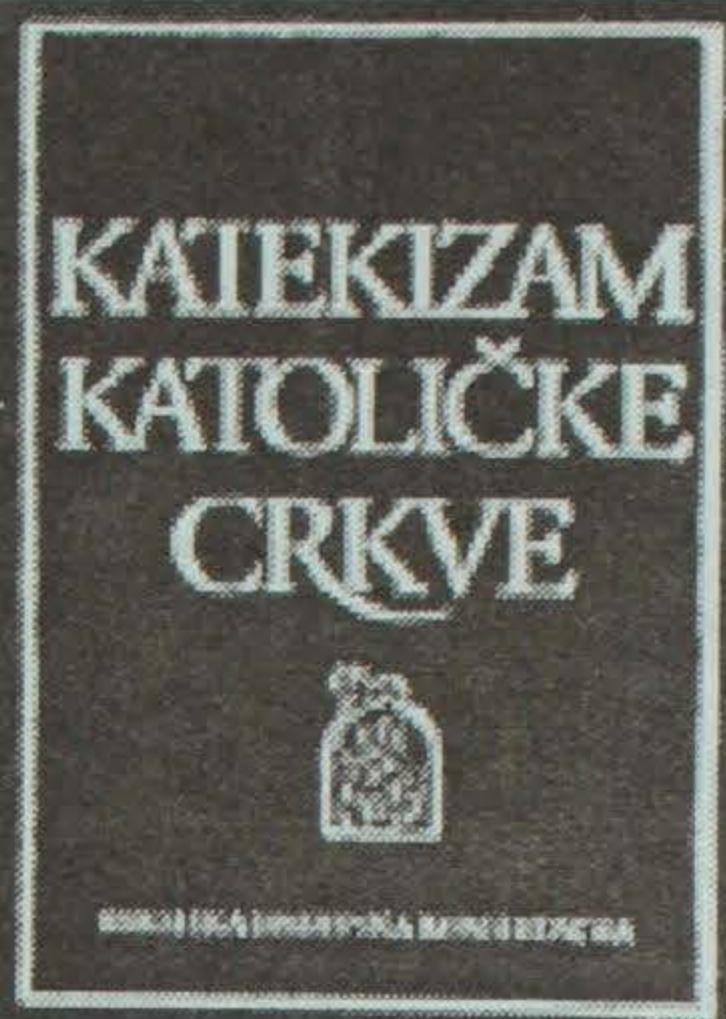
Slavno dovršenje Crkve se očekuje na koncu svijeta. To će se dogoditi o Kristovu slavnom dolasku. Do tog trenutka Crkva živi prolazeći kroz sva iskušenja svjesna da nije prepustena sama sebi, nego vođena Duhom Božjim.

Otajstvo Crkve

Crkva u sebi ujedinjuje i vidljivu i nevidljivu stvarnost. Ona je povijesna, ali istovremeno sadrži u sebi i nadpovijesnu dimenziju koja je vidljiva samo "očima vjere". CRKVU NAZIVAMO VELIKIM OTAJSTVOM. Ona je živi organizam ili zajednica vjere, ufanja i ljubavi. Crkvu, njezinu stvarnost i poslanje, možemo razumjeti i prihvati samo vjerom. Crkva je nerastavljivo vezana s Kristom kao Zaručnik i Zaručnica. Zajedništvo ljudi s Bogom ostvaruje se unutar Crkve. Cjelokupno ustrojstvo Crkve tako je uobičeno da pomogne svim članovima na putu svetosti. U Crkvi su istovremeno ljudi sjedinjeni s Bogom i međusobno najdubljim vezom ljubavi. Unutar Crkve već se sada događa ono što će se u punini ispuniti: potpuno sjednjenje Boga i svih ljudi. Crkva je vidljivi znak Božje ljubavi prema čovječanstvu i ujedno "sveopći sakrament spasenja", kako veli II. vatikanski sabor u svojim dokumentima (GS 45).

(Vidi KKC, 748-776)

Prema Katekizmu Katoličke Crkve
priredio: Franjo Ivanković

ZNAČAJ JUBILEJA Mjesnih Crkava

Prikaz enciklike "Nadolaskom trećeg tisućljeća" - 25

U apostolskoj pobudnici Papa je našao zgodnim da jedan poseban broj posveti jubilejima značajnih mjesnih Crkava. Naime, od samog početka jubilej označava događaj Crkve kada se promatra proteklo vrijeme i kada se nikada ne staje na proslavi samog događaja, nego se uvijek pastoralno pokuša proročki prodrijeti u budućnost i tako učeći iz povijesti graditi novo vrijeme, prenijevši sve ono čime nas je povijest zadužila na generacije koje su pred nama da bi tijek vrednota prelazio kao svjetlo iz ruke u ruku. Ono što osobito zadržava je lepeza događaja i jubileja koje Papa u ovom dokumentu zahvalna srca prelistava a ti se jubileji razlikuju i po sadržaju i značenju i načinu događanja a ista im je poruka: "Izvor našega kršćanstva koje potječe od krštenja je zadatak evangelizacije koja je pred nama. Stoga u ovom odlomku Papa, na primjer, nabraja jubileje pokrštenja Rusije, Poljske, Franačke, Litve, Mađarske, Engleske itd. Spominje jubileje starih azijskih Crkava od apostolskih vremena pa do pastoralne u Kini, Manili i Japanu. Spominje obljetnice afričke Crkve od najstarijih vremena do nove evangelizacije crnog kontinenta od Etiopije do Burundija, Burkina-Fasso, Kameruna itd. Neće propustiti ni jubileje američkog kontinenta, ni pojedinih naroda i pojedinih događaja. Osobitu brigu i nježno štovanje Papa izražava drevnim patrijarsima Istoka koji baštine golemo bogatstvo zajedništva svekršćanskog svijeta. Sve je to put Krista kroz povijest kao što je bio njegov put od Nazareta do Jeruzalema, a onda od Jeruzalema do Rima i do na kraj svijeta. Gledano u tom svjetlu, sva povijest kršćanstva je jedna velika rijeka u koju se slivaju mnoge pritoke. Neke su bogate rijeke a neke su tek potoci, ali jedna je velika rijeka koja, prema Ezekielovom viđenju, oplođuje cijelu kuglu zemaljsku nespornim plodovima vjere i herojstva, ljubavi i pravde, istine i mira. Obale tih rijeka su Objava i Crkva koja tu Objavu tumači i prenosi, i onaj događaj što se zbio u Nazaretu pa u Betlehemu prije 2000 godina još i danas veseli savkoliki "grad Božji", a to je cijeli svijet. Dakle, pred jubilejem kršćanstva u cijelosti postoje koraci pojedine mjesne Crkve koja je dala svoj doprinos i u kojoj se događa punina pravoga života jer je to jedna rijeka sa svojim pritokama. Kako divno vrednovanje mjesnih Crkava, ali kako divna slika poimanja Crkve uz one već poznate da je Crkva tijelo, da je Crkva organizam, da je Crkva sakramenat. Toj slici pridolazi i ova slika da je Crkva rijeka s mnoštvom voda slivenih iz raznih mjesnih Crkava u jednu veliku rijeku povijesti i životnu rijeku čovječanstva.

Ovo vrednovanje jubileja mjesnih Crkava odaje Papinu želju da i Veliki jubilej bude tako slavljen kao što je povijest dala da se more pritoka slegne u jednu cjelinu, tako da se iz cjeline osvježi svaka pritoka, pa i svaki potok, a obala zasja novim sjajem do utoka u vječnost i konca vremena po Božjem planu. Slaviti znači: nastaviti oplemenjeno, popravljeno, osvješćeno i još odgovornije.

(nastavlja se)

M. V.

KATOLIČKA CRKVA U PRIPRAVI ZA VELIKI JUBILEJ

"PROSLAVA VELIKOG JUBILEJA 2000. GODINE NAJPRIJE JE STVAR POJEDINCA A NE IZVANJSKI DOGAĐAJ"

*Kardinal Martini odgovara na pitanja novinara
u Genevi 22. 02. 1998.*

"Proslava 2000. obljetnice rođenja Isusa Krista trebala bi najprije biti stvar pojedinca a tek onda izvanjski događaj", istaknuo je u razgovoru s novinarama milanski kardinal Carlo Maria Martini. Razgovarajući s novinarama u Ekumenskom centru u Genevi kardinal Martini je rekao kako je bit proslave "zahvaljivanje Kristu za njegovu prisutnost kroz dvije tisuće godina". Kardinal Martini je novinarama govorio i o svome evangelizacijskom potuhatu koji se temelji na "lectio divina", molitvi uz pomoć Svetoga pisma. Prema kardinalovim riječima sve je počelo kad ga je jedan mladić pitao kako moliti uz pomoć Svetoga pisma. Mladić se nije zadovoljio usmenim obrazloženjem nego je tražio praktičnu primjenu. Stoga je kardinal održao prvi takav susret u milanskoj katedrali na kojem se okupilo oko 100 mladih. S vremenom taj se broj povećao na 3 do 4 tisuće. "Katedrala je postala pretjesna za sve pa smo odlučili održavati takve susrete po cijeloj biskupiji", istaknuo je kardinal Martini dodavši da danas 70 ljudi priređuje takve susrete. Novinari su kardinala pitali i što misli o nagađanjima u sredstvima javnog priopćivanja koji njega ističu kao budućega Papu. "Nemam nikakve posebne reakcije. Sadašnji Sveti Otac vjeruje da će voditi Crkvu do 2000. godine te osjeća da će proslaviti taj događaj. Takva nagađanja su neutemeljena", istaknuo je kardinal Martini. (IKA / ENI)

Telefonska kartica i Veliki jubilej

Poznata je činjenica da su poštanske marke, a zadnjih godina i telefonske kartice, izuzetno pogodno sredstvo za masovno širenje informacija o brojnim osobama, događajima, obljetnicama kao i podacima iz različitih znanosti. Iako na malom prostoru, takva sredstva mogu veoma dobro upoznati, ili barem senzibilizirati njihove korisnike o najbitnijim informacijama o onome što se na njima promovira.

Uz brojne načine na koje se promovira priprava za Veliki jubilej 2000. godine jest otisak jubilejskoga znaka na telefonskim karticama. Sekcija talijanskih pošta koja se bavi komunikacijama (TELECOM) nedavno je pustila karticu koja, uz već poznati jubilejski znak u cijoj je pozadini kupola bazilike sv. Petra u Rimu, nosi i svetopisamski tekst proroka Sefanije "da će među nama biti Bog radosti". Serija tih kartica nosi naslov "Prema Jubileju 2000", a u pripravi su i brojna druga likovna osmišljenja kartica. U Italiji se godišnje potroše milijuni telefonskih kartica koje su ujedno postale izvrstan propagandni i marketinški potuhvat, ali i veoma zanimljiv predmet za kolezionare i sakupljače kartica kojima je njihovo sakupljanje prava radost. Kršćanska poruka na kartici za vjernike je sigurno još značajnija i radosnija.

(N. P., Glas Koncila, 22. ožujka 1998)

Uređuju: Ivica Radak Ivanković i Markan Lopar

Iz našeg života

Početak korizme uvijek sa sobom donosi neke novine u životu sjemeništaraca. Pobožnost Križnog puta smo obavljali dva puta tjedno kod nas u sjemeništu, dok smo posljedne tri korizmene nedjelje sudjelovali u Križnom putu na subotičkoj Kalvariji. Kroz korizmu smo pokušali putem različitih zbivanja učiniti ovo pokorničko vrijeme drugačijim nego obično. U dva navrata preč. g. Andrija Kopilović nam je održao predavanje o biti korizme i time nas potakao na dublje razmišljanje o otajstvu spasenja Isusa Krista.

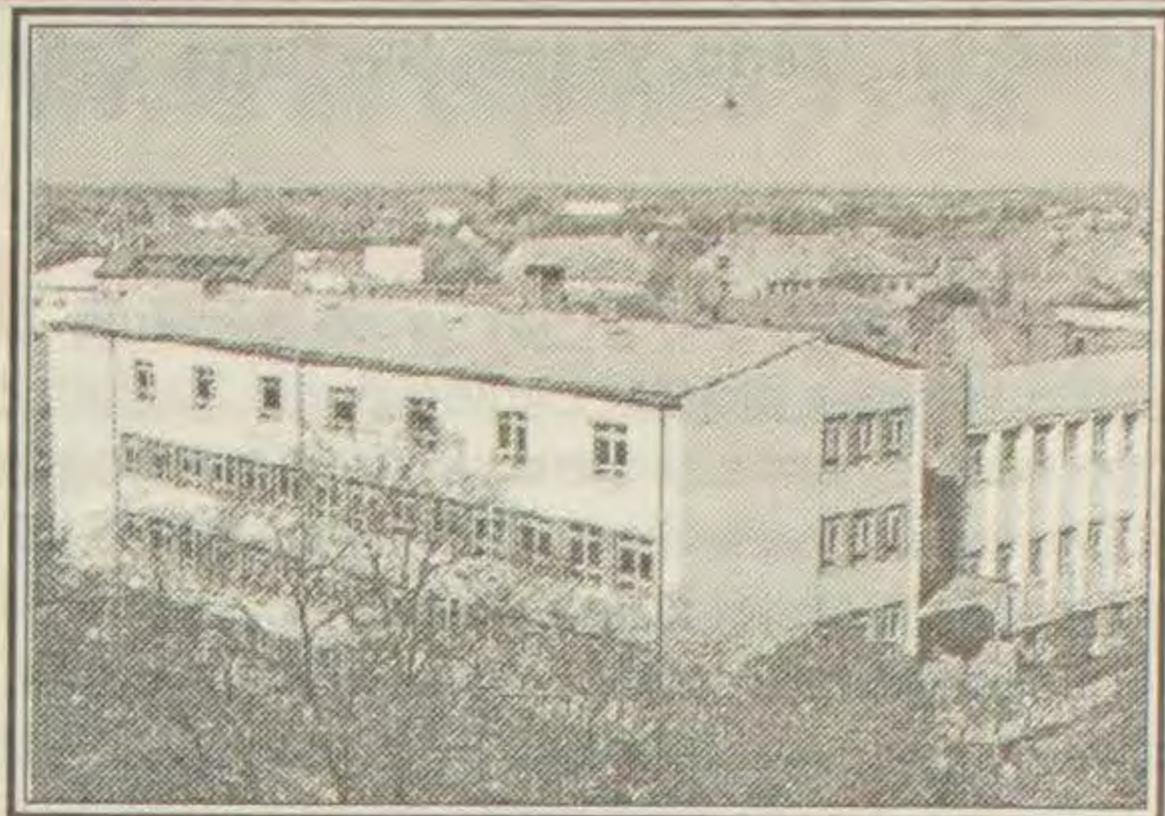
Uoči blagdana sv. Josipa molili smo devetnicu njemu u čast zazivajući ga i moleći za njegov zagovor. Veče uoči Cvjetnice će biti u znaku bdjenja mlađih, koji će se okupiti u našoj sjemenišnoj kapeli da se na taj način duhovno obogate pred najveći blagdan kršćanskog svijeta. Za uskrsne blagdane svi ćemo otići svojim kućama te u krugu obitelji proslaviti Uskrs. Svaki od nas će sudjelovati u obredima Velikog Tjedna i samog Usksra u svojim župskim zajednicama.

Najavljujemo...

Dan duhovnih zvanja 35 godina sjemeništa

3. svibnja proslavit ćemo Međunarodni dan duhovnih zvanja i 35. obljetnicu postojanja sjemeništa "Paulinum". Svečanu misu prije podne u 10 sati u kapeli sjemeništa predvodit će papinski nuncij u Jugoslaviji msgr. Santos Abril y Castello, koji će ujedno i posvetiti obnovljenu kapelu, u koncelebraciji s biskupima gostima. Toga dana u svečanoj dvorani "Népkóra" popodne u 15.30 će biti svečana dvojezična priredba. Sve naše čitatelje i vjernike radosno očekujemo na svetoj misi i akademiji.

Svim čitateljima "Zvonika" i našeg priloga želimo sretan Uskrs, Uskrs radosti i mira u ozračju Duha Svetoga, obdaren njegovim darovima i Božjim blagoslovom.

Sjemeništarci

USKRS

Uskrs je najveći kršćanski blagdan. Za Uskrs se pripremamo u korizmenom vremenu u kojem se više molimo, zalazimo u svoju nutrinu, odričemo se nekih stvari koje volimo i, što je možda najteže, nastojimo iskorijeniti svoje mane te usavršiti bratsku ljubav. To je neki put veoma teško, ali moramo se sjetiti Isusovih riječi: "Ljubite jedni druge!" Korizmeno vrijeme nas vodi kroz otajstvo muke, smrti i uskrsnuća našega Gospodina. Ovo slavimo u trodnevniči Velikog četvrtka, Velikog petka i Velike subote.

Uskrs poziva sve nas vjernike da sjednemo za stol s uskrslim Kristom. Stolu Kristovom moramo pristupiti očišćena srca od svakoga grijeha, obnovljeni u čistoći i istini. Krist je uskrsnuo da sve nas ljudi povuče u uskrsnuće te da nas dovede onamo gdje On zauvijek živi, da nas učini dionicima svoje slave.

Jovičić Goran

Život u zajednici

Vjerojatno se mnogi ljudi pitaju kako izgleda život u velikoj zajednici, kao na primjer u zajednici redovnika, časnih sestara ili pak u sjemenišnoj zajednici. Sve ove zajednice u biti su iste i zapravo su jedna velika obitelj. Postavlja se pitanje kakvi su odnosi u toj velikoj obitelji? Da li u njoj vlada sloga, kao u pravoj kršćanskoj obitelji, ili ponekad dolazi do nesporazuma? Sva ova pitanja mogu dobiti svoj pozitivan i negativan odgovor. Život u velikoj zajednici ima svoje prednosti, a također i nedostatke. Pošto ja živim u zajednici sjemeništaraca, pokušat ću prikazati svoje utiske o ovakovom načinu života.

Dolazim iz petočlane obitelji. Kada sam stupio u sjemenište, videći veliku zajednicu sjemeništaraca, postavio sam si pitanje - kako ću živjeti s toliko ljudi? Život u zajednici mi je bio nepoznat i nisam znao kako ću se uklopiti u nju, ali već prvih dana sam iskusio da se ne trebam ničega plašiti. Doista, zajednica je velika i svi u njoj žive kao braća. Ne želim reći da među nama sjemeništarcima nema ponekad i nesporazuma. Svakako da ih ima, ali se oni nastoje riješiti zajednički, jer je pojedincu nemoguće živjeti izolirano od drugih u jednoj takvoj zajednici. Nikad ne možemo s problemima sami izaći na kraj, nego nam je potrebna pomoć bližnjih. Uvidio sam da tu pomoći u sjemeništu mogu dobiti samo ako hoću. Živjeti u zajednici na kršćanski način daje jedan duboki smisao i uklanja monotoniju i ublažuje probleme.

Još jedna stvar, a možda i najkorisnija, koja mi se sviđa u zajednici jeste to da se čovjek u njoj uči biti odgovoran za svoje postupke, snositi posljedice za svoje greške, a čak i za tuđe, jer kad jedan napravi grešku, često strada cijela zajednica. Zajednica na taj način oblikuje čovjeka; a on onda umije i zna živjeti s bližnjima u ljubavi i miru, što današnjem čovjeku nedostaje.

Spasov Spase

Uskrsnuće

Aleluja!

Treći dan minuo je,
Isus iz groba ustao je.
Moja duša sada blista,
Jer će gledat spasa Krista.

Kamen s groba odvaljen je,
Sve je opet kao prije.
Anđeli ga moliše,
Od njeg' milost prosiše
Za nas ljudi, za grešnike,
Kao i za pravednike.

Moje srce za tobom žudi
Da se jutrom sretno budi,
Da te svatko častit može
Uskrsnula, Kriste Bože.
Udjeli vječni život svima
U kojih u te vjere ima.
Aleluja!

Blažević Ivan

Uređuju: Jasna, Vesna, Svetlana, Željka, Dijana, Marina, Ivana

Bog mladi!

Bliži se Uskrs! Dan je to kada je Gospodin Isus proslavljen, kada ga više ne ograničavaju prostor i vrijeme, niti ljudsko ograničeno biće. Sada je samo Bog! Tim bolje po nas, jer sada u njemu imamo moćnog zagovornika kod Boga Oca. Ta On je sam Božji Sin. I, ako voliš Sina, nema šanse da ne budeš s Ocem u ovom zemaljskom životu, a naročito u onom drugom, vječnom.

Nakon uskrsnuća Isus je ostao s nama. Za vrijeme svoga života rekao je što je imao i nema nam više što reći. Bog se potpuno otkrio nama ljudima. Zato nam je ostavio Duha Svetoga. On će nas držati na putu koji nam je Isus pokazao. Isus je bio okupan, potpuno uproten u Duha Svetoga. On i Duh su djelovali zajedno i slavili Boga. Mi smo primili tog Duha, ali ne u manjoj količini. Ako se potpuno predamo Duhu Svetom, ako dopustimo da On djeluje u nama, ako mu se potpuno otvorimo, kao što je to Isus činio, i mi možemo osztvariti savršenstvo. Sam je Isus rekao: "Budite savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski" (Mt 5,48). Ali kako biti savršen bez Duha Svetoga?

U godini smo Duha Svetoga. Upoznajmo ga ove godine. Otvorimo mu se. Svi koji su kršteni, a napose koji su krizmani, primili su darove Duha Svetoga. Nemojmo zarobiti Duha u sebi i priječiti mu da djeluje. Ako to učinimo, Crkva će biti "zaostala", nezanimljiva, a to ne želimo, zar ne?

Razmišljajte o Duhu Svetom. Molite da vam da ideju za rad na natječaju za Dan mladih - Bač '98. Za to vam preostaje još ovaj mjesec, do 25. 04, kada bi trebalo da svi radovi budu poslati na adresu uredništva "Zvonika". Vjerujem da ćete se odazvati u velikom broju!

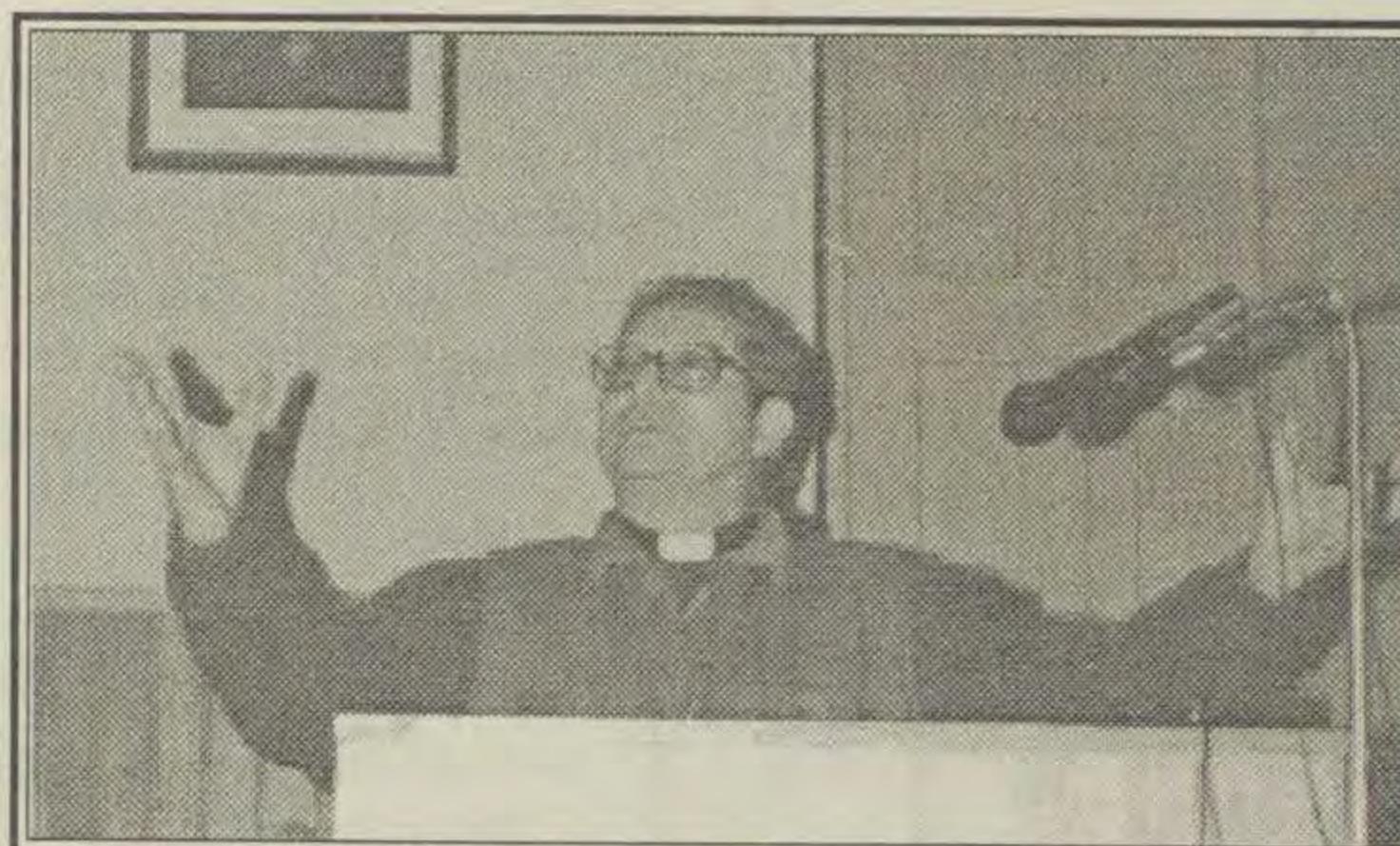
Vaša Jasna

P.s. U uredništvo su za stranicu mladih stigle dvije pjesme i jedan tekst koji nisu potpisani. Molimo da vaši prilozi budu potpisani kako bismo mogli surađivati, a ako ne želite da vam se ime objavi ili biste željeli da vam se navedu samo inicijali, to slobodno naglasite i mi ćemo učiniti tako. Hvala!

Subotička Tribina mladih

UPOZNALI SMO DUHA SVETOGA

Kako je poznato, ova je godina u pripravi za Veliki jubilej posvećena Duhu Svetom. O Duhu Svetom se do sada malo govorilo i stoga se o njemu malo i zna. Zato je Odbor Tribine mladih odlučio da gleda toga nešto poduzme. Tako je i bilo. Na temu "Upoznajmo Duha Svetoga" održan je ciklus od tri predavanja (u siječnju, veljači i ožujku ove godine), a predavač koji je ovu temu vrsno obradio bio je pater Tadej Vojnović, franjevac iz Novog Sada. Budući da mu nije bilo teško tri puta putovati do Subotice i jer se rado odazvao našem pozivu, i ovdje mu još jednom toplo zahvaljujemo.

Kroz ova tri predavanja mladi su imali prilike dosta toga čuti i puno toga naučiti o Duhu Svetom. O tome tko je on, što je on, kako se očituje, kako djeluje... P. Tadej je na vrlo lijep način opisao Duha Svetoga: "On je sva Božja nutarnja intimnost koja ide iz dubine Božjega bića kao ljubav i zajedništvo." Duh Sveti je osoba i kao takav On je netko koga možeš zvati, kome možeš govoriti, koji te može savjetovati. On je i naš Branitelj, zagovornik, on je naš advokat. Posebno treba istaknuti djelovanje Duha u Crkvi, o čemu je predavač posebno govorio: "Crkva je biće Duha koji joj daje njezino biti, njezinu egzistenciju i stoga bez Duha nema Crkve. Pošto je Crkva stvorene Duha, onda se on i brine za nju i snabdijeva je sa svim što joj je potrebno da odgovori svome pozivu."

Na posljednjem, trećem predavanju, o. Tadej se osvrnuo na nezaobilaznu karizmatičku strukturu Crkve koja se ogleda u tome da Duh Sveti svojim darovima izgrađuje Crkvu. "Karizme su duhovni darovi koje su svakodnevna pojava i njih Duh daje pojedinim krštenicima na izgradnju Crkve. A najveća karizma je karizma ljubavi, jer bez ljubavi sve je ništa."

I na kraju treba obratiti pažnju i na diskusiju koja je tokom ovih tribina bila vrlo živa i plodna, možda najbolja do sada. Mladi koji su u njoj sudjelovali mogu se pohvaliti i zbog svojih zanimljivih pitanja, ali i zbog svoje odvažnosti da ih postave. Možemo reći da se p. Tadej pokazao vrsnim predavačem, a svoj nastup zaokružio je opisom jednog svog lijepog i jedinstvenog duhovnog susreta s Bogom.

U ime Odbora Tribine mladih

Svetlana Sudarević

TRIBINA MLADIH

Katolički krug

19. 04. 1998. u 19 sati

Tema: O ISUSOVIM BLAŽENSTVIMA

Predavač: Jakob Pfeifer,
župnik iz Odžaka**MISA MLADIH ZA MIR**

bit će

1. 05. 1998. godine u 10 sati
u kapelici na PALIĆU!**PRAVA LJUBAV
ZNADE ČEKATI (4)****Što kažu mladi?**

Mladi pripadnici pokreta "TRUE LOVE WAITS" (PRAVA LJUBAV ZNADE ČEKATI), na različite načine potvrđuju svoje opredjeljenje za djevičanstvo do braka.

JOHN (17 godina), sportaš kaže: "Ja vjerujem da se mnogi mladi bitno mijenjaju glede ljestvice vrednota... Ovo nije samo moda. Mnogi su postali svjesni da potrošačka civilizacija vodi u slijepu ulicu. Možda je potrošačka ideja 'upotrijebi i bac' i u korijenu seksualnog ponašanja mase sve do prije par godina, dok se nije pojavila bolest SIDE. Zatim se pojavio strah. Istini za volju, malo straha dobro dođe. To pomaze, ali za mene je važno otkriti dostojanstvo ljudske osobe, posebno moje djevojke i dubinu ljubavi na koju smo pozvani. Seks prije vremena uništava baš ono što bi se željelo. To dokazuju iskustva mnogih mojih prijatelja. Ne, ja želim uistinu biti sretan. Nadam se, uz pomoć drugih iz moje grupe da ću uspjeti, zato smo angažirani u društvenim aktivnostima kako bismo uvijek imali 'široke vidike'. Razumiješ?!"

NANCY - živahna djevojka (15 godina) mi povjerava: "Osim kolektivnog obećanja Bogu obavila sam i jedno osobno: Ne ulaziti u seksualne avanture iz poštovanja prema sebi samoj i iz ljubavi prema mom budućem zaručniku i djeci koju ću imati. Sigurna sam da će mnoge moje prijateljice i prijatelji reći 'Lijepo je to, ali nije za mene.' Da si pomognem u tom smislu, kada izlazim s dečkom odmah mu jasno kažem: 'Želim se provesti s tobom, ali Bog, kojega volim, sve je i baš zato neću učiniti ništa što se protivi njegovoj zamisli, pa i glede spolnosti...' "

Ako netko iz skupine ne održi obećanje, a to se događa, govori se o oproštenju, o ponovnom početku i o "živjeti i moliti jedno za drugo".

(nastavit će se)

Iz poruke Ivana Pavla II za XIII. svjetski dan mlađih koji će se slaviti na Cvjetnicu 1998.

"DUH SVETI POUČAVAT ĆE VAS U SVEMU" (Iv 14,26)

Dragi mlađi prijatelji!

"Zahvaljujem Bogu svome kad vas se god sjetim. Uvijek se, u svakoj svojoj molitvi, za vas s radošću molim zbog vašeg udjela u Evanđelju od onoga prvog dana sve dosada - uvjeren u ovo: Onaj koji otpoče u vama dobro djelo, dovršit će ga do Dana Krista Isusa" (Fil 1,3-6).

Pozdravljam vas riječima apostola Pavla, "jer vas nosim u srcu" (ondje, 7). Da - kako sam vam zajamčio u nedavnom nezaboravnom Svjetskom danu proslavljenom u Parizu - Papa misli na vas i voli vas, svakodnevno vam je bliz mišlu bremenitom ljubavlju i prati vas molitvom, pouzdaje se i računa na vas, vaše kršćansko zauzimanje i na vašu suradnju u djelu Evanđelja.

"Crkva ne može ne pripraviti se na zalasku dvotisućljeća na drukčiji način nego u Duhu Svetom. Ono što se zabilo u "punini vremena", zabilo se po Duhu Svetom i samo po njemu Crkva to može ponovo probuditi u svom pamćenju. Duh, naime, ostvaruje u Crkvi svih vremena i svih mesta jednu Objavu, koju je Krist ljudima donio, čineći je živom i djelotvornom u srcu svakoga" (Nadolaskom trećeg tisućljeća, 44).

Za sljedeći Svjetski dan smatram prikladnim predložiti vam za razmišljanje i molitvu ove Isusove riječi: **"Duh Sveti poučavat će vas u svemu"** (Iv 14,26). Naše doba kao da je zbunjeno i zamršeno; ponekad kao da upravo više ne poznaje granice između dobra i zla; Bog je očito odbačen, jer je nepoznat i nepriznat.

Dok je bio sa svojima, Isus se žurio, bio zabrinut zbog kratkoće vremena: "Moje vrijeme još nije došlo" (Iv 12,35). Nakon uskrsnuća njegov odnos prema vremenu nije više isti, njegova se nazočnost nastavlja: "Ja sam s vama u sve dane - do svršetka svijeta" (Mt 28,20).

Sve što je Isus započeo činiti sa svojima u tri godine zajedničkoga života, dovedeno je do ispunjenja darom Duha. Vjera apostola bijaše u početku nesavršena i kolebljiva, a poslije čvrsta i plodna: po vjeri i hromi hodaju (usp. Dj 3,1-10), i nečisti duhovi bježe (usp. Dj 5,16). Oni, koji su se neko vrijeme tresli od straha pred narodom i vlastima, sučelili su se s mnoštvom sabranim u Hramu i izazivaju Sinedrij (usp. Dj 4,1-14). Petar kojega je strah od optužbi jedne žene doveo do trostrukog zatajivanja (usp. Mk 14,66-72), ponaša se već kao "stijena" kakvu je Isus želio (usp. Mt 16,18). Također drugi, skloni dotada raspravama iz častoljublja (usp. Mk 9,33), sada mogu biti "jedno srce i jedna duša" i staviti sve u zajednicu (usp. Dj 4,32). Oni koji su tako nesavršeno i s toliko napora učili od Isusa moliti, ljubiti, vršiti poslanje, sada istinski mole, doista su misionari, doista apostoli.

To je djelo koje je izvršio Isusov Duh u njegovim apostolima!

Duhovsko otajstvo, koje je dar Duha svakome, ostvaruje se na povlašteni način po potvrdi, koja je sakrament kršćanskoga rasta i duhovnog dozrijevanja. U njoj svaki vjernik prima produbljenje krsne milosti i biva potpuno uključen u spasiteljsku i apostolsku zajednicu, dok je "potvrđen" u toj prisnosti s Ocem i Kristom koji želi da on bude svjedok i promicatelj spasiteljskog djela.

Dragi mlađi, dragocjeno iskustvo crkvenoga jedinstva, u bogatstvu njezine raznolikosti, živite svaki put kad se međusobno okupljate, osobito za slavljenje euharistije. Duh je taj koji vodi ljudi k užajnom razumijevanju i prihvaćanju, da se prepoznamo kao djeca Božja i braća u hodu prema istome cilju, životu vječnom, govoriti istim jezikom iznad uljudbenih i rasnih podjela.

Aktivno i velikodušno sudjelujući u životu župa, pokreta i udruga iskusit ćete kako vam karizme Duha pomažu susresti Krista, s njim

produbiti bliskost, ostvariti i okusiti crkveno zajedništvo.

Gовор о јединству са јалошћу дозыва у памет садашње прилике подијелjenosti међу хришћанима. Ево зашто је екуменизам једна од најпрвих и најжурнијих задаћа хришћанске zajednice: "У овом по- слједњем дијелу стотине, Црква се мора обратити јзроком молитвом Духу Светом, зазивавући од њега милост јединства хришћана (...). Но, сви smo svjesni да достизање тога циља не може бити само плод људских, иако nužnih напора. Јединство је, у конаčници, дар Духа Светога (...). Пribližavanje kraja другог тисуćљећа све нас потиче на испит савјести и примјерене екуменске иницијативе" (Nadolaskom trećeg tisućljeća, 34). Повјеравам вама, draga mlađeži, ову brigу и ову наду као обvezu i zadaću.

Dar Duha čini svima stvarnom i mogućom drevnu Božju zapovijed njegovu narodu: "Sveti budite! Jer sam свет ја, Господин, Бог ваš" (Lev 19,2). Postati светимa čini se težak cilj, pridržan само izuzetnim osobama, ili prikladan za onoga koji želi ostati izvan живота i uljudbe svoga doba. Ali, postati свет, дар је и задатак укорижен у крст и потврду, повјерен свима у Цркви, у свакој doba. Dar je i zadaća laika као i redovnika i svećenika, у privatном кругу као и у javnom zauzimanju, у животу pojedinaca као i obitelji i zajednici.

Stoga je neosporiva dužnost svakoga iz dana u dan tražiti i prepoznavati put na kojemu će se osobno susresti s Gospodinom. Dragi prijatelji, ozbiljno si postavite pitanje o svom pozivu, i budite spremni odgovoriti Gospodinu koji vas zove zauzeti mjesto које је одвјекa pripravljeno за вас.

Iskustvo uči da je u tom djelu rasuđivanja od velike pomoći osoba duhovnoga vođe: izaberite mjerodavnu osobu, preporučenu od Crkve, koja će vas saslušati i pratiti u životnom hodu, koja će vam biti blizu u teškim izborima као и u radosnim trenucima. Duhovni vođa će vam pomoći

razaznati poticaje Duha Svetoga i napredovati u hodu slobode: sloboda se postiže po duhovnoj borbi (usp. Ef 6,13-17) i živi se u stalnosti i ustrajnosti.

Kad je, dovodeći do kraja logiku svoje ljubavi, Bog uznio Mariju tijelom i dušom u nebesku slavu, ispunila se posljednja tajna: она, koju je raspeti Isus dao kao majku učenicima које је ljubio (usp. Iv 19,26-27), живи već svoju majčinsku nazočnost u srcu Crkve, uz svakog učenika svoga Sina, i sudjeluje na jedinstven način u vječnom Kristovu zauzimanju za spas svijeta.

Njoj, Zaručnici Duha Svetoga, povjeravam pripravu i proslavu XIII. svjetskog dana mlađih koji ćete ove godine proživjeti u svojim mjesnim Crkvama, oko svojih pastira.

Njoj se, Majci Crkve, zajedno s vama, obraćam riječima sv. Hildefonsa Toledskog:

*"Molim te, molim, o Djevice Sveta,
da imam Isusa po onom Duhu
po kojemu si sama Isusa rodila.
Neka primi duša moja Isusa po djelu onoga Duhu
po kojemu je tvoje tijelo istoga Isusa začelo.
Daj da ljubim Isusa po onom istom Duhu
u kojem mu se ti klanjaš kao Gospodinu
i promatraš ga kao Sina."*

(De virginitate perpetua Sanctae Mariae, XII: PL 96,106)

Sve vas srdačno blagoslovjam.

Ivan Pavao II

Uređuje: Katarina Čeliković

USKRS JE NAJVEĆI, USKRS JE NAŠ CILJ!

Kratko je vrijeme do Uskrsa; već na Cvjetnicu imat ćete u rukama ovaj broj Zvonika, a onda dolazi Veliki tjedan. Na Veliki četvrtak, Veliki petak i Veliku subotu nemojte propustiti ni jedan dan da ne odete u crkvu jer ćete tamo najdublje, dragi moji Zvončići, doživjeti svu veličinu Isusove žrtve koju je on potpuno dragovoljno uzeo za naš spas. Nije potrebno ni spomenuti da je PRISTAO na SMRT samo i jedino ZBOG NAS žećeći nas oslobođiti SMRTI. Sad se više zaista ne moramo plašiti smrti i njezine tajne jer nam je Isus OTKRIJU TAJNU SMRTI!

Želim vam, dražesni mali čitatelji, Uskrs blagoslovjen u svemu: da budete zdravi, da sve oko sebe volite i da vas svi vole, da dobijete divne poklone i da na kraju za sve zahvalite Bogu koji je svoga Duha poslao da bismo mi bili sretni i sigurni u svemu.

Zbog našeg najvećeg blagdana ove će stranice biti pune vaših radova, literarnih i likovnih, jer sam ih od vaših župnika doista puno primila. Neke stalne rubrike ćemo nastaviti u idućem broju.

Dao Bog da svi u svoje vrijeme uskrsnemo na ŽIVOT VJEĆNI i u toj vas želji pozdravlja i voli

Vaša Zvončica

ZVONČIĆI NA MISI**CVJETNICA - 05. 04.**

Lk 22,14-23,56

OĆE, OPROSTI IM, JER NE ZNAJU ŠTO ČINE. Danas je nedjelja Muke Gospodnje koja nas uvodi u najdublje tajne naše vjere - u proživljavanje Kristovog puta od smrti do slave uskrsnuća.

Isus moli za svoje krvnike! Budite pažljivi u slušanju Muke.

USKRS - 12. 04.

Iv 20,1-9

KRIST JE ŽIV. Jeste li već nekad čuli da je netko umro i potom oživio? Koliko ja znam, samo ste za jednog čovjeka mogli čuti tako čudnu tvrdnju. To nije bio običan čovjek jer je on i Bog, Kralj Neba i Zemlje. Iako su apostoli bili s Isusom, nevjerojatan je to događaj bio pa su zato zbumjeni.

II. VAZMENA NEDJELJA - 19. 04.

Iv 20,19-31

GOSPODIN MOJ I BOG MOJ. Ova nedjelja zove se još BIJELA nedjelja zato što su u Pracrkvi novokrštenici u znak radosti zbog krštenja osam dana nosili bijela krsna odijela koja su obukli u uskrsnoj noći. To je znak besmrtnosti i vječnosti.

I mi smo na krštenju primili milost besmrtnosti.

III. VAZMENA NEDJELJA - 26. 04.

Iv 21,1-19

ISPIT LJUBAVI. Isus je uskrsnuo. Oživio! Ali, on ne ostavlja svoje prijatelje u potpunosti već im se javlja, s njima jede, priča... na poseban način im se približava da im pomogne, da ih utješi, ohrabri i učvrsti u vjeri. U susretu na Genezaretskom jezeru Isus Petra pita da li ga ljubi iznad svega i da li ga ljubi više od ostalih. Gospodin i tebe i mene to isto pita a naš bi odgovor trebao biti: Gospodine, ti sve znaš, pa i to znaš da te ljubim.

ZEMALJSKA KUGLA PROCVALA NA KRIŽNOM PUTU

Djeca subotičke župe sv. Roka ove su korizme zadala sebi jednu zanimljivu zadaću. Naime, na prvu korizmenu nedjelju kod oltara, ispred križa, postavljena je poveća maketa zemaljske kugle od trnovih grana. Zemlju ranjenu grijehom, uništenu čovjekovim nemarom i nebrigom, djeca su svojim kućnim žrtvicama, dobrim

djelima i svakodnevnim sudjelovanjem u poobožnosti križnoga puta u crkvi, obložila raznobojnim cvijećem. Za svaki dolazak na križni put svako je dijete stavilo po jedan cvijet na trn, a za žrtvice kod kuće po jedno "sunce".

I - do Uskrsa zemlja je procvala obasjana suncem! /K.Č./

Za Zvončicu i sve Zvončice!

Mi najmlađi polaznici vjeronauka rado nedjeljom dolazimo na sv. misu i vjeronausk, gdje učimo kako nas dragi Bog voli, što je sve stvorio... kako smo na krštenju postali djeca Božja i Isusova braća i sestre. Već smo naučili i puno molitava, ali nam je najdraža molitva "Anđelu čuvaru".

Pa evo, šaljemo vam i crteže dviju djevojčica o tome kako one doživljavaju prisutnost svog anđela čuvara.

Puno vas pozdravljuju djeca iz Bikova!

MOLITVA PRVAKA

Dragi Bože ja sam mala,
rado bih velika postala
i još ne znam puno stvari,
ali ja Te sada molim
samo daj mi srce
da sve ljudi svijeta volim
i da budem dobar đak:
to Te moli đak prvak.

Jasna Dožanin, Sombor

SRETAN USKRS
NAJDRAŽI ZVONČIĆI !
VAŠA ZVONČICA

Ovo samo liči na bajku...

Imam prijatelja

U mom razredu imam mnogo prijatelja i prijateljica, ali nijedan od njih nije tako dobar kao jedan "poseban".

I vi ga znate. To je Isus Krist. Njemu mogu povjeriti moja osjećanja i tajne a da on to nikome ne kaže. Jer, neke drugarice, kada se posvadamo, brzo otrče do druge i kažu joj što sam joj ja rekla. Ali Isus ima dobro i veliko srce koje je puno ljubavi, a ono se nikada neće naljutiti.

Isus je svake nedjelje, pa čak i običnim danom, u crkvi. To me jako raduje. On ima plavu kosu, plave oči i plavo-bijelu košulju. Živi u Raju, u kući na kat koja je građena od bijelih oblaka. Iza te kuće nalazi se veliki vrt pun raskošnog cvijeća, voća, povrća, žbunova, drveća... Isus svaki dan ide sa svojim pomoćnicima, tj. anđelima u svoj vrt gdje zaliva i njeguje sve biljke koje se u njemu nalaze. Ponekad dođe i k meni u pratnji anđela, ali tek naveče kad svi zaspu. Onda Isus i ja odemo nebeskim stepenicama k njemu i igramo se na sniježno-bijelim oblacima koji su tako meki da mi se čini kao da sam na mom jastuku.

I tako, dok se igramo, Isusova majka Blažena Djevica Marija nam donese ispečene meke kolače koje ona tako dobro pravi.

A kada na nebu padne mrak, u Bajmoku sviće. Isus i ja se pozdravimo i darujemo jedno drugom poklone. Ja njemu obećanje da će biti dobra, da će ići u crkvu i na vjeronauk, a on meni vjeru i sreću da ih prenesem drugima.

Nadam se da ste sada malo bolje upoznali mog najboljeg prijatelja, ali ako ga želite upoznati još bolje, prenijet ću Isusu poruku da i vas ponekad pozove na kolače.

**Kutak
za
TRENUTAK**

TRENUTAK za "PISANICE"

Pisanice su šarena jaja koja vi sigurno šarate. E, možda ste mislili da će vam kazati kako da ih obojite, ali ja znam da vi to već znate. Neki jaja boje ljudskom luka, neki lijepi razne sličice, a lijepo je kada se jaje ukrasi slamom što se u našim krajevima izvrsno radi.

Ukrasite vaš stol

Ja vam, dragi Zvončići, predlažem da nađete jednu granu (bez lišća), koju možete obojiti u žuto, stavite je u visoku bocu a na nju objesite uskršnja jaja. To će biti divan ukras u vašem domu. I cica mace mogu poslužiti za vješanje jaja.

Adrijana Ferenčević, Bajmok

Negdje u svemiru

Negdje u svemiru
na ivici svijeta
ima jedna
malena planeta.

To malo mjesto,
ta mala planeta
puna je ljubavi i sreće
svakog djeteta.

Tu kuće
ograda ne dijeli,
tu su svi u skupu
cini, žuti, bijeli.

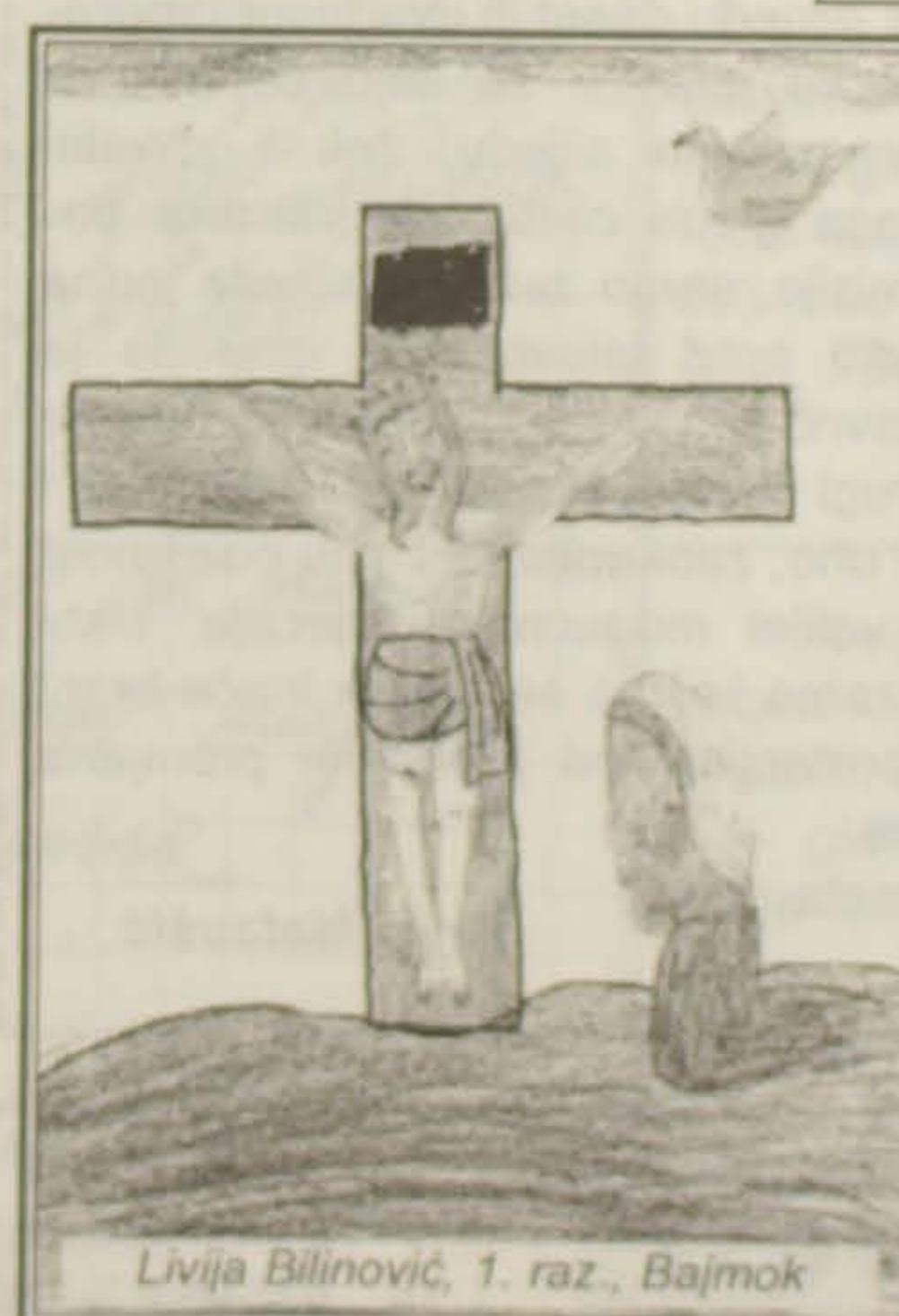
U tom malom
čudesnom svijetu
Isus ruku pruža
svakom djetetu.

Tamo svako dijete
ruke zna sklopiti
i svako veće
pobožno Boga moliti.

Ima jedna mala planeta
u svemiru na kraju svijeta.
Tu nema rata, mržnja i kleveta,
tu su samo lica vesela svijeta.

Ivana Bašić,
Sv. Rok, Subotica

Vaša Zvončica Olga Rižanji
iz Bajmoka, VII. razred

Livija Bilinović, 1. raz., Bajmok

Mali
Liturgijski
Leksikon

Bijela nedjelja

Nedjelja poslije najvećeg kršćanskog blagdana Uskrsa, tako nazvana po novokrštenicima, koji su toga dana odlagali svoje bijele krsne haljine. U nas je pučki naziv Madi ili Mali Uskrs.

Nagradna igra

Izvlačenje Vaših kupona bit će na Bijelu nedjelju u katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske u Subotici.

Od deset nagrada glavna je "dvokazetaš"!

Ako niste poslali kupone, a nedostaje vam jedan, možete poslati ovaj tekst u okviru kao rezervni kupon do Bijele nedjelje.

Sretno!

MASMEĐIJI I OBITELJ

doprinos suvremenoj obitelji?! (2)

Korist i šteta

Mediji su, dakle, danas sastavni dio našega svijeta i jednostavno ih više ne možemo izbrisati iz našeg života. Mogu pojedinci rješavati problem tako da prkose općem trendu i uopće ne gledaju televiziju ili je gledaju samo u izvanrednim prigodama. Određeni zamor medijima osjeća se u visoko obrazovanim krugovima. Najveći je broj onih koji ne posjeduju televizijski aparat među ljudima s obrazovanjem višim od mature. No, televizija svoju moć zasniva upravo na tome da velika većina ljudi ne može odoljeti njezinoj privlačnosti. Televizija, kao i drugi mediji, nisu po sebi ni dobri ni zli. Njihova korist, odnosno šteta, ovise o čovjeku, o tome što ljudi rade s njom kao i s drugim medijima, kako ih upotrebljavaju, za dobro ili za zlo, stavljuju li ih u svoju službu ili im postaju robovi. Upravo se radi toga u posljednjem desetljeću razvija jedan vid pedagogije koji se bavi odgojem mlađih za ophođenje s medijima, a roditeljima savjetuje kako će svojoj djeci pomoći da im mediji budu korisni i da se pritom izbjegnu opasnosti. Bit će potrebno i kod nas toj disciplini posvetiti više pozornosti, dati joj mjesta u školama i obrazovnim programima za odrasle.

Televizija - jaki medij

Neki znanstvenici smatraju televiziju JAKIM MEDIJEM kojemu treba posvetiti posebnu pozornost. Naime, dok čitatelj novina ima vlast nad vremenom čitanja i površinom pročitanog teksta, može listati naprijed i natrag, čitati stranicu gore ili dolje, lijevo ili desno, slušatelj radia, a još više gledatelj televizije, makar bira između deset ili dvadeset programa, mora svaku programsку jedinicu za koju se odlučio odslušati/odgledati u vremenskom slijedu, želi li shvatiti smisao. Nerijetko zbog toga gleda cijele "programske pakete", npr. magazinske emisije, samo zato što slijede jedna nakon druge, ostaje sjediti pred televizorom, premda je odabrani program već odavno prošao ili gleda neke emisije zato jer ih žele gledati i drugi članovi obitelji. Televizija (kao i film) vezuje na sebe oko i uho, zaokuplja cijelovitu pozornost gledatelja te stoga ima velike mogućnosti utjecaja, slabi snagu selektivnih mehanizama kojima se čovjek inače brani od prevelike količine informacija i od prenaglih promjena uvjerenja i životnih stavova.

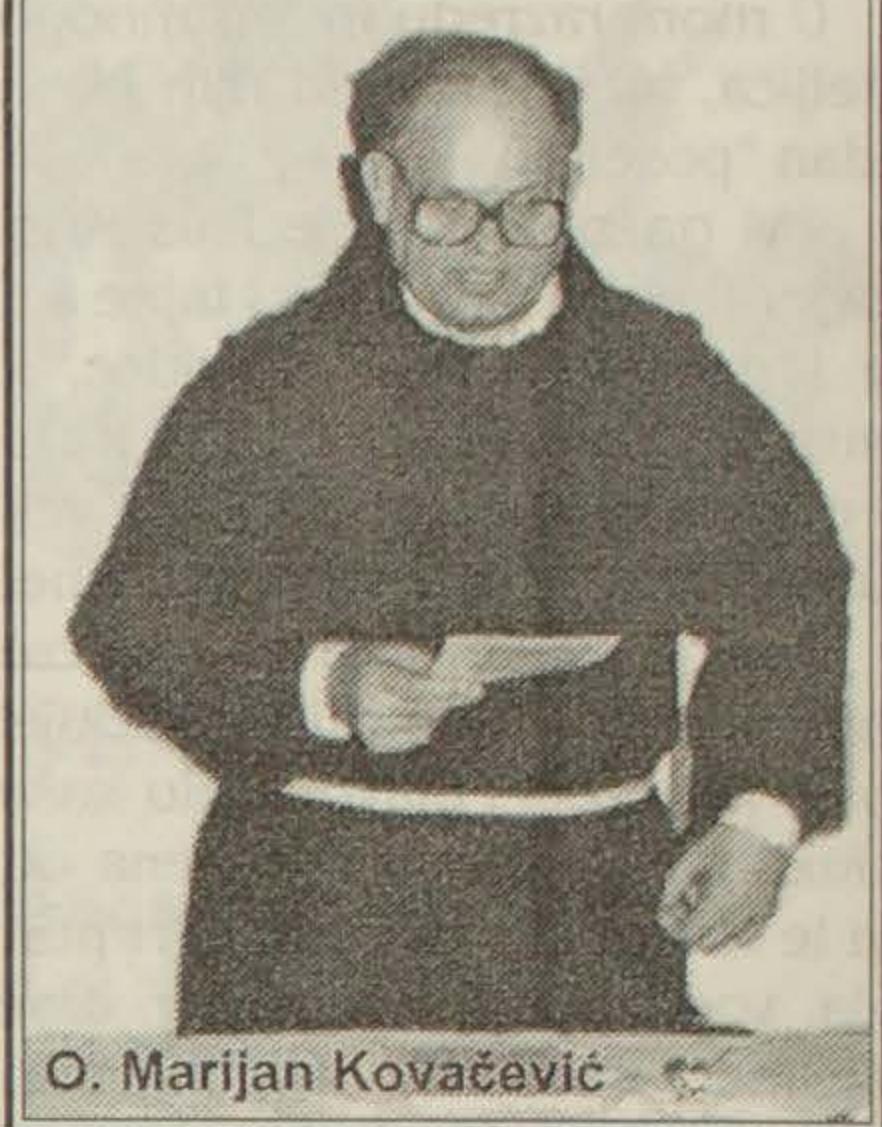
(nastavlja se) Mirko Mataušić

BRAČNI SUSRETI O TRPLJENJU

Susret bračnih parova u župi sv. Roka, koji je dobio popularno ime "Obiteljski susret", 20. ožujka je okupio šezdesetak vjernika na zajedničko promišljanje o nadasve zanimljivoj i izazovnoj temi. O "Spasonosnom trpljenju" govorio je o. Marijan Kovačević, franjevac iz Subotice, koji je tumačevi istimenu encikliku pape Ivana Pavla II, na Isusovom primjeru protumačio kako i naša trpljenja mogu postati "spasonosna" ako ih prihvativi dragovoljno i s ljubavlju, te ih prikažemo na tu nakanu nadopunjajući tako ono što nedostaje mukama Kristovim za spasenje čovječanstva.

U dugoj raspravi poslije predavanja prisutni su postavili puno pitanja o najtežim problemima, kao što su trpljenje djece i zlo u svjetu.

U molitvenom dijelu okupljene obitelji, predvođene župnikom Andrijom Anišićem, meditirale su uz pomoć dijapositiva o postajma Isusovog križnog puta. /Zv/

O. Marijan Kovačević

INTERNET U SLUŽBI OBITELJI – PRIJEDLOG

Pozdrav Zvoniku!

Vaš list mi se mnogo dopada, pa sam vam htio dati jedan prijedlog, a inspiriran sam Internetom.

Postoje sajтовi (stranice na Internetu, op. ur.) gdje katoličke obitelji mogu korespondirati međusobno (jedan od njih je Catholic Mom) i izmjenjuju iskustva. Pošto sam otac mnogobrojne obitelji (imam 6 djece), volio bih se dopisivati preko E-maila s ostalim sličnim obiteljima.

Da li je takvo što moguće?

Možda bi se moja E-mail adresa mogla objaviti u Zvoniku pa da mi se jave bračni parovi.

Također biste mogli slati cirkularna pisma s kratkim crtama o susretima katoličkih obitelji.

U crkvi sv. Josipa radnika sviram na harmoniju a 19. 03. slavimo našu svetkovinu.

Puno pozdrava,

Aleksandar Suster, Beograd
ssalle@EUnet.yu

Zanimljivost

**RODITELJI
NAJSTARIJE
NOVORODENČETA
DOBILI POHVALU
SV. STOLICE**

Kalifornijski bračni par kojemu se, 16. veljače, rodilo najstarije novorođenče na svijetu, dobio je pohvale vatikanske Akademije za život.

Bračni par se prije 7 i pol godina podvrgnuo umjetnoj oplodnji. Tada su dobili jedno dijete, a drugi je zametak zamrznut te je nakon sedam godina implatiran. Taj je zdravi dječačić tako postao najstarije novorođenče, jer se rodio 7 i pol godina nakon začeća. Potpredsjednik Papinske akademije za

život, biskup Elio Segreccia i komentator vatikanskoga poluslužbenog dnevnika "L'Osservatore Romano", o. Gino Concetti, ponovno su izrazili stav Katoličke Crkve koji se protivi umjetnoj oplodnji, te svim mogućim manipulacijama ljudskim začećem, rođenjem i smrću. No, kalifornijski bračni par zaslužio je potporu crkvenih krugova, kako je istaknuo biskup Segreccia, jer se, unatoč svim opasnostima, odlučio roditi "zaboravljeni" zametak. (IKA / CNS)

PRAŠĆAJTE...

Naši stari su, posli opuštanja u pokladama, korizmu ispunili tilesnim odricanjima, a nuz to su i dušu molitvom, križnim putom, kajanjem i ispovidom očistili od grijja. Tako su se spominjali na četrdesetodnevni boravak Isusa u pustinji, di je on molitvom i postom nadvlado kušnju i osto viran svom Ocu.

Ko što čovik ima potribu da očisti tilo s vrimena na vrime, tako i virnik ima potribu da katkad očisti dušu od grijja. Gri nije izmislio čovik, on mu je ostavljen u nasliđe od praroditelja - od Adama i Eve, koji su popuštali iskušenju, nagovoru zmije da otkažu poslušnost Bogu. Onda su naši praroditelji bili gospodari svoje sudbine, da raspolažu sobom kako njim se dopadne, da uzmu sudbinu u svoje ruke. Ta njeva odluka nije u skladu sa Božijim Zakonom, jel čovik sa svojom sudbinom ne može raspolagati, to je u moći Stvoritelja - njegovog Boga. Nasliđen gri je u nama, imaće ga i naša pokoljenja, zato će se čovik katkad više il manje ogrišit o Božiji Zakon.

Ljudi žive u manjim ili većim zajednicama i nastane najviše grijja, napose kad čovik ne može svladati želju da bude prisuditelj u kakom sporu, kad oče da uzme zakon u svoje ruke. Često se sa takim svaćanjem ne slažu i drugi, onda se iz tog izrodi suprostavljanje i ne ritko se taki odnos završava grijom. A onda gri ne ide sam, za njim ide drugi gri...

"Prašćajte (prošćavajte) idem se ispovidat... oprostite mi idem na ispovid..." su samo niki primeri kako su se naši stari obraćali ukućanima kad su krečali na ispovid, a oni su njim uzvratili: "Bog grijje... Bog prašta... nek ti Bog oprosti..." Na ispovid su išli godišnje više puta, al obavezno i u korizmi. Ispovidali su se svi ukućani, a onima koji nisu spadali u obitelj (biroši, svinjari, sluškinje...) dali su slobodno vrime da je obave.

Isus je ljudima ostavio u nasliđe mogućnost da se po potribi oslobode grijja, koje će njim Bog oprostiti ako se pokaju i ispovide. Kajanje i ispovid potiru kršenje Zakona, priznaje se njegovo poštivanje, čega se čovik mora pridržavati ako želi duševni mir, da bude sričan. Zato virnik posli priznanja svoji grijja, posli ispovidi osiça u duši olakšanje, jel se tim činom obnovio i više ne nosi njegov teret, obnovio je Savez sa Bogom. Tu potribu obnove Saveza (možda) je najlipče opisao psalmista u Psalmu 103:

"Blagoslivljalj, dušo moja, Gospodina, i ne zaboravi dobročinstva njegova!"

On ti otpušta sve grijhe tvoje,
on iscjeljuje sve slabosti tvoje;
on ti od propasti izbavlja život,
kruni te dobrotom i nježnošću!"

Tako su nikako kontali naši preci i zato su prilikom odlaska na ispovid prvo tražili oprost od svojih najbližih, to je med njima bilo uobičajeno. Toga je bilo i u drugim krajevima, a za jedan taki slučaj sam čuo prija dvadesetak godina. Poznata akademska kiparica, Lojzika Ulman (1), u svom ateljeu u Vinkovcima priopovidala nam je i o njezinom ocu. Med njegovim kripostima je istakla i odlazak na korizmenu ispovid, kad je ko obrtnik od svih svojih radnika prija tog tražio oprost ako je koga uvrdio, ako je prema kome zgradio. Tako je postupio i prema članovima obitelji.

O jednom uskršnjem traženju oprosta ostala je pismena potvrda:

Antun Jaramazović iz Đurđina (sa salaša broj 284) je 14. travnja 1941. godine (na Uskrs) za vrime rata na fronti u rovu kod Lešnice (blizina Loznice) napisao testament najbližima, u kojem je izmed ostalog zavišto: "... i da mi dragi Bog oprosti ako sam ga uvrdio, tako i moja obitelj i rodbina i svi drugi. Ovo pismo će služiti zadnji pozdrav mojima i svim ostalima..." a završio ga ričima: "Gospodin kapetan Jovičić neka pročita i da se mirne duše uviri da sam ovako naredio. Bog mi pomogo. Jaramazović Antun." Antun se našo u priliki da se nije mogao ispoviditi prid popom, al je zato našo način kako da u rovu traži oprost grija. Ovako lipo napisanim ričima on se pokajo i molio oprost, kako priliči virniku. U ratu smrt dolazi nenadano, on je tog bio svistan, a da bi u slučaju smrti prid Boga na zadnji sud oči čiste duše i mirne savisti, on se u zadnjoj poruki tako oprostio od grijja i od ljudi. Antun odavno nije med živima, a njegovima i nama je ostavio jedan lip primer kako može otići dosta janstveno sa ovog sveta i oprostit se od najbliži.

I ovo su primeri da čoviku ne tribaju uvik debele knjige za visok nauk, naši su preci i brez nji svidičili u škuli života naučene kriposti, svidičili su i svoju viru. Na tom su stvorili jake ličnosti, jake obitelji i take odnose med ljudima na kojima njim danas možemo zavidit.

Ovi primeri potvrđuju zavidne kriposti naši predaka, jel su u svemu prvo gledali sebe, šta su oni uradili drugom i za to su tražili oprost, a ni njim je ni na pamet palo da njim najpre drugi oprosti. Tako su jedni druge poticali na ovako svaćanje odnosa med ljudima, a kad u jednoj sridini većina ljudi tako razmišlja i živi, onda je ljudska vrednost te zajednice na visokoj razini, pa je onda jače i šire društvo koje one čine. Iz ovog je onda proizašlo i to da su se prema drugom odnosili tako da mu ne budu prisuditelji za ono šta rđavo radi, kad se ogriši o Zakon. To su pripuštali Bogu Stvoritelju, ako triba nek mu on sudi. Naučili su da bi ljudi odvelo u propast ako bi svaki bio prisuditelj, krojač pravde.

Lipo bi bilo i od hasne za dušu da virnik u korizmi stane prid ogledalo, ogledalo svoje savisti, da se u njem dobro ogleda i onda će (možda) naći razlog da kaže: "Prašćajte... Bog prosi!" (2)

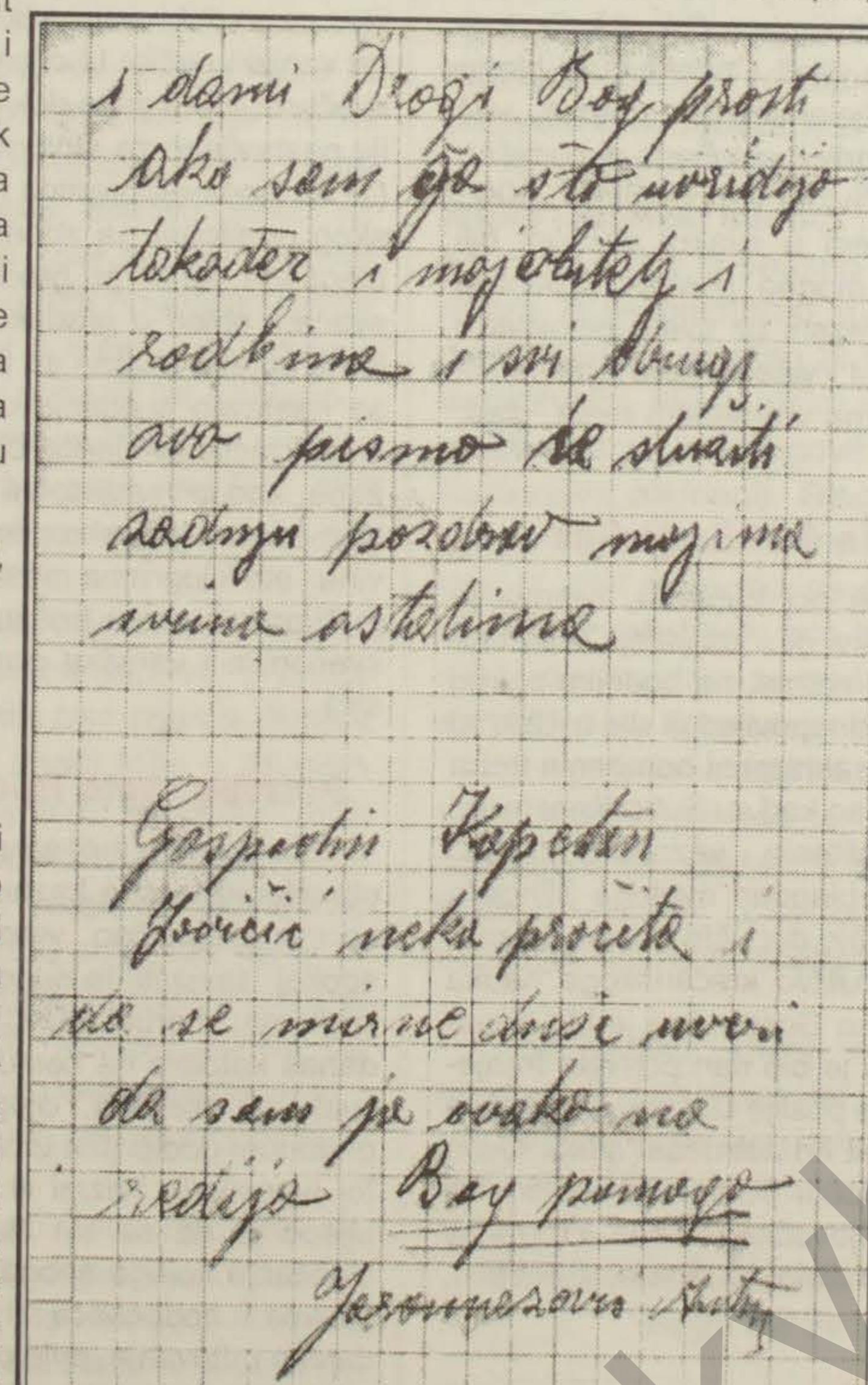
1. Lojzika Ulman - glasovita hrvatska kiparica. Vidio sam i divio se njezinim ostvarenjima:

- glavni oltar i unutrašnje uređenje crkve u Otoku (kraj Vinkovaca),

- osmisnila je i izvajala likove Betlehema u Subotici, za crkve: Veliku (katedrala sv. Terezije Avilske), Šandorsku (Marija Majka Crkve u Aleksandrovu), Malu (Isusovog Uskršnjca) i za bajmačku (Sv. Petra i Pavla). Likovi iz bajmačkog Betlehema su bili izloženi na međunarodnoj izložbi u Rimu, di je osvojila prvu nagradu za ideju i izradu. Bila je veliki prijatelj Subotice i Subotičana. Umrla je 1995. godine na jednom simpoziju u Splitu.

2. Bog prosi - nek ti Bog oprosti.

Alojzije Stantić

Testament Antuna Jaramazovića iz 1941. godine

Piše: Stjepan Beretić

SVETA ISPOVIJED - SAKRAMENT POMIRENJA - DAR USKRSLOGA GOSPODINA

Na sam dan uskrsnuća, uvečer, Gospodin Isus se ukaza apostolima i reče im: "Primite Duha Svetoga. Kojima otpustite grijeha, otpuštaju im se; kojima zadržite, zadržani su im" /Iv 20,22-23/ (KKC 1485). Tako je sveta Ispovijed pravi uskrsni sakrament Crkve. Ono što treća crkvena zapovijed određuje: "Svake se godine najmanje jedanput ispovijedi i o Uskrsu pričestī" - predstavlja je minimum i još i danas predstavlja minimum života po vjeri. Tradicionalni katolik će bar to ispuniti. Izvor svakog oproštenja je Bog Otac. O tome govori i formula odrješenja u svetoj Ispovijedi: "Milosrdni Bog Otac pomirio je sa sobom svijet smrću i uskrsnućem svojega Sina. I izlio je Duha Svetoga za otpuštenje grijeha..." On po služenju Crkve udjeljuje vjerniku oproštenje i mir (KKC 1449). Da je Otac izvor pomirenja, uči i bizantska formula odrješenja: "Bog koji je po proroku Natana oprostio Davidu kad je priznao svoje grijeha, i Petru kad je gorko zaplakao, i preljubnici kad mu je suzama oprala noge, te farizeju i rasipniku", taj isti Bog opriča vjerniku po svećeniku - grešniku. Bog opriča "i u ovom i u drugom životu" (KKC 1481). Drugi vatikanski sabor uči: "Oni koji pristupaju sakramantu pokore primaju od Božjeg milosrđa oprost uvrede Bogu učinjene i ujedno se pomiruju s Crkvom, koju su svojim grijehom ranili i koja radi za njihovo obraćenje s ljubavlju, primjerom i molitvom" (LG 11). Još je u prošlom stoljeću ali i početkom ovoga stoljeća u nekim seoskim crkvama postojao običaj da je poslije velike uskrsne ispovijedi zvonar ispovjedaonice iznjo iz crkve. Tako vjernici nisu imali priliku za svetu ispovijed. Stoga je dan proštenja, ali i drugi dani kad se u crkvi mogao dobiti potpuni ili djelomični oprost dobro došao, kako bi vjernici više puta u godini mogli doći do prilike za svetu ispovijed. Ispovijed, proštenja i oprosti, koji su postojali u Subotici, na sličan način su bili određeni i u drugim župama i crkvama.

Što su oprosti?

"Oprost je oproštenje pred Bogom vremenite kazne za grijehu kojih je krivica već izbrisana. To otpuštenje vjernik, pravo raspložen uz određene uvjete, dobiva posredovanjem Crkve koja, kao poslužiteljica otkupljenja, svojom vlašću dijeli i primjenjuje blago zasluga Krista i svetaca... Oprost je djelomičan ili potpun, već prema tome da li od vremenite kazne za grijeh oslobođa djelomično ili potpuno. Oprosti se mogu primijeniti živima ili pokojnima" (KKC 1471). Osim uskrsne i božićne ispovijedi u svakoj su župi bili određeni dani kad se u župnoj crkvi mogao postići potpuni ili djelomični oprost. Takvi su oprosti bili vezani uz svetu Ispovijed i Pričest. Tko je više puta htio postići oprost - više se puta ispovjedio, više se puta pričestio. Tako je u vjernicima vremenom rasla "glad" za presvetom Euharistijom.

Ispovijed, proštenje i oprosti do 1773. godine

Dok su subotičkom župom upravljalioci franjevci, njihova je crkva u gradu bila jedina crkva. U toj crkvi ni u najstarija vremena nije bilo ispovjedaonica. Ispovijedalo se, naime, na hodniku pokraj crkve. Subotički su su vjernici tada tako ispovjedali da o Uskrsu nitko nije ostao bez svete ispovijedi. Uz sakrament pomirenja treba spomenuti i oprosne dane. Najugledniji dan kad su Subotičani mogli dobiti potpuni oprost bilo je gradsko proštenje - vezano uz franjevačku, tada župnu crkvu: 29. rujna na blagdan svetoga Mihovila arkandela. Taj je oprosni dan s početka bio dopušten samo za razdoblje od sedam godina. Jedino je Društvo kršćanskoga nauka imalo potpuni oprost na svetkovinu Velike Gospe, koji je bio dopušten za sva vremena. Treći oprosni dan je bio dan posvete franjevačke crkve, koji se slavio druge nedjelje poslije Uskrsa. Toga dana se u crkvi mogao dobiti djelomični oprost od četrdeset dana. Osim tih oprosnih dana, vjernici su mogli dobiti potpuni ili djelomični oprost u skladu s povlasticama Franjevačkog Reda (Tormásy Gábor, A szabadkai római kath. főplébánia története, Subotica, 1883, 74-75. str.).

Oprosti uz blagdan svetoga Roka

Žar i ljubav prema svetoj ispovijedi nije u Subotici jenjavao ni

pred kraj prošloga stoljeća. No u to se vrijeme moglo zapaziti kako školovani ljudi izbjegavaju taj sakrament.

Dne 30. travnja 1755. odobrio je papa Benedikt XIV oprost na dan svetoga Roka za razdoblje od sedam godina. Isti taj oprost je papa Pio VI dopustio za sve vremena. Oprost je papa vezao uz skrušenu svetu ispovijed i pričest. Osim toga pokornik je bio dužan na dan svetoga Roka pohoditi župnu crkvu ako isti padne na nedjelju, a ako padne na radni dan, onda u narednu nedjelju, da tamo moli za slagu kršćanskih vladara, za obraćenje krivovjernika te za proslavu svete Crkve. Tim papinskim dokumentom kalački je nadbiskup dobio ovlast da, osim spomenutog dana, po svom nahođenju Subotičanima odredi još dva dana, kad se jednako tako može dobiti potpuni oprost. Tako je kalački nadbiskup grof Ladislav Kolonić 6. siječnja 1795. godine odredio još spomendan svetoga Jurja i svete Terezije Avilske (15. listopada) kao oprosne dane uz iste uvjete kao i za blagdan svetoga Roka.

Oprosti vezani uz današnju katedralu - baziliku svete Terezije

Dana 8. kolovoza 1879. godine odobrio je Lav XIII kalačkom nadbiskupu da on odredi jednu nedjelju u mjesecu kolovozu kao dan potpunoga oprosta. Za taj dan određena je nedjelja poslije spomendana svetoga Stjepana Kralja, budući da je upravo te nedjelje osnovano u Subotici Rožarsko društvo, a toga dana je dolazio u Suboticu veliko mnoštvo hodočasnika iz cijele okolice. No i taj dokument je vrijedio samo jedno desetljeće, te se nakon toga morao produljiti. Potpuni se oprost mogao dobiti i na osnovu općih povlastica koje su vrijedile za cijelu Katoličku crkvu. Takvi su dani bili spomendan Imena Isusovog (2. siječnja) i u osmini toga dana. Potpuni se oprost mogao dobiti i na spomendan Imena Marijinog (12. rujna).

Proštenje svete Terezije Avilske

Proštenje svete Terezije je u gradu započelo više vanjskim slavlјem nego dobivanjem potpunog oprosta. Proštenje se slavilo samo na vanjski način. U crkvi (danasa kapela svetoga Roka) se služila svečana sveta misa dok su u gradu gruvali mužari, a poslije je slavlje nastavljeno za stolom. Kad su župu preuzeli svjetovni svećenici (1773. godine), premda nije postojalo dopuštenje za proslavu gradskog proštenja na spomendan svete Terezije ili u nedjelju poslije blagdana, ipak je gradsko poglavarnstvo na taj dan priređivalo svečani objed u gradskoj kući na račun gradske blagajne. Za vrijeme objeda mužari su premješteni na trg pred gradsku kuću, gdje se nastavilo s pucnjavom i za vrijeme objeda. Od godine 1777. organizaciju svečanog objeda je preuzeo dr. Stipan Ranić, upravitelj župe, kao prvi svjetovni svećenik. Objed je bio u župnome domu. Kao pomoć gradsko poglavarnstvo mu je darovalo 6 akova staroga vina i sto kilograma mesa. No taj je običaj uskoro pao u zaborav, pa je župnik o svom trošku imao priređivati svečani objed za okolne svećenike i varošku gospodu (Tormásy, navedeno djelo 209-211. str.).

Potreba svete Ispovijedi

"Duhovni učinci sakramenta Pokore jesu: pomirenje s Bogom; otpuštenje vječne kazne zaslužene smrtnim grijesima; otpuštenje, barem djelomično, vremenitih kazni kao posljedica grijeha; mir i spokoj savjesti; te duhovna utjeha i povećanje duhovnih snaga za kršćansku borbu" (KKC 1496). Upravo ti duhovni učinci privlače i danas katolike na čestu svetu ispovijed. Dok se jedni ispovjedaju svakoga mjeseca, drugi se ispovjedaju za veće svetkovine ili prigodom godišnjica u obitelji ili kad tko u obitelji pristupa prvoj svetoj Ispovijedi, Krizmi ili Pričesti, kad mu se pridruži cijela obitelj. Lijepo je da se svi članovi obitelji ispovjede i pričeste na dan vjenčanja kojega svoga člana. Sveta Ispovijed spada i u program svakoga hodočašća ili odlaska na proštenje. Prije polaska na daleko putovanje, prije odlaska u vojsku ili na operaciju vjernici rado pristupaju svetoj Ispovijedi.

NE OSUDUJTE!

Tokom svoga zemaljskog života Isus je svojim učenicima, dakle i svima onima koji će ga kasnije naslijedovati, dao nekoliko vrlo praktičnih uputa. Jedna od njih se odnosi i na Vaše postavljeno pitanje. Stoga bih odgovor na Vaše pitanje radio na sljedećem Isusovom iskazu: **"Ne sudite, da ne budete suđeni!"** (Mt 7,1).

Odmah tu trebam istaknuti da ovom izjavom Isus ne zauzima stav protiv ustanova sudstva, sudova i sudaca. Što Isus, zapravo, osuđuje? Vrlo smo skloni suđenju i to smatramo i normalnim i potrebnim. Ako ne bismo sudili, značilo bi to, kako ste sami kazali, da ne znamo razlikovati dobro od zla, da smo lažno i opasno tolerantni, barem tako mislimo. Nepobitna je istina da na zlo treba reagirati, a to drugim riječima znači da ga treba i jasno označiti kao zlo, da bismo ga se mogli čuvati. Nemoguće je zatvoriti oči i ne vidjeti što sve drugi hoće i čini, a isto je tako nemoguće ne stvoriti o tome neko mišljenje i neku prosudbu (sud). Već nas u djetinjstvu naši roditelji i odgojitelji uče da ima dobrih i zlih ljudi, pravih i lažnih prijatelja, da postoje društva koja nisu za nas, pa ih trebamo izbjegavati. Kasnije se to događa svaki dan: promatramo i slušamo što sve ljudi govore i čine i o tome donosimo svoj sud.

Isus, zasigurno, ne osuđuje radikalno svako suđenje. Suđenje, ili bolje rečeno prosuđivanje, usko je povezano s našom egzistencijom i sviješću odgovornosti. Ponekad nam je sud (prosudba) potreban da bismo stvorili jasnoću i sigurnost za sebe i za druge. Život je naprosto nezamisliv bez prosuđivanja i ocjenjivanja, zauzimanja stavova. Bez prosuđivanja bili bismo bez orientacije. Isus bi se sukobio sa životom ako bi osudio svaki sud (prosudbu), jer bi to tada značilo: "Što me se tiče što drugi hoće i što radi!", a time bi On propovijedao jednu nezdravu toleranciju. To bi, drugim riječima, značilo odreći se svake kritičke primjedbe u zajednici bilo koje vrste i veličine organiziranosti, šutjeti na sve ono što je u njoj pogrešno ili nije kako treba. Da Isus nije protiv svakoga suđenja, pokazuje i Njegova izjava: **"Pogriješi li tvoj brat, idi i pokaraj ga nasamo... Ne posluša li te, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu, neka na iskazu dvojice ili trojice svjedoka počiva svaka tvrdnja. Ako ni njega ne posluša, reci Crkvi. Ako ni Crkve ne posluša, neka ti bude kao poganin i carinik"** (Mt 18,15-17).

Isus osuđuje lažne sudove i osuđivanja, ogovaranja i klevenja, brze nepomišljene, oštре i nemilosrdne sudove. U prilog navedenog sv. Augustin će reći: **"Ne sudite bez znanja, ljubavi i nužde!"** Osuditi drugoga, u konačnici, znači loše o drugom misliti i govoriti a to najčešće vodi nekoj vrsti "progona" onih koji drugačije misle, vjeruju i djeluju. Isus želi uvijek zaštititi grešnika i traži pred njim svojevrstan respekt, zabranjuje osudu grešnika bez ljubavi i milosrđa, uzdizanje nad njim. To pak znači da grešnika ne smijemo potcijeniti, izolirati, nego mu pomoći da progleda i uoči istinu svoga vlastitog života, da nađe pravi put. Isus izričito osuđuje tzv. samopravednost i samozadovoljstvo, a to je najčešći razlog da kod drugoga otkrivamo pogreške i grijehu.

Istina, Isus nas ne uči da zatvorimo oči pred zlom, niti da budemo lažno tolerantni, da zabludi i laži dajemo isto pravo i priznanje kao istini, da trpimo nepravdu i zlo i da time pustimo da se zlo širi. Egzegete Novog zavjeta se slažu u iskazu da Isus osuđuje samovoljan, prebrz i nepomišljen sud, koji je već zbog toga sumnjiv i najčešće pogrešan.

Cijenjeno Uredništvo!
Nedavno sam prilikom isповједi od svećenika dobila uputu kako je potrebno čuvati se osuđivanja drugoga. Mislim da ja nikoga ne osuđujem ako izražavam svoje mišljenje o nekom ili nečemu. Zar to ne znači zatvoriti oči pred nekim zlom? Molim Vaše mišljenje o tome!

Čitateljka iz Subotice

Kako Isus motivira osudu takvih sudova? On kaže: **"Ne sudite da ne budete suđeni!"** (Mt 7,1). Time nas Isus izričito podsjeća da će i nas jednom Bog suditi. U svim religijama predstavlja se Bog i kao sudac. Tko se sjeti da će Bog njemu suditi onako kako je on sudio druge, taj će vrlo brzo, ako je iskren, odustati od suđenja. A s druge strane, valja nam uvijek imati na pameti da suditi drugoga znači naprosto prisvojiti ulogu koja pripada samo Ocu.

Nadalje, osobna krivica je glavni razlog zašto ne treba suditi. Isus jasno ističe: **"Što gledaš trun u oku brata svoga, a brvna u oku svome ne opažaš!"** (Mt 7,3). Činjenica je da naše slabosti i grijeha nikad ili gotovo nikad ne vidimo; ne mjerimo ih pravilno i istinski, ali tuđe prekomjerno osuđujemo. Čovjek redovito gleda svoga bližnjega kritičnije nego li sebe, oštovidan je prema drugima a popustljiv ili čak slijep prema sebi. Često nailazimo na ljudе kod kojih je redoviti predmet razgovora drugi čovjek i njegove pogreške. Drugim često "ispiraju usta". Posao je licemjera boriti se protiv tuđega a ne vlastitoga zla. To upravo Isus želi naglasiti: potrebno je uvijek poći od sebe, iskrenim i poštenim samoispitivanjem, kritikom i priznavanjem. Dakle, ako smo kritično raspoloženi prema sebi, tek tada možemo pomoći drugome svojom kritikom, opomenom ili pozivom na odgovornost (usp. Mt 7,5).

Ne smijemo nikada smesti s uma sljedeću istinu: **Bog je jedini i istinski sudac**. Tko osim Boga može drugoga ispravno suditi? Vrlo je opasno drugoga suditi jer: ili ga ne poznamo dobro, ili ne poznamo stvar koja je s njime u vezi. Suditi drugoga čovjeka značilo bi suditi njegov odgoj, fizičku i psihičku konstituciju, ekonomsko stanje; jednom riječju, sve ono što se može nalaziti iza njegovih djela. Često se u suđenju miješaju i iracionalni elementi. Stoga su naši sudovi ili osude drugoga redovito manjkave jer ne počivaju na svim relevantnim podacima, ili pak počivaju na nečemu što do kraja nismo sasvim shvatili ili razumjeli. Isto tako može naš sud ili osuda izrasti iz neke predrasude, pogrešne slike, izvješća, govorkanja, nekada iz klevete koju smo olako prihvatali ili čak neke naše fikcije.

Svakodnevno nas iskustvo uči da se često šire krivi sudovi, zbog kojih drugi pati jer mu škode i ponižavaju ga, stvaraju nepovjerenje i distancu. A u svakom čovjeku postoji želja da bude prihvaćen, potvrđen, voljen, a sve se to krivim ili nedomišljem suđenjem uništava.

"**Ne sudite!**" znači: ne donositi prebrze, nepomišljene, nepouzdane sudove jer mogu biti pogrešni. Nadalje znači: pokušajte druge ljudе shvatiti, ne lomite štapa nad njima! Na kraju završavam odlomkom iz poslanice sv. Ivana:

"Bog svoga Sina nije poslao na svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spasi po njemu"

(lv 3,17)

A to znači: što je čovjek bolji, svetiji, savršeniji, to više razumije.

Piše: Roman Miz

ODREĐENJE KATOLIČKE CRKVE PREMA SEKTAMA

(Nastavak teksta g. mr. Tomislava Brankovića iz prošlog broja)

"Značajno je istaći da je i dogmatska konstitucija o Crkvi pod nazivom 'Lumen gentium', koju je Koncil donio, korak naprijed u odnosima prema drugim kršćanskim Crkvama i zajednicama. Kolarić navodi da se po ovoj konstituciji kršćanima izvan Katoličke Crkve priznaju mnogi elementi crkvenosti, tako da se njihove zajednice mogu s pravom nazivati 'Crkvom'. Naziv 'Crkva' priznavao se dosad samo istočnim Crkvama, a sada se priznaje i kršćanskim zajednicama koje su se običavale nazivati vjerske zajednice, konfesije, sekte ili vjerske grupe. Dakako da se pojedine kršćanske zajednice mogu i dalje nazivati Crkvama, Slobodnim Crkvama, sljedbenama ili kršćanskim zajednicama, ali svima se njima, u većoj ili manjoj mjeri, priznaje crkvenost.¹)

Dolaskom pape Ivana Pavla II na čelo Katoličke Crkve, uvedene su i neke nove metode u djelovanju nove Crkve. Ivan Pavao II nastoji ojačati Katoličku Crkvu u svijetu, posebno u socijalističkim zemljama, te je iz tih razloga poduzeo i veći broj putovanja u razne zemlje svijeta i dobio epitet 'putujući papa'. Prilikom posjete DR Njemačkoj, Lutherovoj domovini, Papa je u susretu s predstavnicima Evangeličke Crkve rekao da je on sada hodočasnik Njemačkoj kao što je nekada Luther to isto činio Rimu. Prilikom posjete Austriji, 1982. godine, Papa je opet u razgovoru s evangelicima rekao 'da je Luther zajednička baština moderne Europe i da smo svi baštinici Reformacije.'²)

Značajno je navesti i dio iz pisma pape Ivana Pavla II od 10. studenog (novembra) 1983. godine, upućenog kardinalu Willebrandsu, čelniku Sekretarijata za jedinstvo kršćana, u povodu 500-godišnjice rođenja M. Luthera. U pismu su izloženi pogledi u vezi s jedinstvom i budućnošću Crkve. Pored ostalog, Papa piše i sljedeće: 'Na prvom mjestu je važno nastaviti jedan brižan povjesni rad. Radi se o tome da se, preko istraživanja bez predrasuda, motiviranog samo za traženje istine, dođe do pravedne slike Reformatora, cijelog perioda Reformacije i osoba koje su u nju bile umiješane. Krivnja, gdje postoji, mora biti priznata ma s koje se strane nalazila, tamo gdje je polemika zamračila pogled mora biti ispravljen pravac ovog pogleda, nezavisno od jedne ili druge strane. Osim toga, ne smijemo se dati voditi na mjerom da se postavimo za suce povi-

jesti, već jedino da bolje razumijemo događaje i da postanemo nosioci istine. Samo ako se stavimo, bez ustezanja, u stanje očišćenja po istini, možemo naći jedno zajedničko tumačenje prošlosti i postići u isto vrijeme jedan novi bod u početku za današnji dijalog.'³)

Papino pismo sigurno daje novi podsticaj u razumijevanju s protestantima. Iz svega do sada izloženog, može se naslutiti i jedan novi pristup Katoličke Crkve i prema sektama, kao svojevrsnim plodovima protestantizma. Teološko učenje sekti i njihovo praktično djelovanje sve se više proučava u krilu Katoličke Crkve. U tu svrhu izdato je više prikladnih knjiga, a česti su i članci, u inače bogatoj i raznovrsnoj štampi Katoličke Crkve.⁴) I pored toga što se otvoreno za neke vjerske sekte kaže da su u mnogome iskrivile i izokrenule kršćansko učenje (napr. Jehovini svjedoci, Mormoni i dr.), ipak se može reći da u tretiranju sekti preovlađuje ekumenički duh i duh dobre volje za uspostavljanje dijaloga i međusobnog upoznavanja.

Možda riječi poznatog katoličkog teologa i ekumeniste W. Barta mogu najbolje ukazati na svu složenost i delikatnost odnosa Katoličke Crkve prema sektama kada kaže: 'Duhu je kršćanstva suprotno sprečavati prodor sljedbi uz žučne polemike, nesnošljivost i zlobu, kako se to često u prošlosti događalo. Crkve se moraju znati suprotstavljati sljedbama i s njima raspravljati. Oni moraju sljedbama postavljati pitanja i u duhu ekumeniskog raspoloženja dopustiti im da i one pitaju. Crkve se moraju posvjedočiti praktičnim kršćanstvom.'⁵)

Izraz ovakvih tendencija su i neka nastojanja izražena barem u publicistici u Katoličkoj Crkvi kod nas, da se upozna učenje i djelovanje sekt i da se u ekumeniskom duhu otvorí perspektiva za eventualni dijalog.⁶)

1) Juraj Kolarić, "Kršćani na drugi način", Zagreb, 1976, str. 185.

2) P. Vrankić, "Jedno suvremeno katoličko shvaćanje Martina Luthera", "Nova et vetera", 1-2/1983, str. 58. Citirano iz vatikanskog dnevnika "Osservatore Romano", 12-13. IX. 1983.

3) Isto, str. 59.

4) U izdanju "Marije" iz Splita, 1984. godine, tiskana je knjiga Renate Spring "Zatvor bez zidova - Bili smo Jehovini svjedoci". U predgovoru ove knjige razotkriva se "žalosna sudbina onih koji su upali u vješto razapetu mrežu te sekte".

5) W. Bartz, navedeno djelo, str. 175.

6) Tomislav Branković, "Problemi definisanja suštine i karaktera sekti", "Marksističke teme", 1987, Niš, str. 76-78.

KAKO PROTIV ALKOHOLIZMA? (2)

Alkohol u svakoj prigodi

Živimo u alkoholnoj kulturi. Pijenje alkohola je dio naše svakodnevice. Alkoholna pića su najšire rasprostranjena i svakome pristupačna. Možemo slobodno reći, na dohvrat ruke. Pijenje prati sve naše običaje. Pije se kad se dijete rodi, kada se krsti, na vjenčanjima, pije se za blagdane. Pije se i kad se tuguje. Nema prigode u kojoj se to ne bi smatralo normalnim. Široka rasprostranjenost pijenja omogućuje nam vrlo rani kontakt s alkoholom, a neprovjećenost ga potencira.

Svatko može postati alkoholičar, samo je pitanje hoće li dovoljno dugo živjeti. To se upozorenje ne odnosi jedino na one koji uopće ne piju, upozoravaju stručnjaci.

U društvu koje odlikuje vrlo visoka tolerancija prema alkoholu, u kojem se na one koji ne piju gleda gotovo kao na čudake, nedovoljna je razina svijesti o pogubnom utjecaju alkohola i bolesti ovisnosti koju izaziva redovito pijenje. Nebrojeni primjeri govore u prilog ovoj tvrdnji, no možda je još uvijek najevidentnija ona ranojutarnja slika kada se prije posla, uz kavu ili bez nje, popije koja "žestoka" ili koji "unučić" ili koji "fićok", radi boljeg radnog dana ili radi boljeg "raspoloženja". A da ne nabrajamo koliko se čaša žestokog pića ili litara vina ili piva popije za vrijeme posla (da bi posao uspio) ili nakon obavljenog posla, jer je "posao" uspio.

Tko pije?

Nekada se mislilo i govorilo da samo odrasli muškarci piju, a da su žene ili djeca pošteđena toga. Međutim, današnja ispitivanja govore drugačije i daju nam drugu sliku o tome tko su alkoholičari. Uvidom u evidencije Stanica za triježnjenje pijanih vidi se da je od ukupnog broja dovedenih desetak posto djece, tj. maloljetnika. Dok je prije jedna žena dolazila na deset muškaraca alkoholičara, danas je taj odnos pet naprama jedan. Ranije se smatralo da žene uglavnom kasnije počinju piti, kad uđu u klijakterij i ostaju same nakon odlaska djece. Emancipacija uzima svoj danak. Žene postaju sličnije muškarcima u svemu, pa i u piću. Muškarci ipak prednjače. Računa se da čak 15% odraslih muškaraca spada u alkoholičare, a za još toliko se vjeruje da piju prekomjerno.

Porast proizvodnje alkohola

U posljednjih pedeset godina proizvodnja i potrošnja alkohola u Europi i u nas porasla je za više desetaka puta. Ljudi više ne piju nego "loču" - upozoravaju liječnici i ističu kako se već odavno ne radi o normalnoj društvenoj potrošnji alkohola, nego o čistoj (socijalnoj) patologiji.

Ako piju svi (ili gotovo svi), zašto neki postaju alkoholičari, a drugi ne? Neki ljudi su slabiji, neki jači i različito podnose alkohol. Stručnjaci tumače kako je od deset do petnaest posto ljudi naslijedno skloni piću dok kod ostalih alkoholičara postoje drugi razlozi.

(nastavit će se)

Ivica Prćić

ALELUJA

Aleluja - kad se suncе budi,
kad zora zarudi.

Aleluja - kada zora svane
i obasja ruže rascvjetane!

Aleluja - za svaku kap rose
za pjev ptica i za noge bose.

Aleluja - dragoj buba mari i malenom mravu,
marljivoj pčelici, leptiriću plava!

Aleluja - kad je nebo plavo,
snježnomete vrhuncu.

Aleluja - ranolista bijelom,
raspjevanom srcu!

Aleluja - nek Te hvale suze;
hvala Ti za patnju!

Aleluja - Tebi brate, hvala.
Mir i dobro
nek Te uvijek prate!

S. M. Karmela K.

ALELUJA, ORJ SE!

ALELUJA, USKRS JE!

IN MEMORIAM

LORKA OSTROGONAC
rod. Ivković
(1913 - 1998)

U Tavankutu je 5. 03. 1998. godine u 85. godini života, nakon duge i teške bolesti, okrijepljena svetim sakramentima preminula Lorka Ostrogonac, rođena Ivković.

Draga pokojnica je bila poput tihe ljubičice: širila je miris skromnosti i kršćanskih kreposti. Sa svojim suprugom, sada već pokojnim, podigla je na noge dva sina i pet kćeri. Između njih je Bog izabrao sebi s. Alfonsu da mu služi kao sestra dominikanka.

Naša pokojnica je bila strpljiva u svojoj bolesti. Iako joj sva djeca nisu bila na okupu, izmolila je tu milost da se ipak svi nadu oko nje u posljednjim danima njezine životne borbe.

Pokopana je u obiteljskoj grobnici u Tavankutu, ispraćena od svoje djece, unučadi, praunučadi i brojne rodbine i znanaca.

Često čujemo prigovor da se bavimo djecom, mladima, obiteljima, redovnicima i pitanje: što je s nama neudanima, neoženjenjima. Evo jednog od odgovora...

"LAKO TEBI, STARА CURО!"

Cijelu se ovu godinu puno govori o obitelji, o njezinoj ulozi u društvu i u Crkvi, te o zadacima koji su pred njom i o situaciji u kojoj se obitelj sada nalazi.

Rečeno je nešto i o braku kao sakramantu i slici Božjoj itd. Je li dovoljno i na pravi način - nije na meni da prosuđujem. Većina mojih prijatelja i onih koji me okružuju u braku su i imaju svoju obitelj i djecu. Razmišljam: gdje ja pripadam, u koju kategoriju u društvu i u koji stalež u Crkvi...

Nemam svoju obitelj, iako sam potekla iz brojne obitelji. Dakle - udana nisam. Udovica također nisam, a ni redovnica, pa čak nisam više ni u cvijetu mladosti... Naš narod ima za takve poznat i jasan izraz: "stara cura". Začudo, ja unatoč tome nisam ni razočarana ni tjeskobna ni ogorčena i ne očekujem godinu posvećenu neudanima i neoženjenjima. Osjećam se i udanom i mladom i radosnom. "Izvan svake pameti" - rekli bi zlobnici.

Pa ipak, nedavno se u meni porodi misao: tko je od nas najveći? Koje su ti draže, Gospodine, udane ili neudane?

Gledam oko sebe. Promatram svoje prijatelje. Jedni su u braku bez djece, drugi pak imaju četvero-petro djece... Kao da su ostvarili Božji naum i, rekla bih, prava su slika Trojedinoga Boga. Prihvataju živjeti (odgovorno) roditeljstvo, s radošću primaju dar života iz Božjih ruku. Rade i na svom duhovnom rastu, stignu se i razdijeliti bližnjima. Po njima se život nastavlja iz naraštaja u naraštaj.

Oni imaju razloga za radost, za sreću. Moglo bi se reći: Oni su najveći, više se trude, žrtvuju, odriču...

Mogu li se ja, i meni slične, uopće upustiti u tu trku s njima, kad mogu spavati dokle hoću, nitko mi ne smeta, mogu se moliti, imam puno vremena. Ne moram se odricati i žrtvovati za djecu? "Lako tebi!" - kažu neki. A opet, živeći zajedno s tim obiteljima, s braćom i sestrama koji su u braku, osjećamo i jedni i drugi da potpuna sreća nije ni u mužu ni u ženi ni u udobnosti ni u raskoši ni u slobodnom vremenu ni u žrtvovanju.

Jedni i drugi imamo uporište u istom izvoru sreće ukoliko pijemo s istog izvora, ukoliko se od njega ne odvajamo, ukoliko nam je on, izvor svake radosti, na prvom mjestu, ukoliko je on tvoj i moj zaručnik, bit ćemo prvi i najveći u njegovu kraljevstvu.

Posebno sam to doživjela i shvatila na ovogodišnjoj ljetnoj duhovnoj obnovi. Otad znam da Bog jednakost ljubi udane i neudane.

Nije, dakle, problem u mom bračnom stanju nego u mom stavu. U otvorenosti moga srca i spremnosti duha da svome Bogu, svome zaručniku kažem DA. Otkada izrekoh taj svoj "povijesni" DA, iz dana u dan vježbam i čeznem, vapim i molim da na ljubav ljubavlju odgovorim. Odonda znam da i udane i neudane mogu biti najveće ako pred Poniznim budu nezнатне, ako pred Jakim budu slabe, ako pred Svemoćnim budu nemoćne, ako pred Zaručnikom budu "slobodne", ako pred Ocem budu djeca, da taj isti, moj i tvoj, Tata po svom sinu Isusu mogne nam dati u našoj slabosti jakost da mu omilimo te da se ispune riječi: "Tko je najmanji među vama taj je najveći."

Pokušajmo danas postati Očeva djeca, Kristove zaručnice, otvorena srca, svjesne da ništa ne možemo zaslužiti već da o njemu ovisimo, u njemu se mičemo i njegove jesmo. Tad će i nerotkinje rađati, a neudavane imati više djece nego udavane.

Čestitam vam, udane i neudane, novi početak. Sretno!

Mary, profesorica, "Novi Koraci", Zagreb, 1995

Internet je preko nas došao u Subotici - budite sa nama!

Postanite prijatelj Interneta!

Predstavite svoju firmu svetu! ✓

Izradujemo www prezentacije i držimo ih na Svetskoj mreži

Kompletna ponuda Internet servisa ✓

Subotičko čvoriste je kod nas

Naučite koristiti Internet i vi ✓

Kurs traje 16 časova

Sve INFORMACIJE možete dobiti u našem Informativno-prodajnom centru

BRAĆE JUGOVIĆA 5

Radno vreme: 9 – 19 sati

555-765

E-mail: admin@tippnet.co.yu

Home Page: www.tippnet.co.yu

G. BLAŠKO GABRIĆ I ŠTAMPARIJA "GLOBUS"
DAROVALI SU KUNSDRUK PAPIR ZA KORICE "ZVONIKA"
DO KRAJA 1998. GODINE!
TOPLO ZAHVALUJUJEMO!

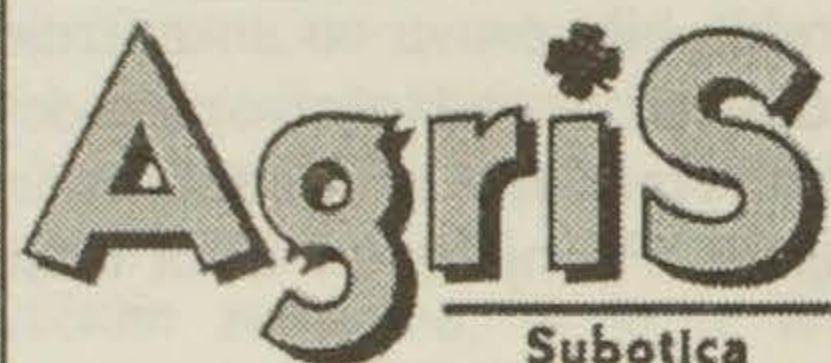
Isplati se ženiti

Jer Štamparija "Globus"
brzo kvalitetno i jeftino
štampa pozivnice
za svadbu.

Otmara Majera 10

Telefon: (024) 551-202

NUDIMO:

- sredstva za zaštitu bilja
- semensku robu
- ručni poljoprivredni alat
- WAP peraći i usisivači

STRUČNI SAVETI

Petli Šandora 9, Tel./fax: (024) 556-228

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

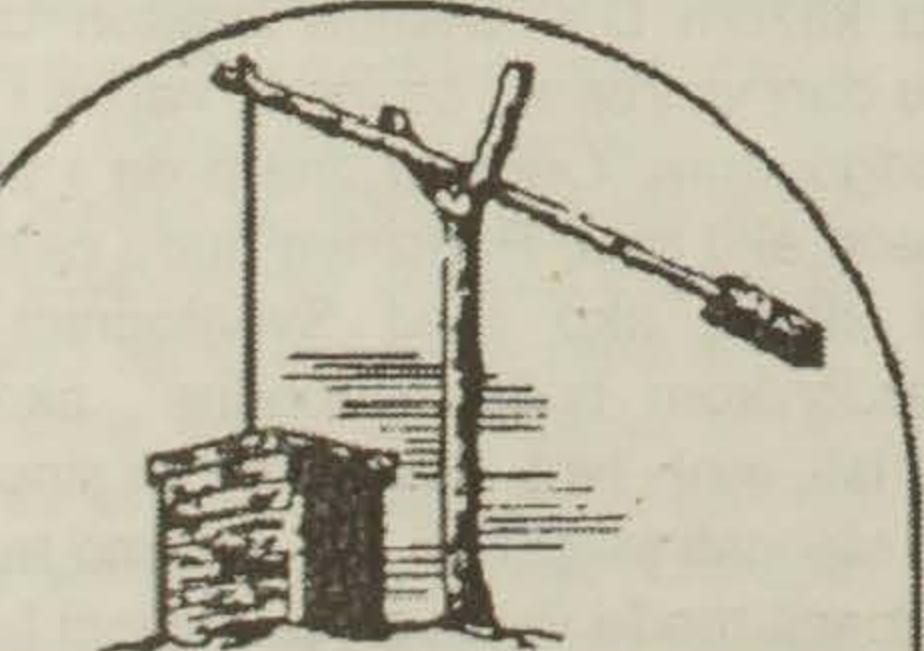
PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karadorđev put 2.
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u cvećari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18 (u cvećari "ORHIDEJA")
Telefon: 752-759
- HORGOŠ, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202
- NOVI KNEŽEVAC, Maršala Tita 16
Telefon 0230 / 83 - 417

PRODAJEMO UNIVER, MEDIJAPAN, RADNE PLOČE,
ŠARKE ("LAMA"-SLOVENIJA) I SAV OSTALI PRIBOR ZA STOLARE,
PLOČICE, SANITARIJU I KOMPLETNI GRAĐEVINSKI MATERIJAL.

24000 SUBOTICA, Batinska 34, Tel./fax: 024 / 561-186, Tel.: 024 / 561-187

SALAS
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

Možete nam pisati i na
E-mail adresu:
zvonik@tippnet.co.yu

Možete nas čitati
i na INTERNETU
www.tippnet.co.yu/zvonik/

Ovaj broj "ZVONIKA"
izšao je uz pomoć
Međunarodnog
Caritasa
"KIRCHE IN NOT"

USKRSNUO JE...

(Razmišljanje jednog salašara o uskrsnuću)

Isusovo uskrsnuće je temelj-kamen našeg virovanja. Najsilniji i najmoćniji vladar na ovome svitu je smrt. Od prosjaka do kralja njenoj se sili niko ne otme.

Jednoga dana bio rimski car Teodozije veoma raspoložen. Šta su ga molili sve im je uslišio. I zatvorenike je pustio na slobodu. U svom veselju povika: "Oh, da mi je danas ključeve od grobova! Pustio bi i mrtve na slobodu." Ali te ključeve nema niko. Ni Teodozije, ni kraljevi, ni silnici, ni papa, ni Crkva. Niko! Osim Jednoga. Onoga koji reče sv. Ivanu na otoku Patmos: "Ne boj se! Ja sam prvi i poslidnji i živi; bio sam mrtav, ali eto sam živ u vike vikova i imam ključeve od smrti i podzemlja."

Jednom smo uveče raspravljadi na divanu o uskrsnuću. Svi kažu da su virnici, ali su bili zbumjeni. "Vidite," reko sam im, "svi molimo u Virovanju: 'Virujem...oproštenje grija, uskrsnuće tila i život vični. Amen.' " Zbumjenost je bila još veća. Jedan reče: "Ja virujem u Boga. Ali ovo mi jako teško iđe, uskrsnuti od mrtvi?" Bilo je tu na divanu i škulovani koji čitaju virske knjige i katoličke listove, pa je rasprava bila vrlo živa.

Pa moraš virovat. Ne može se, ovo virujem, ovo ne. Molim vas, pogledajte pokojnike kako brzo istrunu. Šta tu ima uskrsnuti. Pa kad te je Bog stvorio, onda će te i uskrsnuti. A Bog je reko: "Iđe čas u koji će svi koji su u grobovima čuti glas Sina Božjega; i izići će, koji su činili dobro, na uskrsnuće života, a koji su činili zlo, na uskrsnuće suda." To je za nas duboko. Nemamo mi kada to proučiti. Imamo posla i više glave. Baš o tome se i radi. Samo puno radimo da bi više imali. Uveče pogledamo televiziju, a nediljom, kad stignemo, odemo, mada sve riđe, i na misu. U tome mnogima i život prođe i na kraju se zapitamo: Di smo bili? Nigdi. Šta smo radili? Ništa. Život proleti ko san.

Svi su nakon toga bili vrlo zamišljeni. Jedan će reći: "Joj, Bože! Nakon smrti, kad čovik uskrsne i nikad više smrti. Pa onda dragi Bog malo traži od nas." Drugi veli: "Za besmrtnost triba da puzimo čitav život. A Bog to ne traži." A jedan će: "Sve su to popovske priče i laži, nema tu ništa." A šta ako ima? A ima. Ne mož jedna laž da živi 2000 godina. I to stotine milijuna ljudi viruje. Isus je reko: "Ja sam uskrsnuće i život: ko viruje u mene živit će i ako umre" (Iv 11,25). Sv. Ambrozije veli: "Nastajanje i nestajanje veliki je zakon za sve živo na zemlji, za ptice u zraku, za ribe u vodi: ali je Bog čoviku, kruni svoji stvorenja, dao posebno pravo da iz smrti ustane na život." "Život je sličan knjizi. Luđaci je prelistavaju brzo, a mudrac je čita razmišljajući. Jer zna da se samo jednom može čitati." (Jean Paul)

Današnja generacija triba da slidi naše stare. Teže su radili, manje su imali (strojeva, televizora...). Ali su imali veliku viru. Naš narod niko nije milovo. Ali su bili Bogu i Crkvi virni. I ostali smo na ovoj ravni. Tu smo već stotinama godina. Živili su naši stari po Božjim zapovidima na našim bilim salašima, i opstali. Vratimo se i mi tim vrednostima da bi opstali. I na misi molimo: "Tvoju smrt naviještamo, Tvoje uskrsnuće slavimo, Tvoj slavni dolazak iščekujemo." Aleluja!

Šime Budimčević, Sombor

USKRS U PROZORU

Ako budete prolazili ulicom Eugena Kumičića u Subotici, zaustavite se kratko kod broja 41. U prozoru ćete vidjeti malu korizmeno-uskrsnu izložbu, a na njoj: Raspelo, Isusa vezanih ruku, ministranta u korizmenom ruhu, te četrnaest šarenih jaja u bocama s raznim uskrsnim motivima. Navratite...

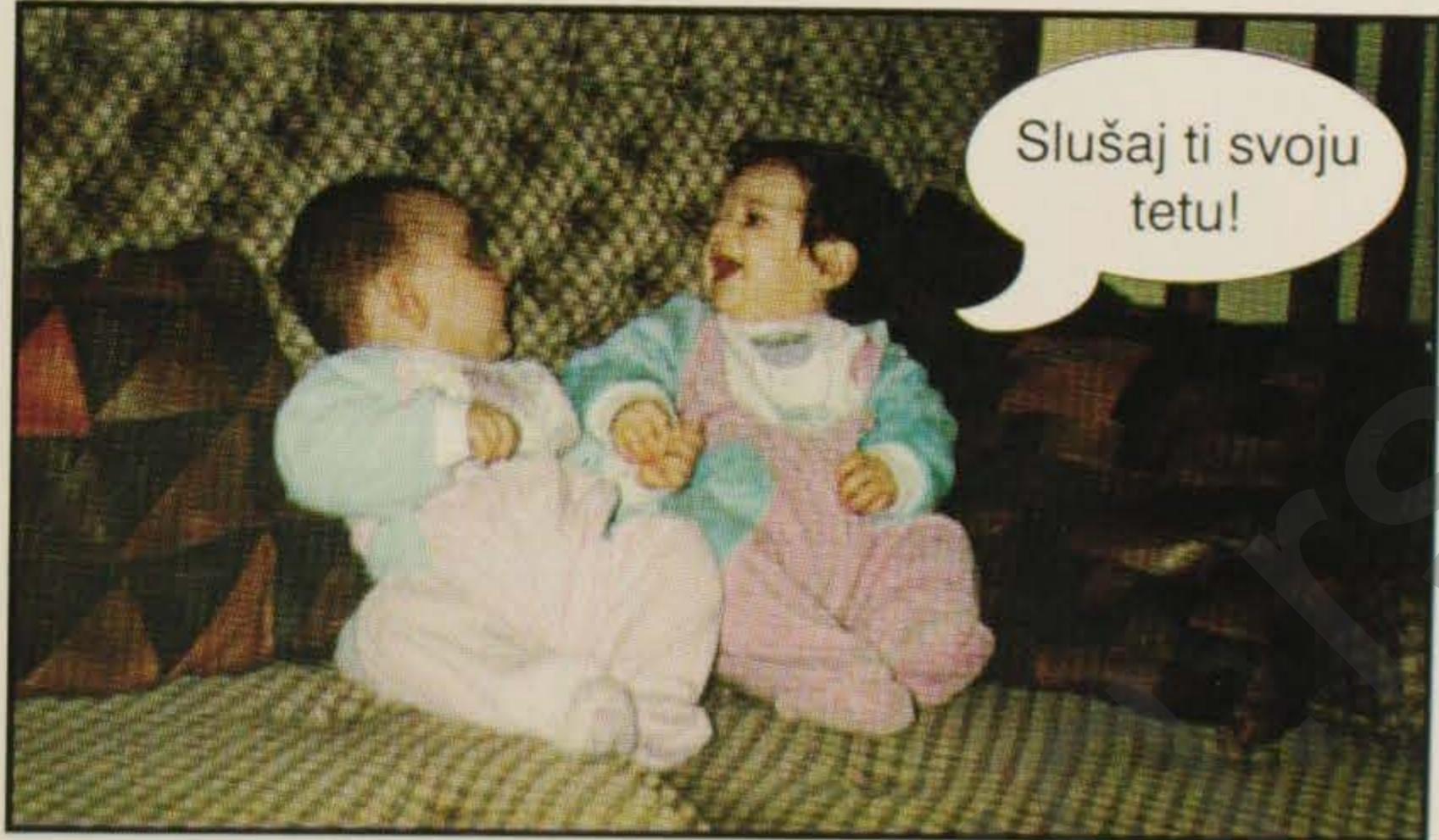
I nije to samo ove godine. Gospođa Eržika Miljački od 1966. godine priređuje u prozoru svoje kuće slične izložbe prigodom većih crkvenih blagdana i obavezno za dužnjacu.

Hvala joj za obogaćivanje naše svakodnevice na neuobičajeni način!

Detalji sa izložbe

OZBILJNI RAZGOVORI

(Nije fotomontaža. I nisu izmišljene osobe. Žive u Subotici. Desno teta Dijana (stara 5 mjeseci). Lijevo nećakinja Ivona (starija od tete 2 tjedna).

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/24-740. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Bernarda Kopunović - korektor; Cecilia Milanković - vinjete; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Bela Gabrić, Josip Ivanković, Vesna Ivanković, Andrija Kopilović, o. Marijan Kovačević, Grgo Kujundžić, Lazar Novaković, Josip Pekanović, Ivan Piuković, Blaženka Piuković i Branko Vaci. Tiraž 2500. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisk: Štamparija "GLOBUS", Otmara Majera 10, Subotica, Tel.: 024/551-202. E-mail: zvonik@tippnet.co.yu

Uskrsna poruka Ivana Penzeša, subotičkog biskupa

USKRSNUĆE KAO MJERILO NAŠE VJERE

"Mi smo svjedoci da je on živ. Vidjeli smo ga i znamo da je s nama. On je uistinu živ!" Iz tog iskustva susreta s Uskrslim, s tog uskrsnog iskustva kreće povijest kršćanstva.

Na dan Pedesetnice Petar je izšao pred mnoštvo i progovorio (usp. Dj 2,14.22-32) o Isusu Nazarećaninu. Skrenuo im je pažnju na njega onako kako su o njemu mogli čuti i kako su ga bili upoznali kao Učitelja za kojim je išlo veliko mnoštvo, koga je Bog potvrđivao velikim znamenjima; ali su ga glavari svećenički i narodne starješine osudili i ubili. Rekao im je: "...njega, predana prema odlučenu naumu i promislu Božjem, - po rukama bezakonika razapeste i pogubiste. Ali Bog ga uskrisi, oslobodivši ga grozote smrti, jer ne bijaše moguće da ona njime obvlada." Bog ga je konačno potvrdio. Zato njegova stvar ide naprijed. Nastavlja se "odlučeni naum promisla Božjeg". No, Njegovo djelo se ne nastavlja samo kao što se po drugim ljudima nastavlja djelo mrtva velikana. On sam, živ, stupa na čelu pokreta što ga je započeo.

Važno je stoga da svetkovanje Usksra doživimo i na toj sadašnjoj razini, u dimenzijama svoga vlastitoga iskustva vjere, svoga vlastitog svjedočenja. Valja nam biti svjesnima da sada Isus živi i djeluje po nama u povijesti. Mi smo sada njegovi udovi. On po nama govori svijetu i svjedoči svijetu onu novost koju je od Oca donio kao nalog, što ga je on u svojoj ljudskoj vremenskoj dimenziji i vjerno izvršio, i Duhom Svetim na nas prenio. To sve se i u tijeku povijesnih zbivanja mora očitovati po nama. Sada Isus, možemo slikovito kazati, nema fizički glas, niti fizički izgled niti vidljiv nastup, da bi stao pred mnoštvo. On ima

nas - naš glas, naše tijelo, djeluje preko naših djela. Takav je put on odabrao.

Tu se možemo zapitati zašto nije Isus, nakon što je uskrsnuo, izašao pred mnoštvo? Zamislite kako bi to djelovalo frapantno da je u onaj treći dan nakon što je bio ubijen došao pred Jeruzalemce i progovorio mnoštvu! Što bi mogli poduzeti? Ali, on nije htio tako nastupiti. Javio se samo izabranim svjedocima. Poslao je radije svjedoke u svijet - da pruži svima slobodu vjere.

Kristovo djelo na kraju ovog drugog tisućljeća kršćanske povijesti moramo činiti živim, ne tek kao povijesno spominjanje nego i aktualno događanje evanđelja.

Uskrslji Isus nam je ulio Duha ljubavi koji nas evo ispunja da u istom Duhu idemo svijetom i prigrijujemo sve ljudi, da bi se jednom svi našli ujedinjeni u njemu.

Zato krenimo s Uskrslim u Duhu kojega nam šalje i obnovimo se u vjeri, postanimo, poput prvih mučenika, svjedoci svojoj braći u svijetu. Ovo su posljednja vremena, jer ništa veće od Krista nema, u njemu se dovršavaju sva vremena. On je ona posljednja točka - Omega - prema kojoj se sve slijeva. Mi ga čekamo da se jednom pojavi

vidljiv pred cijelim čovječanstvom. Kao što se tada pokazao izabranim svjedocima, tako ga na kraju imaju ugledati svi ljudi, s Istoka i Zapada, Sjevera i Juga. Kad se svi pogledi odasvud na njega svrate, dovršeno će biti njegovo djelo, pojavit će se On - Život naš!

S tim mislima želim svima SRETAN USKRS!

Ivan Penzeš, biskup

Sombor - Presveto Trostvo IZLOŽBA PISANICA

Izložbu priređuju vjeroučna djeca župe Presv. Trostva, Nenadića, Gradine i Bačkoga Brijega

Otvorenje izložbe nakon svečane sv. mise u 9 sati (hrvatski) i u 10,30 (mađarski) u ŽUPI PRESV. TROSTVA na USKRS

Subotica - sv. Rok
OBITELJSKI SUSRETI
Petak, 17. 04. 1998. u 20 sati
Tema: **NE OGVARAJMO BRAĆO JEDNI DRUGE**
(ogovaranje - kleveta)
Predavač: Franjo Ivankačić, župnik iz Sombora

Subotica
TEČAJ ZA ZARUČNIKE
od 20. do 24. 04.

svaku večer u 19,30 sati

u župi sv. Terezije - Harambašićeva 7

* Tečaj je obavezan za sve koji se ove godine kane vjenčati u crkvi
* Tečaju mogu prisustvovati i mlađi koji su napunili 18 godina

SV. MISA ZA + BISKUPA MATIJU ZVEKANOVIĆA u katedrali, 25. 04. u 10 sati

Dan mlađih - Bač '98.

02. 05. 1998.

od 9 do 19 sati

Godišnji susret krizmanika (8. razred),
srednjoškolaca, studenata i mlađih radnika
Subotičke biskupije

Vrlo rado očekujemo mlade iz drugih biskupija SRJ

Tema susreta:

DUH SVETI POUČAVAT ĆE VAS U SVEMU

Predavač:

dr. TADEJ VOJNOVIĆ, franjevac iz Novog Sada

Molimo župnike da do 25. 04. prijave broj sudionika iz svojih župa na adresu:

ŽELJKO AUGUSTINOV

JNA 3, 21420 BAČ, tel. 021/770-093; 021/770-191

Za mlađe iz Subotice i okolice organiziramo prijevoz
AUTOBUSIMA

Prijave do 25. 04. prima: **ŽUPNI URED "SV. ROKA"**,
Ivana Milutinovića 52, tel./fax: 024/24-740